

Priprave za dan žena

Glavna proslava v Kočevju bo 6. marca

16. februarja se je sestala sekcija za družbeno aktivnost žensk pri občinski konferenci SZDL Kočevje.

Sklenjeno je bilo, da bodo še ta teden začeli prodajati znamke »Dinar« za porodnišnice v Banjaluki. Pri tem bodo sekciji pomagale tudi sindikalne organizacije in SZDL.

Glavna proslava dneva žena bo 6. marca zvečer v Šeškovem domu. Razen kratkega govora bo kulturni program, ki ga bodo izvedli učenci osnovne in glasbene šole ter učenci vzgojnovarstvenega zavoda.

Proslave dneva žena bodo, kot je že običajno, tudi v

delovnih organizacijah. Tudi na te proslave navadno povabijo šolarje, ki nastopijo v kulturnem delu proslave. Tako so kočevski šolarji lani nastopili kar v sedmih delovnih organizacijah.

Dr. Hočevar v Črnomlju

13. februarja je obiskal črnomljsko občino dr. France Hočevar, podpredsednik izvršnega sveta Slovenije. Predsednik občinske skupščine inž. Martin Janžekovič je s sodelavci in predstavniki družbeno-političnih organizacij gostu seznanil z gospodarskim položajem občine in možnostmi za hitrejšo krepitev lasine ekonomske moči.

Dr. Hočevar se je zanimal zlasti za razvojne načrte posameznih kolektivov za možnost turističnega razvoja, za reševanje težav v kmetijstvu, kakor tudi za borbevske probleme in gradnjo infrastrukturnih objektov, kot so vodovodi in ceste.

Podpredsednik izvršnega sveta je nato obiskal tovarno BELT. Ogledal si je proizvodnjo in nov mehanski obrat, predstavniki podjetja pa so mu razložili tudi načrte za nadaljnji vzpon kolektiva. Na popoldanskem sestanku s predstavniki temeljne izobraževalne skupnosti so na Vnici razpravljali o položaju šolstva.

Podpredsednik republiške skupščine SRS dr. Jože Brilej je v petek, 12. februarja, obiskal Krško. Z družbeno-političnimi delavci in gospodarstveniki je imel krajše razgovore. Podpredsednik dr. Brilej in predsednik ObsKrske Jože Radej (na sliki) sta obiskala tudi Kovinarsko. (Foto: S. Dokl)

SEJA MEDOBYNSKEGA SVETA ZK NOVO MESTO

Ne samo razpravljanje, pač pa iskanje stvarnih rešitev

ZK se bo odločno zavzela za konec besedičenj o problemih, ki ne vodijo nikamor, in bo delovala tako, da bi odpravili težave

Na seji medobčinskega sveta ZK Novo mesto, ki je bila 9. februarja popoldne, so sprejeli program dela sveta. Govorec o programu, so vsi prisotni poudarjali, da mora biti program stvaren, da mora temeljiti na življenju in usmerjen v življenje ter da je skrajni čas prenehati s sprejemanjem resolucij, ki jih nihče ne upošteva. Takšen odnos do dela pa moramo zahtevati od naših komunistov in od vodstvenih organov ZK.

Ko so v razpravi sprejemali program dela medobčinskega sveta, so izbrali naloge, ki so na našem območju najbolj pereče, hkrati pa jih zastavljata tudi resolucija

konferenca ZKS in program dela CK ZKS.

Medobčinski svet bo osredotočil svoje delo predvsem na naslednje: ker je naše območje pretežno nerazvito, bo

iskal varoke za obstoječe socialne razlike in iskal rešitve, da bi jih odpravili. Kmetijstvo je kot še vedno pomembna panoga v veliki zagati, kar velja tako za družbeno kot zasebno kmetijstvo. V kmečkih predelih je razen tega precej socialno prizadetih starih ljudi, ki niso sami krivi svoje revščine in nimajo prav nobene bodočnosti.

Končno smo tudi v Sloveniji začeli govoriti o nerazvitih območjih in ugotavljali, da takšna območja obstajajo. Vse občine, v katerih deluje medobčinski svet, so po dosedanjih merilih nerazvite, zato bo svet raziskoval tudi to vprašanje na našem območju.

Skrb za dolgoročni razvoj gospodarstva in družbenih dejavnosti je bila že do zdaj pomembna pri delu sveta, ki je bil pobudnik za izdelavo območnega programa srednjeročnega razvoja širše po-

ŠPORTNO-ZABAVNA PRIREDITEV V KRŠKEM

Prijetno, lepo in koristno!

V Krškem so najboljši športniki Dolenjske v I. 1969 dobili pokale uredništva Dolenjskega lista in nagrade dolenjskih kolektivov

Občinska zveza za telesno kulturo v Krškem in uredništvo Dolenjskega lista sta 11. februarja pripravila v Krškem športno-zabavno prireditev, na kateri je urednik Dolenjskega lista Tone Gošnik podelil pokal igralcem Francu Cargu in Nevenki Jenkole ter nagrade dolenjskih podjetij smučarju Janezu Novincu in atletom profesorju Igorju Penku, Ivici Jakše ter Meti Zagore. Zabavni del prireditve je pripravil priljubljeni Henčkov trio s pevcom Vasio Matjanom in Tomajem Brankom. Športni del pa pionirke novomeškega Partizana z ritmičnimi vajami in partierno telovadbo pod vodstvom Ruže Kevacic in Branka Mihalovića.

Prireditev je otvoril predsednik ObZTK v Krškem Vid Budna, ki je z veseljem ugotovil, da šport v občini lepo napreduje in da je zanimanje zanj vedno večje. Pozdravil je vse nastopajoče, posebno pa krška športnika Nevenko Jenkole in Francu Carga.

Ob podelitvi pokalov in nagrad je urednik Dolenjskega lista poudaril pomen ankete za izbor najboljših športnikov Dolenjske, na katero je vsako leto večji odziv. Prireditev pa je še nova kvaliteta, ki se bolj spodbuja športnike, kot tudi telesno-vzgojne delavce.

Po podelitvi pokalov in nagrad je športni urednik Dolenjskega lista Slavko Dokl imel s športniki kratek razgovor, v katerem so gle-

dalci slišali mnenja športnikov in njihovo pripravljenost za dosiganje še večjih uspehov. Franc Carga je omenil, da bi zimski (Nadaljevanje na 13. str.)

(Nadaljevanje na 6. str.)

Obveščanje v statute!

Ko prilagajamo notranjo zakonodajo v delovnih organizacijah XV. ustavnemu amandmaju, ne bi smeli pozabiti na zakonilev obveščanja v lastnih predpisih. Stara resnica je in tudi v enem izmed temeljnih ustavnih načel ustave SFRJ je rečeno, da je obveščeno občanov prvi pogoj za demokracijo in samoupravljanje.

To pomembno ustavno načelo je bilo v dosedanjih statutih obdelano pri nas preveč površno: kot sredstvo zanj, smo največkrat nezakonito oglašne deske in skrinjice za pritožbe in predloge. Hitri razvoj pa nam ob tem prinaša nove in nove naloge in zahteva vedno popolnejšo in bolj sprotno obveščeno.

V podjetjih se največkrat zobjimo sodobnejšega obveščanja s tovarniškim glasilom ali razglasno postajo, ker oboje veliko stane. Predrago pa se nam

zdi to zato, ker pozabljamo, da bo boljše in sodobnejše obveščanje hkrati mobiliziralo celoten kolektiv k uresničevanju proizvodnih nalog.

Tovarniški časopis ne more biti zgolj dodatno delo kogarkoli, ker zahteva celega človeka. Takšna glasila — kolikor jih sploh imamo — so pri nas preveč usmerjena v obveščanje o tem, kaj dela vodstvo, premalo pa posredujejo želje, pobude in težnje iz kolektiva, ki bi morale najti pot do vodstva.

Obveščanje lahko tvorno vključuje osnovnega proizvajalca v samoupravljanje in tudi v sodelovanje pri vođenju. Zato bi se morali bolj zavzemati, da bi obveščanje v kolektivih uporabljali in ga spreminjali v sredstvo za demokratizacijo. O takšnih širših nalogah obveščanja pa kaže razmisliti zdej in jih zakoniti v statutih. M. JAKOPEC

DANES:

- Bazen, ki je sam sebe odplačal str. 4
- Se o divjadi str. 7
- »Vodo dalje« str. 9
- Strela iz snežnega viharja str. 12
- 661. košev v Trebnjem str. 13
- Tonček ni moj, je pa naš! str. 14

Prve ploščice iz globoške gline

Pred kratkim so v Italiji izdelali prve ploščice iz keramične gline, ki so jo odkrili v Globokem. Zaenkrat gre samo za vzorce, za katere pa italijanski strokovnjaki menijo, da so izredno kakovostni, celo bolj kot izdelki iz italijanske gline. Surovina, ki je imela doslej svoje mesto v jalovini, je tako postala upanje globoškega rudnika, Misel na gradnjo tovarne za keramične izdelke na Senovem je že vedno živa. Senveda je to zaenkrat še odmaknjeno v prihodnost, vendar že sedaj s precejšnjo gotovostjo obeta globoškemu rudniku lepše čase.

Prihodnja številka

našega časnika bo izšla v petek, 27. februarja, na 60 straneh. Namenjena bo dvajsetletnici izhajanja domačega pokrajinskega časnika deželice med Kolpo in Savo, zaradi dvojnega obsega in povečanega dela v tiskarni pa bo prišla v roke naročnikom in bralcem dan kasneje kot po navadi. Ne zamudite presenečenj v jubilejni številki DOLENJSKEGA LISTA prihodnji petek!

UREDNIŠTVO IN UPRAVA LISTA

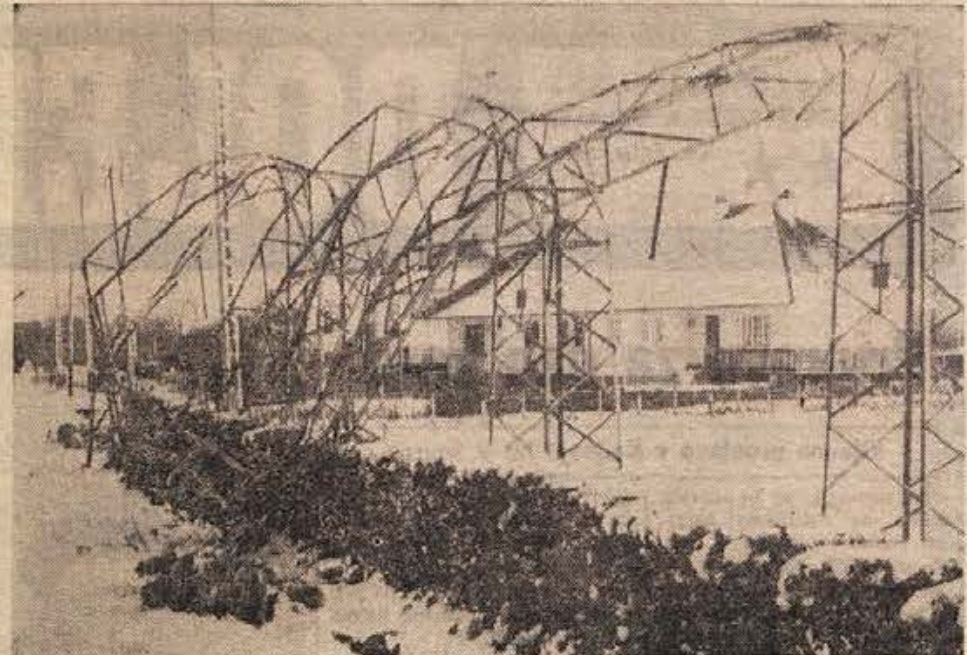
Glavni urednik Dolenjskega lista Tone Gošnik je na prireditvi v Krškem podelil pokale in nagrade najboljšim športnikom Dolenjske v 1969. (Foto: M. Vesel)

Petrolejke med bogatimi

Po najnovejšem sporazumu bodo Francozi prodali Špancem 30 lovcev bombnikov mirage. Lidiji jih bodo v nekaj letih menda kar 110. Zda se zanje zanimajo še — Grki. Kaže, da imajo Francozi dovolj mirageov na zalogi... Južnokorejski predsednik Park je uvedel strogo varčevanje. Nekaj visokih državnih uradnikov je že odletelo, ker niso mogli zadovoljivo pojasniti, od kod imajo vile in drugo premoženje. Baje grozi odpust celo vsem tistim uradnikom, ki jih zalotijo, da kadijo tuje cigarete... Spiro Agnew, podpredsednik ZDA, ki je že marsikoga udaril po glavi, je med partijo golfa poglaj svojemu soigralcu žogico za golf v glavo. Ta je stičeno molčal. Nekateri bistri novinarji so se takoj spomnili na smolčeeve veščine, o kateri toliko govori Spiro Agnew, ko grmi, da počina ljudstva stoji za Nixonom... Britanska vlada je objavila belo knjigo o tem, koliko bo morala Britanija plačati, če bo hotela postati članica Skupnega trga. Cena je zelo visoka. To je tako, je nekoliko zlobno zapisal francoski novinar, kakor s prepovedanim sadom. Doktor je prepovedan, se ljudem po ntem codijo sline. Ko ni več prepovedan... Sovhoz v Askji v sovjetskem Kazahstanu je čudno v sovjetskem kmetijstvu. Sovhozniki v Askji zaslužijo štirikrat več od povprečne plače v Kazahstanu, pridelajo 5 do 10-krat več od sosednjega sovhosa iste velikosti in imajo samo 10 nadzornikov, medtem ko jih imajo sosednji sovhosi po 100 do 150. Sovhozniki v Askji so plačani po učinku... Na maleme vrhu v Kairu, ki so se ga udeležili voditelji ZAR, Sudana, Jordanije, Sirije in Iraka, so med drugim sklenili, da bodo bojkotirali ameriške interese na Srednjem vzhodu. Zanimivo je, da se razen Iraka nobena izmed teh držav ne more pohvaliti z večjim petrolejskim bogastvom... Zda se, ko Američani obljubili, da bodo vrnilo Japonski Okinovo, so Japonci začeli odločneje siliti v SZ, naj jim vrne nekaj Kurilskih otokov.

Ponašamo se radi, da smo družba, kateri je CLOVEK na prvem mestu. Nekoč kmo se ponašali tudi z urejenim socialnim in pokojninskim zavarovanjem... Zda žal na tem torišču odkrivamo in odkrivamo le kopice težav, ki nam branijo, da bi ga zastavili tako, kot se za socialistično državo tudi spodobi. Tudi znotraj teh težav nismo enotni. So bogate in revne občine, so bogata (po naše) področja, so nerazvita področja. Tudi o tem govorimo. Občina Ljubljana Center je med bogatimi občinami, ne le v Sloveniji, na vseh najbogatejših občin v Jugoslaviji je. Ima 41.634 prebivalcev in se razen z »bogastvom« deli tudi z drugim snaj. Po starostni strukturi je med najstarejšimi občinami na Slovenskem. V tej bogati občini živijo tudi ljudje, ki dobivajo najvišjo družbeno pomoč — to je 350 dinarjev na mesec! Po so ostareli ljudje (povprečno 67 let), ki ne morejo delati, ki zvečinoma nimajo družine. Dolga leta so prejemali najvišjo pomoč, ki ni, kljub svojem »nas«, rasla v popolnem soglasju z naraščanjem življenjskih stroškov. Občina je vsako leto v proračunu namenila denar za družbeno pomoč, razdelila upravičencem in delo je bilo opravljeno za celo koledarsko leto. Letos pa je občinski Center za socialno delo namestilo, da bi spet predpisal zahtevek, pripravil analizo življenjskih pogojev občanov. Obiskali so svojih '80 podpirancev. Socialni delavci so ugotovili, da si pet občanov Ljubljane v letu 1970 sveti s petrolejkami! Da si nihče ne kuha treh obrokov na dan, da je poglavitna hrana tistih, ki si sami ne kuhajo, erolončnica. Ugotovili so, da te ljudi pogosto mači lakota da je meso zelo redek gost v jedilniku. Vsak šest meseca sploh ne kupuje, ker je predrago, vsak sedmi pa mleka ne... Polovica jih živi v vlažnih, temnih in zatohlih stanovanjih, v predele Stare Ljubljane, v podrtijah, potisnjenih v breg Gradu. Nabirajo smehljad na Golovu, da si kurijo. Nič čudnega, če je le vsak deseti razmeroma zdrav, da od skromne družbene podpore porabijo 30 din na mesec za zdravila. Vzeli smo na primer občino Center zategatelji, ker imajo analizo. Pišemo z namenom, da opozorimo, kako prav je, če družba daje tem ljudem pomoč in kako so bolj kot denarja včasih potrebni obiska, lepe besede, občutka, da za njih nekdo skrbi. Pišemo iz prepričanja, da so ostareli ljudje, brez sredstev za življenje, v vseh slovenskih občinah. V občinah, kjer je denarja manj kot v Ljubljani

na Slovenskem. V tej bogati občini živijo tudi ljudje, ki dobivajo najvišjo družbeno pomoč — to je 350 dinarjev na mesec! Po so ostareli ljudje (povprečno 67 let), ki ne morejo delati, ki zvečinoma nimajo družine. Dolga leta so prejemali najvišjo pomoč, ki ni, kljub svojem »nas«, rasla v popolnem soglasju z naraščanjem življenjskih stroškov. Občina je vsako leto v proračunu namenila denar za družbeno pomoč, razdelila upravičencem in delo je bilo opravljeno za celo koledarsko leto. Letos pa je občinski Center za socialno delo namestilo, da bi spet predpisal zahtevek, pripravil analizo življenjskih pogojev občanov. Obiskali so svojih '80 podpirancev. Socialni delavci so ugotovili, da si pet občanov Ljubljane v letu 1970 sveti s petrolejkami! Da si nihče ne kuha treh obrokov na dan, da je poglavitna hrana tistih, ki si sami ne kuhajo, erolončnica. Ugotovili so, da te ljudi pogosto mači lakota da je meso zelo redek gost v jedilniku. Vsak šest meseca sploh ne kupuje, ker je predrago, vsak sedmi pa mleka ne... Polovica jih živi v vlažnih, temnih in zatohlih stanovanjih, v predele Stare Ljubljane, v podrtijah, potisnjenih v breg Gradu. Nabirajo smehljad na Golovu, da si kurijo. Nič čudnega, če je le vsak deseti razmeroma zdrav, da od skromne družbene podpore porabijo 30 din na mesec za zdravila. Vzeli smo na primer občino Center zategatelji, ker imajo analizo. Pišemo z namenom, da opozorimo, kako prav je, če družba daje tem ljudem pomoč in kako so bolj kot denarja včasih potrebni obiska, lepe besede, občutka, da za njih nekdo skrbi. Pišemo iz prepričanja, da so ostareli ljudje, brez sredstev za življenje, v vseh slovenskih občinah. V občinah, kjer je denarja manj kot v Ljubljani

POLOMLJENI DALJNOVODI — Kakih 200.000 Francozov je ostalo brez električne razsvetljave in ogrevanja, ko je siloviti snežni vihar polomil daljnovodne stebre v smeri proti Cherbourgu. Več sto delavcev se je moralo nemudoma lotiti popravil na daljnovodih, da bi popravili veliko škodo, ki jo nazorno ponazarja slika. **Telfoto: UPI**

TELEGRAMI

HONGKONG — Hanoi je odločno zankal, da bi bil sklenil z ZDA tajni sporazum, po katerem je ameriškim vojskovanjem letalom dovoljeno leteti čez ozemlje severnega Vietnamu v zameno za ustavitve bombardiranja. **ANKARA** — Turski premier Süleyman Demirel je odstopil, ker poslanci v parlamentu niso sprejeli vladnega osnutka državnega proračuna. Predsednik republike Sunay je sprejel njegov odstop, hkrati pa je zsupal mandat za sestavo nove vlade. — Demirelu LAGOS — Zvezna nigerijska vlada je objavila dekret, po katerem bo moralo prebivalstvo v dveh tednih izročiti vse skrivne orožje. Zvezno oblasti se boji, da so Biafranji po slomu Biafre skrili velike količine orožja in streliva. **NEV DELHI** — Zahodnonemški zunanji minister Walter Scheel je med obiskom v Indiji dejal, da je Hallsteinova doktrina mrtva. Po tej doktrini je bonavska vlada prekinila diplomatske odnose z vsako drugo vlado, ki je diplomatsko priznala Nemško demokratsko republiko. **WERTHEIM** — Neonacistična stranka ZEN (NPD) je spet izvolila za svojega voditelja Adolfa von Thüdena. Stranka lani ni dobila na parlamentarnih volitvah 5 odstotkov glasov in zato ni dobila nobenega poslanca v Bundestagu. **VAL D'ISERE** — V torek, 10. februarja je v tem znanem francoskem zimsko-sportnem središču ogromen snežni plaz, ki je pokopal pod seboj planinski hotel mladinske izletniške organizacije, terjal 46 mladih življenj. Iz ruševin so tavleli tudi 80 ranjenih.

Gospodarstvo za 1 odstotek več

Lani je gospodarstvo kot celota povečalo izplačane osebne dohodke za 17 odst. (na 1124 din), medtem ko so negospodarske dejavnosti zvečale osebne dohodke za 16 odst. (na 1297 din).

V industriji: za 4% več zaposlenih

Lani je slovenska industrija zaposlovala 4 odstotke več delavcev kot povprečno leto dni prej. Število zaposlenih so zvišali najbolj v elektrogospodarstvu — za 8,7 odstotka, v kemični industriji za 9,7 odstotka, v gumarski industriji za 9,7 odstotka ter v kovinski industriji za 5,4 odstotka.

tedenski zunanjepolitični pregled

»Dol z ZDA, sovražniki!«, »Dol z zavezništvom med Izraelom in Washingtonom!«, »Smrt morilec!«, »Bombe in krogle do zmag!« S takimi in podobnimi vzkliki in transparenti je kakih 500.000 demonstrantov v Kairu obsojalo izraelski letalski bombni napad na železarno v Abu Zabalu, v predmestju Kaira, ki je povzročil smrt 70 delavcev. Ranjenih je bilo kakih sto oseb. Demonstranti so vzklikali predsedniku Naserju, libijskemu voditelju Gadafiju in sudanskemu voditelju Numeiriju. Nekaj dni prej je bil v Kairu »mal« arabski vrh ob udeležbi voditeljev ZAR, Sudana, Jordanije, Sirije in Iraka. Napad se je zgodil v jutranjih urah, ko je prihajala na delo dopoldanska izmena. Morda bi bilo število žrtev še večje, ko ne bi imel delavski vlak zamude. Napad na očitno nevojaški cilj je povzročil razumljivo ogorčenje ne samo v arabskem svetu, ampak tudi drugod. Predsednik Tito je s poti po Afiki poslal pismo predsedniku Naserju, v katerem ostro obsoja ta zločin. Poleg naše vlade je med drugimi obsojala ta napad tudi britanska vlada in celo ameriški State Department — zunanje ministrstvo — je protestiralo v Tel Avivu. V Tel Avivu se naprej vztrajajo, da je bilo bombardiranje železarne v Abu Zabalu stehnična pomota in da so izraelski piloti v resnici nameravali napasti vojaško taborišče, ki je menda tam v bližini. Izraelci niso toliko zaskrbljeni zaradi arabskega ogorčenja. Bolj jih skrbi politične in diplomatske posledice njihovega dejanja. V nekaj dneh bi se morala ameriška vlada odločiti, ali bo prodala Izraelu lovce bombnike phantom ali ne. Ti lovci bombniki so izrazito ofenzivno orožje. Na to je opozoril tudi predsednik Naser, ki je dejal, da je zato zahteval od Sovjetske zveze, naj pošlje ZAR najmodernejša sovjetska letala mig-23. Ker pa ZAR nima dovolj izurjenih pilotov, je menda zaprosil tudi za kakih dvesto sovjetskih pilotov in instruktorjev. Da bi bil položaj še bolj zapleten, je v Jordaniji sko-

raj izbruhnila državljanska vojna med jordanskim režimom kralja Husaina in pristaši palestinskih osvobodilnih organizacij. V glavnem mestu Jordanije Amanu so se zabarikadirali po nekaterih četirih palestinskih komandosi in se spopadli z vladnimi četami. Po amauskih ulicah se vedno vozijo tovarnjaki, polni komandosov, ki so do zob oboroženi, čeprav je vlada prepovedala nošenje orožja. Če ne bi bil v zadnjem hipu posredoval kralj Husain, ki se je sestal z uporniki, bi bila verjetno izbruhnila državljanska vojna.

Komandosi so se vzemirili ob govoricah, da se kralj Husain menda namerava začeti pogajati z Izraelci. Vse kaže, da so se dovolj vzemirile tudi velesile. Za diplomatskimi »kušisami« je zelo živahno. U Tant bo obiskal Moskvo in se tam pogovoril tudi s švedskim veleposlanikom Jarringom, da bi spet prevzel posredovanje na Srednjem vzhodu. Sovjetska zveza in Francija sta za čim hitrejšo ukrepe. Celo Washington se je menda začel nagibati k prepričanju, da ni več dosti časa. Predsednik Naser poskuša obrzdati srd svojega ljudstva, ker pravilno računa, da ima ZAR več upanja od diplomatskega in političnega pritiska velesil na Izrael kakor od nepremišljene vojaške akcije. Toda čas zelo hitro mineva. Predsednik vlade Nemške DR Willy Stoph je v pismu povabil zahodnonemškega kanclerja, naj obišče vzhodni Berlin in se z njim pogovori o odnosih med obema Nemčijama. Večina komentatorjev soglašajo, da se bo Brandt zelo verjetno odzval vabilu, ker bi sicer zanikal lastna prizadevanja za zbliznanje med Bonnami in Berlinom. Hkrati prihajajo iz Moskve ugodna poročila o sovjetsko-zahodnonemških pogovorih. Sovjetski zunanji minister Gromiko je na sprejemu pri zahodnonemškem veleposlaniku v Moskvi Allardtu dejal, da pogovori uspešno napredujejo in da misli SZ popolnoma resno doseči sporazum.

tedenski notranjepolitični pregled - tedenski notranjepolitični pregled

GOSPODARSTVO V JANUARJU — Januar je v gospodarstvu vedno najšibkejši mesec, ker takrat v mnogih tovarnah popravljajo stroje in se pripravljajo na novo proizvodnjo. Letošnja industrijska proizvodnja v Sloveniji pa je bila tudi v januarju razveseljiva, saj je bila v primerjavi z lanskim januarjem kar za 11 odstotkov večja in le za 3 odstotke manjša kot je znašalo lansko mesečno povprečje. Povečalo se je tudi število zaposlenih. Samo industrija v Sloveniji je zaposlovala v januarju 250.836 ljudi, kar pomeni kakih 1000 več kot lani v decembru in 10.930 ljudi več kot v lanskem januarju. V celotnem družbenem sektorju pa je bilo zaposlenih 518.600 ljudi. Konec decembra je bilo v Sloveniji prijavljenih 17.570 nezaposlenih, kar pomeni 8,2 odstotka manj kot leto prej. Izvoz iz Slovenije pa je bil januarja le za 1 odstotek večji kakor v lanskem februarju, medtem ko je bil celoten jugoslovanski januarski izvoz kar za 31 odstotkov večji kot v lanskem januarju. **LANSKE INVESTICIJE** — Lanske investicije v naši državi so znašale 28.900 milijonov din in so bile za 14,9 odstotkov večje kot leto dni prej. Po fizičnem obsegu so bile lanske investicije še vedno manjše kot pred reformo, če seveda upoštevamo spremenjene cene. Najmanj so se lani povečale investicije v Bosni in Hercegovini (le za 2,4%), v Sloveniji so se pove-

čale za 18,5%, v Hrvaški za 23%, v Črni gori pa za 49%. **PODPORA MODERNIZACIJI ŽELEZNIC** — Ob nedavnem obisku predsednika republiškega izvršnega sveta Staneta Kavčiča v Združenem železniškem transportnem podjetju Ljubljana so poudarili, da je to podjetje lani doseglo preobrat v svojih poslovnih rezultatih. Lansko leto so končali s 7

Ugoden začetek

milijoni čistega dohodka, kar je za njih že pozitivno, čeprav so te številke seveda še hudo skromne (prej so poslovali z izgubo). Za modernizacijo so lani porabili 230 milijonov din. Stane Kavčič je ob tem poudaril, da je treba železnico podpreti v njenih prizadevanjih za modernizacijo štajerske proge in za dograditev koprške proge. Predlagal je, naj si železnica za svojo modernizacijo prizadeva dobiti mednarodni kredit. **PREMALO KVALIFICIRANIH** — Predsednik slovenskih sindikatov Tone Kropušek je na nedavnem obnem zboru ljubljanskih sindikatov izjavil, da zaposlujemo zda v Sloveniji povprečno manj kvalificirane ljudi kot v preteklosti. Polovica mladine, ki prihaja v industrijo, nima končane osemletke. V Sloveniji imamo 60.000 pre-

več zaposlenih nekvalificiranih delavcev, hkrati pa 60.000 premalo zaposlenih kvalificiranih delavcev. Kvalificirani delavci odhajajo v tujino, kjer je produktivnost večja, doma pa ostajajo nekvalificirani ljudje. To je zelo škodljiv pojav in sindikati si morajo prizadevati, da bi ga čim bolj uredili. **KAKO DO STANOVANJA?** Prejšnji teden je bilo v Kopru dvodnevno posvetovanje o zasnovah bodočega stanovanjskega gospodarstva v Sloveniji. Na posvetu, ki sta ga pripravila Združenje stanovanjskih podjetij Slovenije in Gradbeni center Slovenije, je sodelovalo kakih 200 predstavnikov občin, stanovanjskih, komunalnih in gradbenih podjetij, urbanistov, bančnikov in drugih. Med drugim so govorili tudi o sistemih družbene pomoči pri graditvi stanovanj. Ta družbena pomoč, ki je nujna, naj bi omogočala priti do stanovanja tudi ljudem z manjšimi osebnimi dohodki. **NOVOSTI ZA VOZNIKE** — Pred dnevi je začel veljati novi zvezni pravilnik o prometnih pravilih na cestah. Le-ta določa »pravila lepega vedenja« med udeleženci cestnega prometa. Prvega julija letos pa bo začel veljati nov pravilnik o opravljanju voznških izpitov. Po tem pravilniku se bo možno pripravljati na izpit samo pri instruktorjih, ki bodo opravili ustrezne izpite. Kandidati za voznike bodo lahko opravljali šoferske izpite samo v mestih z bolj razvitim prometom.

Vsebina je odvisna tudi od materialne podlage!

Pismo društva novinarjev Slovenije republiški konferenci SZDL Slovenije

Predsedstvo upravnega odbora Društva novinarjev Slovenije je na seji 9. februarja 1970, posvečeni pregledu dela društva, obravnavalo informacijo o problematiki slovenskih dnevnikov, poslano republiški konferenci.

Člani predsedstva so soglasno potrdili, da gre za resne probleme, ki s svojimi posledicami lahko neposredno in zelo škodljivo vplivajo na razvoj slovenskega časopisja sploh in ne samo dnevnikov, s čimer bi bili prizadeti tako smotri ustanovitelja — SZDL — kot tudi delavcev v časopisnih hišah, članov našega društva.

Poslabšanje materialnega položaja časopisov in časnikov bi resno ogrozilo sleherno vsebinsko izboljšanje časopisov, bistveno bi bil omejen tudi obseg komuniciranja v samoupravni družbi in povsem bi zavrglo modernizacijo časopisnih podjetij.

Zato predsedstvo Društva novinarjev Slovenije podpira v imenu svojih članov v informaciji predlagane ukrepe in pričakuje, da bo republiška konferenca SZDL v sodelovanju z vsemi družbenimi dejavniki v Sloveniji naglo in ustrezno ukrepala.

Za društvo novinarjev Slovenije — predsednik: MILAN POGAČNIK, l. r.

OPOMBA: težaven položaj, v katerega prihajajo zaradi podražitve papirja, poštnih ter tiskarskih stroškov in druge režiže dnevni politični listi v Sloveniji, velja v prav taki meri tudi za ves pokrajinski /medobčinski/ politični tisk. Uredništvo in uprave vseh pokrajinskih tednikov, glasil občinskih konferenc SZDL v naši republiki, se zato v celoti pridružujejo stališčem Društva novinarjev Slovenije in gornjemu pismu.

Zaradi potresa je v Banjaluki premalo šolskih prostorov. Učenci osnovnih šol so pred kratkim začeli s poukom v potniških vagonih. Konec januarja so tako nadaljevali tam, kjer so se pred potresom ustavili. Zdaj bi radi s pospešenim delom zamujeno dohiteli. — Na sliki: ena izmed prvih učnih ur v novih učilnicah banjaluških otrok. (Foto: Tanjug)

POMOČ IZ REPUBLIŠKIH SKUPNIH REZERV ZA RUDARJE

Denar za preusmeritev premogovnikov

Pripravljen je osnutek zakona, s katerim se republiški prispevek iz osebnega dohodka v premogovnikih zaposlenim delavcem odstopa republiškim skupnim rezervam, da bodo lahko pomagale 7 rudnikom

V republiški skupščini že razpravljajo o osnutku zakona, s katerim se republiški prispevek iz osebne dohodka rudarjev v premogovnikih odstopa republiškim skupnim rezervam gospodarskih organizacij. Sredstva se vndijo ločeno od drugih sredstev republiških skupnih rezerv, iz njih pa se dajejo dotacije premogovnikom, ki zaradi premajhnih rezerv premoga nimajo možnosti za nadaljnji obdobje.

V Sloveniji je sedem premogovnikov, ki jih bo treba sčasoma zapreti, saj je v njih komaj 2,5 odstotka vseh znanih rezerv premoga v Sloveniji. Delavce bo treba prekvalificirati, delovne organizacije pa si bodo morale polskati kakšno drugo delo. Da pa bi olajšali ureditev naloge, je bila sprejeta že vrsta ukrepov. Federacija je odstopila svoj delež prispevka od osebne dohodka, ki ga plačujejo premogovniki, ukinjene so bile obresti na poslovni sklad, trajno žareče peči na premog so oproščene zveznega in republiškega malo-prodajnega prometnega davka, povečana je tarifa zveznega prometnega davka na kurilna olja, uveden poseben prispevek pri termoelektričnih investicijah, če bodo uporabljali olje za gorivo, uvedena pa je tudi pravica do izjemne pridobitve pokojnina za delavce v premogovnikih.

K tem ukrepom je zdaj dodan še nov, da bi zbrali sredstva za preusmeritev neperspektivnih premogovnikov. Skrajša je bila miselnost, da bi bile tega prispevka oproščeni ne perspektivni premogovniki. V razpravi pa je prevladalo mnenje, da je treba zbrati čim več denarja in je zato v osnutku zakona zapisano, da se republiški prispevek iz osebne dohodka zbira od vseh premogovnikov v republiških skupnih rezervah.

Če bodo premogovniki, ki se preusmerjajo, hoteli dobiti denar iz republiških skupnih rezerv, ki se bo nabral po tem zakonu, bodo morali sestaviti program postopne ukinitve proizvodnje premoga in predvideti preusmeritev zaposlenih na

drug poklic. Gospodarski odbor izvršnega sveta je zaval poslovnemu združenju energetike nalogo, naj skupaj z gospodarsko zbornico in drugimi činitelji premogovnikom strokovno pomaga pri izdelavi plana za postopno opuščanje proizvodnje premoga, da koordinira delo pri iskanju najboljših rešitev za odpiranje novih delovnih mest in da pomaga pri izdelavi načrta, kako bi financirali preusmeritev premogovnikov.

Po tem zakonu bi se nabralo letno okrog 2,9 milijona novih dinarjev. Seveda pa to ni ves denar, ki ga bo treba dati za preusmeritev nekaterih premogovnikov. Republiške skupne rezerve bodo pri tem pomagale še iz drugih sredstev, saj je to eden izmed poglavitnih namenov.

V. J. zlata.

Decembrski skok cen na drobno: še za 1,5 odst.

Zdaj so znani tudi podatki o decembrskih gibanjih cen v trgovini na drobno v Sloveniji: v primerjavi s novembrom so se dvignile za 1,5 odstotka. Kar za 12,3 odstotka so bile višje v primerjavi s cenami v decembru 1968, medtem ko so bile povprečne cene v trgovini na drobno v primerjavi s povprečjem v 1968 višje za 8,9 odstotka. Po podatkih Zavoda SRS za statistiko je na dvig cen najbolj vplivala podražitev živil, ki so bila lani dražja za 10,2 odstotka. Najbolj so se podražile vrtnine — kar za 19,5 odstotka, sadje za 20,3 odstotka in izdelki iz mesa za 15,2 odstotka. Maščoba se je lani podražila skupno za 10,5 odstotka, jajca za 12,9 odstotka itd. Industrijski izdelki so bili dražji za 8,1 odstotka, storitve pa so se podražile za 9,9 odstotka.

Nova tovarna krogljčnih ležajev

V Vogošću pri Sarajevu bodo kmalu začeli graditi tovarno krogljčnih ležajev. Izgradnja bosta financirala združena kovinska industrija «UNIS» Sarajevo in švedski koncern SKF, ki je že prispeval svoj delež investicije — 3 milijone dolarjev. V drugi polovici 1971 bodo izdelali 3 milijone ležajev, kasneje pa lahko tudi do 5 in celo 8 milijonov krogljčnih ležajev na leto.

Energoinvest: že 27 tovarn

Pred nedavnim se je s sarajevskim podjetjem ENERGOINVEST združila tudi beograjska tovarna hladilnih naprav «Jugostroj». To je zdaj že 27. tovarna, ki se je pridružila Energoinvestu.

Tudi zlato — blago

Po navadi mislimo, da zlato kot dragocena in redka kovina ni blago, saj ga kar tako tudi ni mogoče kupiti na prostem trgu. Po predlogu zveznega sekretariata za finance pa naj bi tudi zlato postalo pri nas blago, če se bo s tem strinjala zvezna skupščina. Sedanji monopol Narodne banke na odkup in promet z zlatom močno omejuje domačo proizvodnjo zlata.

Kmetijski nasveti

Gnojiti v treh obrokih

Po reviji «Sodobno kmetijstvo» na kratko povzemamo poglavitne ugotovitve s predavanja direktorja kmetijskega raziskovalnega inštituta Hanninghof v Zah. Nemčiji dr. Saalbacha, ki ga je imel v Mariboru na sestanku jugoslovanskega društva za proučevanje tal. Nemčija je dosegla zelo visoke povprečne pridelke pšenice na hektar, zato je koristno pogledati, kako gnojijo tam.

Poljedelcem je znano, da večje količine dušika ne dajejo pšenici ob jesenski setvi zato, ker je lahko topljiv in bi ga dež izpral iz tal. Dušična gnojila je treba dodati kasneje, v času rasti. Tudi z domačimi poskusi je dokazano, da je glavno dognojevanje potrebno spomladi, v odločilnem času, ko žito raste. Vendar tudi tedaj ni dobro dati vsega gnojila naenkrat, ampak v več obrokih.

Nemški raziskovalci, ki jih vodi dr. Saalbach, so ugotovili, da je odvzem dušika v rastlinah največji med razraščanjem, bilčenjem in oblikovanjem zrna. Torej je to pravi čas, ko je treba dušik dodajati. Kot najbolj ugodno se je izkazalo trikratno dognojevanje: ob začetku rasti (spomladi), pri škropljenju s herbicidi proti plevelom ter ob začetku klasitve. Največji del gnojila je treba dati prvič, najmanj pa drugič.

Tako gnojenje je ugodno tudi za kakovost zrna, ki je odvisna od odstotka beljakovin (vlečca), ki daje moki pečivnost. Kot zelo dobro se je izkazalo tudi gnojenje z raztopljenim sečnino po listih, kar bi bilo mogoče tudi pri nas uporabljati v večjem obsegu. Zanimive so tudi ugotovitve glede poleganja pšenice. Znano je, da z dušikom dobro pognojena pšenica močnejše raste in s tem tudi hitreje polega. To pomeni, da obrokov dušika ni mogoče povečevati v nedogled. Kemiki so iznašli snov — kloroklorid (označujejo jo tudi s COC), ki že v manjših količinah zadržuje rast slame, ne da bi zmanjševala pridelok. Slama je potem krajša in trdnjša. Ugotovitve za pšenico veljajo tudi za druga žita, z izjemo pivovarniškega ječmerja. Inž. M. L.

KAKO JE Z UGODNOSTMI ZA ORGANIZIRANO PITANJE?

Brez pogodb ne bo jamstva za živino

Nerazumljiva »podjetnost« kmetijskih organizacij — Pitancev premalo, kooperacije pa je manj kot pred leti — Ali bodo kmetje morali vedno tvegati, ali jim družba res ne more prav svetovati?

Mesa ne primanjkuje — pitanih goved in prašičev pa tudi ni težko prodati. Mesarji prodajajo v času kmečkih kolon najmanj mesa. Poleti ga bodo prodali precej več, če ga bodo imeli. Več ga bodo kupovali naši ljudje in tudi turisti. Objublajo se tudi boljši časi za izvoz v države Evropske gospodarske skupnosti. V organizirani rejji v Sloveniji pa ni niti toliko goved in prašičev kot pred letom dni.

odprti sta dve vprašanji: kje bodo mesarji in izvozniki dobili živino in kdo bo jamčil kmetom, da bo pitanje donosno tudi v prihodnjih letih? V minulih letih so se razmere na trgu hitro spreminjale, ali se ne bodo tudi v prihodnjih?

Družbeni organi želijo usmerjati pitanje in razmere na trgu tako, da se cene ne bi preveč spreminjale. To nalogo so naložili »Materialnim rezervam in organizaciji živinorejcev, ki se imenuje sklad za pospeševanje živinoreje in izvoz živine in mesa. V Sloveniji dela za »Materialne rezerve« tudi republiški Zavod za rezerve. Te ustanove uresniču-

jejo svoje naloge preko kmetijskih organizacij, ki naj bi tudi pri kmetih organizirale pitanje.

Mnoge kmetijske organizacije v naši republiki ne opravljajo te naloge dovolj dobro. To potrjujejo številke. V začetku tega leta je bilo v organizirani rejji — v družbenih hlevih in pri kmetih — le 30 tisoč goved, leto dni prej pa štiri tisoč več, čopprav so se že močno čutili posledice nizkih odkupnih cen v letu 1968. Pred leti je bilo v organizirani rejji do 80 tisoč goved, v družbenih hlevih pa je bilo prostora za 55 tisoč glav.

Koliko goved in prašičev pitajo kmetje neorganizirano? O tem lahko le uganjamo, ker ni nikjer točne evidence. Nekateri menijo, da pitajo veliko. To pa lahko pomeni tudi veliko tveganje. Brez kooperacijske pogodbe jim nihče ne jamči ustreznih cen, ki je sicer nekoliko nižja od sedanje, a veliko višja od predlanske. Ne dobijo pa niti kreditov iz sredstev republiškega Zavoda za rezerve, ki jih le pripravil za organizirano pitanje 20 tisoč mladih go-

ved 10 milijonov din (eno milijardo starih din). Dolej so dobili le delček tega, čeprav bi nekateri radi sklenili pogodbe za pitanje in sprašujejo celo v Ljubljani, kje naj jih sklenejo.

Nezadovoljstvo kmetov se odraža v ustanavljanju živinorejskih društev, odsekov in odborov. Poskušajo se povezovati. Kmetijske organizacije pa temu nasprotujejo, namesto da bi podpirale in tudi tako širile organizacijsko pitanje. Zela? Nekateri trdijo, da je to konkurenca veterinarjev. O taki konkurenci pa naj se poučijo sami. Kmetije želijo pitati živino in jo prodati po ugodni ceni. Porabniki pa želijo dovolj mesa po ne previsoki ceni. Za to naj bi skrbele kmetijske organizacije z organiziranim pitanjem. Če ne morejo drugače, tudi v tesnejšem sodelovanju z veterinarji kot do sedaj. Če pri kmetih ne bodo organizirale pitanja, ga bodo kmetje morali narediti sami. Zakaj si ne bi pomagali z ugodnostmi, ki jih nudi družba za organizirano pitanje, kot so zajamčene cene in krediti?

JOZE PETEK

Ena izmed vrtn za nov vrelec z vrtilnim stolpom

BAZEN, KI JE SAM SEBE ODPLAČAL

Najprej so ga imeli v Moskvi, potem so ga zgradili v Budimpešti. Kot tretji v Evropi so ga dobili v Čateških Toplicah: olimpijski bazen, v katerem se je mogoče kopati tudi pozimi. Silno preprosta zadeva; ograjen je z visoko ograjo iz plastične mase, nad vodo se dela toplotna blazina – in umetnosti je s tem konec. Najprej je gradnja bazena spremljala nejevernost, nato nezaupanje. Ko je bil bazen narejen, ni hotel nihče verjeti, da bo plastika omogočila zimsko kopanje: vse dotlej, dokler niso v bazen spustili termalne vode in dokler niso v njem zaplavali prvi kopalci. Odtlej lahko za 5 dinarjev preizkušate 33 stopinj Celzija toplo vodo – tudi pozimi.

Potrebnosti so torej novi bazeni in strokovnjaki že iščejo novo termalno vodo na Catežu. Dokaz, da je tudi tu dovolj izvirov, je gotovo izredno topla voda v vašem perišču. Če pa slučajno tople vode ne bo, jo bodo napeljali iz sedanjih izvirov po približno kilometer dolgih ceveh. Letos januarja se je kopalo na prostem 4401 kopalcev, ki so plačali za vstopnice 21.560 dinarjev. Nedvomno bodo tudi v novem turističnem naselju, ki ga nameravajo graditi, Čateške toplice zraven avtomobilske ceste, poskrbeli za zimsko kopanje. Kljub temu pa je še vedno dovolj ljudi, ki se rajše kopljejo v pokritem bazenu v hotelu. Zimsko kopanje na prostem pa ostaja nenavadnost in presenečenje. V Čateških Toplicah so bili tretji v Evropi in prvi pri nas, ki so se odločili za tako potezo. To je njihov adut tudi vnaprej: treba je tvegati, če hočejo dobiti čim več gostov. Danes turisti zahtevajo nenavadnost.

Zboljšanje črnopasaste pasme svinj

Konec decembra 1969 je bilo pri kmetijski zadrugi Novo mesto posvetovanje o problematiki vzreje in zamenjave merjascev črnopasaste pasme svinj. Posvetovanja so se udeležili zastopniki republiškega sekretariata za gospodarstvo, Kmetijskega inštituta Slovenije, Kmetijskega zavoda Ljubljana, Živinorejsko-veterinarskega zavoda Celje ter zastopniki zadrug in občinskih skupščin Sevnica, Krško, Brežice, Novo mesto, Trebnje in Črnomelj.

Na navedenem posvetovanju je bilo ugotovljeno, da je bila črnopasasta pasma svinj vsa leta po vojni (pa tudi pred vojno) mačehovsko obravnavana. Načrtno so hoteli na tem področju z merjasci uveljaviti bele prašiče. Vsi ti poskusi so se izjalovili in danes je črnopasasta svinja poleg v navedenih občinah razširjena še v okolici Ljubljane. Od vseh priznanih merjascev v Sloveniji je kar 27 odstotkov črnopasastih (170), od tega v navedenih občinah 130. Predvsem so iskani pujski te pasme, ki imajo zelo veliko tržišče, in to predvsem v pasivnih krajih Jugoslavije: poleg Slovenije še v Kordunu, Liku in celo Dalmaciji. Vzroki za tako veliko razširjenost te vrste svinj so predvsem v njihovi skromnosti glede prehrane, poleg tega pa imajo te svinje boljše meso in slanino kot svinje belih pasem. Zato hoče Kmetijski inštitut Slovenije s to pasmo izboljšati kakovost svinj sploh. Tako bodo dobili hibridne prašiče, ki bodo dali glede mesnosti (mesa za predelavo – šunke), pa tudi rasti boljše rezultate kot črnopasasti beli prašiči.

Ker je črnopasasta svinja razširjena le na razmeroma ozkem območju Dolenjske (predvsem v navedenih občinah), ji proti stalna nevarnost izrojanja kot posledica preozkega križanja v sorodstvu. Znaki izrojanja so pogosti prašičev pri rojstvu, mrtvorojeni prašiči, upadanje števila pujskov v gnezdu, slabe noge, prevlek izpad ščetin in splošna zakrnelost. Zaradi tega so občine Novo mesto, Brežice, Krško in Sevnica s svojimi sredstvi skušale osvežiti kri črnopasaste svinje z uvozom primerne črnopasaste svinje. Tako so že leta 1969 bili uvoženi črnopasasti merjasci pasme Wessex iz Anglije. Ti merjasci so na splošno rejcem po svojih zunanji oblikah ustrezali, vseh jim niso bili le dolgi rilci.

Drugo pošiljko uvoženih merjascev črnopasaste pasme smo dobili za osvežitev krvi iz Vzhodne Nemčije, to je tako imenovana nemška sedlasta svinja. Ta se zelo približuje izvirnemu tipu črnopasaste svinje s Krškega polja; ima dolga ušesa, izbočeno glavo, napat hrbet, čvrste noge, dobro šunko in veliko rodnost.

Dosedanji uvoz merjascev črnopasaste pasme iz Anglije in Vzhodne Nemčije je domačo pasmo črnopasastih svinj znatno izboljšal. Število mrtvorojenih pujskov se je zmanjšalo oziroma tega pojava skoraj ni

več. Svinje so daljše, boljše šunk in boljše noge. Edini ugovor, ki ga rejci še imajo, zadeva nekoliko daljši rilec. Vendar je treba vedeti, da rilec na druge lastnosti živali nima nobenega vpliva, nasprotno pa so kratek rilec in redke ščetine le znaki degeneracije.

3. novembra 1969 so občine Novo mesto, Brežice in Krško ponovno kupile 3 merjasce črnopasaste svinje v Zahodni Nemčiji. Rodnost sedaj uvoženih svinj je zelo velika; v povprečju na gnezdu 12 rojenih pujskov in 10 vzrejenih pujskov. Mesnost teh prašičev je na višku, so dolgi, za 1 kg prirastka porabijo 3,08 krmnih enot; tako dobrih rezultatov ne dosežejo niti pri najboljše beli pasmi Landrace. Po tej svinji je tudi na Zahodu veliko povpraševanje. V pokrajini Schleswig-Holstein jo redijo mali kmetje in jo povečini pasajo, kar pomeni, da je to ekstezivna svinja z zelo dobrimi lastnostmi; dobro izkorišča tudi krmno.

Uvožena merjasca je za občino Novo mesto prevzela Kmetijska šola Grm, za občino Krško tov. Longo na Velikem Podlogu in za občino Brežice tov. Marinček iz Cerklj (Zupeča vas). Vsako občino stane merjasce 8500 Ndin in bi bilo škoda, da bi tako dragih in kvalitetnih merjascev ne izkoristili. Zato priporočamo rejcem svinj, da pripuščajo v čim večji meri pod uvožene merjasce, ki zaradi razmeroma velike teže ne bodo mogli dolgo plemeniti.

Glede skočnine za merjasce so mnenja različna. Realna skočnina bi bila v višini vrednosti odstavljenega pujska. Drugi so bili mnenja, da če bi skočnino za merjasce trenutno preveč zvišali, bi imeli več zakotnih merjascev. Zato bi bila primerna skočnina za merjasce od 30 do 35 din. V Sloveniji skoraj ni občin, ki bi imela manjšo skočnino za merjasce kot 30 din za skok. Navzoče občine so prek referentov za cene pri občinskih skupščinah že sprejele sklep, da s 1. januarjem 1970 znaša skočnina v občinah Sevnica in Trebnje 30 din, v občinah Krško, Brežice in Novo mesto 25 din, v občini Črnomelj pa 20 din.

Merjasce kupuje samo strokovna služba pri kmetijskih zadrugah oz. agrokombinatih ali veterinarskih postajah. Rejci ne smejo kupovati merjascev. Kako se deli skočnina med strokovno službo, ki kupuje merjasce, in rejcem merjascev, je stvar dogovora med strokovno službo in rejcem. Za vsak pripust mora rejec merjasca napisati pripustnico, na krajevnih uradih pa ne smejo izdajati zdravstvenih spričeval (živinskih potnih listov), če rejec ne predloži pripustnice, ker se le tako onemogočijo črni pripusti.

Za bodočo vzrejo kvalitetnih merjascev črnopasaste svinje bo skrbel Kmetijski inštitut Slovenije s svojim vzrejalščem v Stični, ki bo že o letu 1970 imel na voljo okrog 70 plemenskih merjascev te pasme, drugo leto pa tudi Kmetijska šola Grm. Tako bo preskrbljeno za kvalitetno vzrejo merjascev, pri katerih bodo znani vsi potrebni podatki o prednikih, česar pri dosedanjem delu ni bilo. Komisije za priznavanje merjascev namreč v bodoče ne bodo smele priznavati mladih merjascev, pri katerih ne bo znano poreklo, ker to zahteva zakon o pospeševanju živinoreje in zdravstvenem varstvu živine.

TIT DOBRSEK

Bazen v Čateških Toplicah so slovesno odprli 19. novembra 1967. Kot je običaj pri naših gradnjah, je bil to zamujen rok. V načrtu je namreč bilo, naj bi ga izročil kopalcem za brežiški občinski praznik. To je bilo uresničenje davnih želja. Za Stanko Bloudek je delal načrte za bazene v Čateških Toplicah in pozneje zgrajeni mali bazen je bil kmalu premanjen za številne kopalce. Ko pa so se Čateške Toplice morale preusmeriti iz zdraviliškega objekta v turizem, je bilo potrebno kopalcem ponuditi kaj več...

Bazen je odprt

Naslednje leto (1967) je bilo kopalcev že 84.653, od vstopnine pa so pobrali 259.113 dinarjev. Novi bazen je bil odprt že poldrugi mesec. Čateška Toplica so postale atrakcija, v zimskih mesecih je bilo vsaj po 5.000 kopalcev.

1968. leta, ko je olimpijski bazen delal vse leto, je bilo 139.472 kopalcev. Vstopnina je bila več kot dvakrat večja od preteklega leta. Na blagajni so iztržili 531.027 dinarjev. Za gradnjo bazena, restavracije in 21 kabin so dali milijon, denar se torej hitro vrača. In lansko leto so imeli že 148.164 kopalcev, od vstopnine pa so dobili 706.097 dinarjev. Bazen se je ob koncu leta sam odplačal. Lani so imeli tudi 25.000 otrok v bazenu obisk pa je že dosegel kritično mejo. Ljudje so dejansko, posebno v sezoni, skakali drug drugemu po glavi. Ob sončnih nedeljah je bilo v bazenu in okrog njega po 4000 kopalcev, toliko kot v enem zimskem mesecu. Na parkiriščih je stalo po 1000 avtomobilov...

Kljunove toplice — stara slava

Nekdanje Kljunove toplice so danes samo spomin na prve čase zdraviliškega turizma. Res se tudi danes še ustaviš v Bušči vasi avtomobil, nekaj kopalcev se lahko nagnete v miniaturno kopališče starega originala Kljuna, ki vam zraven tega stresa šegave iz rokava da se ne morete nehati smejati. Pripoveduje vam o šudežnih toplicah, v katerih se je pozdravil že prenekateri človek, govori o ruskem ujetništvu, v katerem je blodil dolga leta prve svetovne vojne: naploj vam naredi kratek izlet v pretekle čase. In kajpak ne pozabi omeniti, da je Toplice ustanovil eden iz znamenite družine Auerspergov, Anton Aleksander. Jamo z vrelecem je namreč kupil 1811. leta. Po dolgih letih in različnih lastnikih so Toplice prišle v Kljunovo last, ko se je ta drugič oženil.

Za današnji turizem kajpak Kljunove toplice ne pomenijo ničesar. Čateške Toplice so bile prve v Jugoslaviji, ki so zgradile tako moderen bazen. Za njimi so se podobno odločili tudi v Moravcih, kjer so tako uredili okrogli bazen.

Ko so se v Čateških Toplicah odločili za tako, še nepreizkušeno gradnjo, so morali odšteti milijon dinarjev. Pred seboj so imeli samo številke o številu kopalcev v prejšnjih letih. 1965. leta so imeli 29.081 kopalcev iztržili pa so 75.346 dinarjev. Leto dni pozneje je bilo v teh Toplicah 56.739 kopalcev, ki so za kopanje plačali 170.220 dinarjev. Številke so torej dokazovale, da se število kopalcev naglo veča, v enem letu je namreč poskočilo za več kot dvakrat.

Novi načrti — perišče

Ko so lani poleti odkrili nov izvir termalne vode, najmočnejši doslej (33 litrov v sekundi in 62°C topla voda), je bil to nov znak, da bo potrebno graditi naprej. Bungalovi so sicer sprostili utenjenost hotela, bazeni so otali prenapolnjeni.

Čateške Toplice imajo velike želje, da bi se uveljavile tudi v izletniškem turizmu.

Poslovno sodelovanje

Bazen po sistemu toplotne zavesse pa kajpak ni bil edina Čateška investicija. Nasprotno, v zadnjih letih so v modernizacijo Toplice vložili 14 milijonov dinarjev. To pa seveda narekuje še naprej čim hitrejšo izgradnjo: veliko turistov bo moralo priti v Toplice, da bodo lahko odplačali vsa posojila.

Prav nič ni presenetljiva želja zdravilišča, da se poveže s poslovno močno turistično agencijo, ki bi lahko zagotovila dober nastop Toplicam tudi v inozemstvu. Obiski Svedov so potrdili da imajo Čateške Toplice dobre pogoje za uveljavitev na inozemskem trgu. Zimsko kopanje na prostem pa je zaenkrat nenavadno tudi za tuje turiste, posebno še, če bi zdravilišče uspelo uresničiti tudi take načrte, da bi se gostje dopoldne smučali in popoldne kopal.

J. SPLIHAL
Foto: M. VESEL

40.000 din za turizem

Sklad za razvoj turizma pri občinski skupščini Ribnica bo imel letos na razpolago predvidoma 40.000 din.

Sredstva sklada, ki se bodo letos prvič zbirala in namensko porabila za turistično dejavnost, so predvidena iz različnih virov, in sicer: od promatnega davka prodanih spominkov, prometnega davka od prodanih alkoholnih pijač v planinskih domovih in na raznih zabavah, le-ta doslej ni bil zajet v proračunskem dohodku, ter iz drugih virov.

Potrebe so velike, denar-

ja pa malo. Zato bodo omejitelj izplačila na najmanjše primere.

Posobno pozornost bodo posvetili načrtni gradnji vikend hiše, ki jih je v naših krajih iz leta v leto več. Zato je izdelava turističnega programa in posameznih zaidalnih načrtov nujna. Doslej sta izdelana le dva taka načrta, in sicer za območje pri vasi Breg in za Travno goro.

Dolenjska hiti za Slovenijo

Dolenjski gostinski rekorderji so zabeležili lani blizu 40 tisoč nočitev: Otočec 39.287 (od tega je bilo tujih nočitev skoraj 23.000), Čateške Toplice skupaj zasebnim oddajanjem sob 40.766 in Dolenjske Toplice prav tako z zasebniki 39.482. Število nočitev je v teh dolenjskih turističnih središčih naraslo za 8 do 13 odstotkov. Dokončni dolenjski podatki o številu nočitev in o prometu sicer še niso znani, vendar že podoba največjih kaže, da dolenjski turizem napreduje vsako leto povprečno za približno desetinno, rekorden lanski promet pa so ustvarili na Otočcu in v Čateških Toplicah — blizu 8 milijonov dinarjev.

Slovenija je lani zabeležila 4.525.000 nočitev, od tega približno polovico tujih nočitev. Vsega skupaj pa je naša republika v jugoslovanskem turizmu udeležena z 9,5 odst. Jugoslavija je namreč v lanskem rekordnem turističnem letu imela 46.286.000 nočitev.

Rekord ima Hrvaška s 60 odstotki vseh nočitev, medtem ko so imeli v tej republiki celo 77 odstotkov nočitev tujih turistov. Obmorski kraji so imeli v državi več kot dve tretjini nočitev, v Sloveniji pa sta si prvo mesto razdelila morja in planine; vsak je imel slabotretjino nočitev.

Slovenija nima posebnega upanja, da bo povečala odstotek vseh nočitev, saj v drugih republikah gradijo več in hitreje. Zato pa upravičeno lahko pričakujemo, da bo Dolenjska počasi začela dohajati vsaj slovensko poprečje, posebno če se bodo uresničili letošnji obsežni gradbeni načrti gostinskih delovnih organizacij na našem področju.

To pa je odvisno predvsem od bank, ki naj bi dajale posojila, in od dolenjskega gostinstva, če bo pripravljeno poslovno sodelovati. Banke namreč male nerade kreditirajo.

J. SPLIHAL

Odkup krompirja upada

Grosupeljska enota AGRO-KOMBINATA Barje je leta 1966 odkupila na svojem območju 600 ton krompirja, lansko leto pa le še 10 ton. Območje je sicer bolj živinorejsko kot krompirjevo, vendar menijo, da niso v zadnjih letih ljudje pridelovali nič manj krompirja kot prej. Na zmanjšani odkup je vplivala neposredna prodaja: iz bližnje Ljubljane prihajajo h kmetom po krompir zasebniki, ki ga za svoje potrebe sami odpelejo domov.

ZAPOSILITI TUDI ŽENSKE

Uspešen napredek PLETILNICE

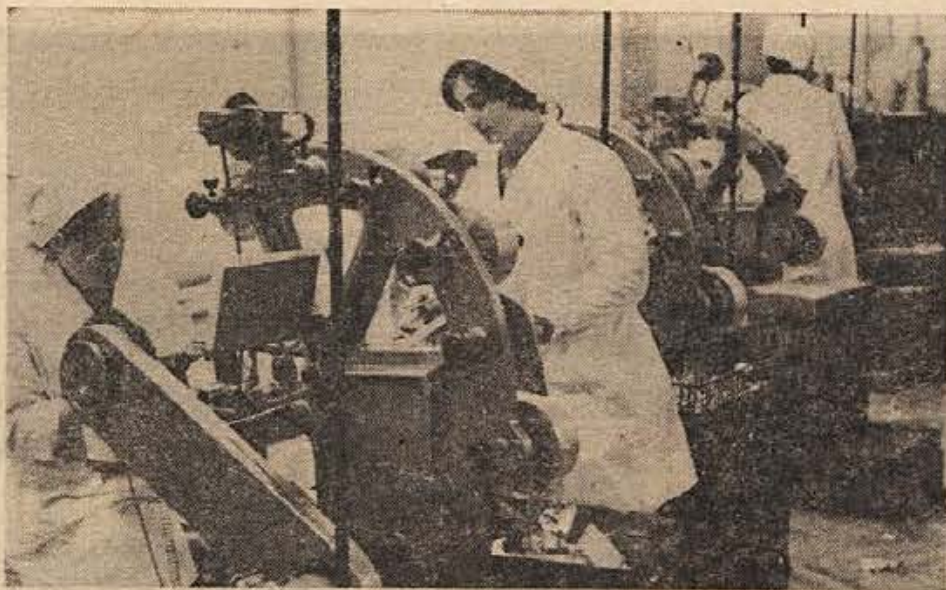
PLETILNICA Sodrastica sodi med tista ribniška podjetja, ki iz leta v leto povečujejo proizvodnjo. Pravi razmah podjetja se je začel pred leti, ko so se iz starih utesenjenih prostorov preselili v nove, svetle in prostorne.

Toda tudi novi prostori postajajo že tesni. Zaradi porasta proizvodnje, ki jo narekuje večje povpraševanje po njihovih izdelkih na domačem in tujem tržišču, so potrebne tudi večje zmogljivosti. Podjetje zato vlagajo precej denarja za povečanje in modernizacijo proizvodnje. Kot dobri gospodarji dajejo precej denarja v sklade.

Podjetje želi osvojiti nove prozlove. V bližnji bodočnosti namerava uvesti tako pro-

izvodnjo, kjer bi lahko zaposlila tudi ženske. Kakor drugje, tako je tudi v Sodrastici in okolici največja težava: kako zaposliti ženske? Upamo, da bodo v sodrastiški PLETILNICI načrti uspeli.

Povprečni mesečni osebni dohodek članov delovnega kolektiva PLETILNICE je bil lani razmeroma dober: znašal je 1.000 din. To je dokaz, da stoji podjetje na trdnih nogah in da ima lepo bodočnost.

Tovarna Iskra v Semicu je eno najboljših podjetij v črnomaljski občini. Večletna prizadevanja za modernizacijo proizvodnje in pridobivanje strokovnega kadra so se izkazala za dobro naložbo. Kolektiv Iskre je znan tudi po tem, da veliko daje za družbene potrebe kraja. (Foto: R. Bačar)

Pravice zaposlenih v Nemčiji

Resnica, da moraš svoje pravice, preden jih lahko uveljaviš, poznati, velja zlasti za naše delavce na tujem, ki o tem zelo malo vedo

Danes začenjamo objavljati kratek izvleček o pravicah naših delavcev, ki delajo v Zvezni republiki Nemčiji. In jim gredo po mednarodni konvenciji za zdravstveno, pokojninsko in invalidsko varstvo, ter o pravicah do otroškega dodatka. Nato bomo objavili enake izvlečke tudi za konvencije, ki veljajo za druge države.

Zdravstveno varstvo: Delavci, ki delajo v Zvezni republiki Nemčiji, so tam deležni zdravstvenega varstva po tamkajšnjih predpisih. To krat bomo našli pravice do zdravstvenega varstva za njihove družinske člane, ki živijo pri nas, prihodnjic pa pravice do tega varstva za delavce, ki delajo v Nemčiji, v času, kadar se mudijo doma na obisku.

Delavec ki dela v Nemčiji, mora prikriti ustrezna potrdila, da bi bil deležen njegovi družinski člani, ki so ostali v Jugoslaviji, zdravstvenega varstva. Na komunalnem zavodu za socialno zavarovanje, kjer živijo njegovi družinski člani, mora dvigniti obrazec JU-3, potrdilo o družinski skupnosti, in ta obrazec nato izročiti polniški blagajni v Nemčiji, pri kateri je zavarovan. Tam dobi nato potrdilo na obraz-

cu Ju-3a. To potrdilo predloži komunalnemu zavodu za soc. zavarovanje, na območju katerega živijo njegovi družinski člani. Naš zavod izda nato družinski članom posebna potrdila o zdravstvenem varstvu po mednarodni konvenciji. Družinski člani dobijo s tem pri nas enake pravice do zdravstvenega varstva kot družinski člani naših delavcev.

Pravico do zdravstvenega varstva imajo naslednji družinski člani: ožja družina (zakonec in otroci); nezakonski otroci pridobijo pravico, če

so priznani po naših predpisih ali če je očetovstvo sodno ugotovljeno; nezakonski otroci pa imajo v vsakem primeru pravico do zdravstvenega varstva če dela v Nemčiji njihova mati.

Pastorki in vnuki delavca v Nemčiji imajo pravico do zdravstvenega varstva doma, če delavec dokaže, da jih pretežno vzdržuje.

Oče, mati, oči, mačeha, tast, tašča, stari oče, stara mati pridobijo pravico do zdravstvenega varstva, če delavec ki dela v Nemčiji, dokaže, da so živeli z njim v družinski skupnosti in da jih je pretežno preživljal že pred svojim odhodom v Nemčijo.

Rejence dobi pravico pod pogojem, da ga delavec, ki dela v Nemčiji, v času, ko tam dela, vzdržuje.

S SEJE MEDOBCINSKEGA SVETA ZK

Od besed k dejanjem!

Za razprave o kmetijstvu smo parabilni ogromno časa in na tone papirja. Sprejeli smo brez števila resolucij in stališč, kmetijstvo pa je v vedno večji zagati: tako družbeno kot zasebno. Če bi ugotovljali, kaj smo od sprejetih stališč uresničili (ne gre oporekati, da smo potuhkali tudi veliko dobrih stvari!), bi ugotovili, da bore malo.

Banke so naredile toliko kot nič, skupne rezerve skoraj nič, po večletnih razpravah še vedno veljajo carine za uvoz drobne mehanizacije za zasebne kmete, ničče pa tudi še ni zagotovil kreditov za naložbe v izboljšavo zasebnih kmetij. Edina nova pridobitev so kmetijski skladi v občinah.

Kmetijstva ne moremo več prepuščati osiromašenim kmetijskim organizacijam in zadrugam, ki le še životarijo. Ob naštetih zelo žalostnih dejstvih pa

si moramo biti v Sloveniji na jasnem, da slovenskega kmetijstva ne moremo običeli v jugoslovanski plašč, ker imamo v Sloveniji čisto posebne pogoje.

Družbena in zasebna kmetij. proizvodnja čakata na rešitev. Dolžni smo jo najti, pri tem pa ne smemo pozabljati na več stvari. Kmet je bil v naši družbi pravzaprav prvi, ki je razvijal socializem, saj je bil v času NOB in revolucije glavna opora obojega. Po osvoboditvi je prvi začel z družbeno proizvodnjo v kmetijskih delovnih zadrugah. Posekali smo mu gozdove, da smo lahko zgradili bazično industrijo. Mimo težav četrtine kmetkega prebivalstva Slovenije zdaj ne moremo več mišeti. Tudi v Sloveniji smo dolžni najti za kmete rešitev, ki naj bo obvezna za vse in naj ne bo samo papirnata resolucija!

M. JAKOPEC

Črnomelj: povprečje 970 din

Ob koncu preteklega leta je znašal povprečni osebni dohodek zaposlenih v črnomaljski občini 970 din, kar je za okoli 18 odstotkov več kot v letu 1968. Povprečni osebni dohodek v industriji so znašali 957 din, v kmetijstvu 815 din, v gradbeništvu 735 din, v gozdarstvu 950 din, v trgovini 1050 din, v gostin-

stvu 833 din, v obrti 963 din ter v komunalni in ostalih dejavnostih 958 din. Zaposleni v šolstvu so imeli lani 1173 din povprečnega zasluzka, v zdravstvu 1442 din, v bančništvu 1378 din, v občinski upravi in sodstvu 1228 din ter v družbenih organizacijah 1.304 din.

Klavnica za piščance

KZ KRKA Novo mesto b najbrž že v maju letos pod Trsko goro odprla novo, sodobno urejeno klavnico za piščance z zmogljivostjo 500 piščancev na uro. V kooperacijski reži imajo že zagotovljenih 3000 piščancev na dan. Za preureditev prostorov in za opremo nove klavnice, ki so jo kupili v SR Madžarski, je porabila zadruga okoli 1 milijon din. Klavnica bo imela naj sodobnejšo opremo in tudi hladilne naprave.

Že milijon litrov mleka

Na območju KZ KRKA Novo mesto so 1967 odkupili 459.000 l mleka, l. 1968 se je odkup povečal na 602.000 l, lani pa so odkupili že okoli 11 milijon litrov mleka. Odkup se je tako hitro povečal zaradi boljših odkupnih cen, zaradi premij, ki so spodbudne, in tudi zaradi boljše organizirane odkupne mreže. Proizvodnja mleka je v kmetijstvu zelo važna tudi zato, ker z njo zagotavljajo prirastek mlade živine.

Ne se več zadolževati

Sevniška občina je morala lani plačati kar 1,34 milijona novih dinarjev dolgov in obresti na račun najetih posojil. Letos bo znašal ta strošek občinskega proračuna 1,05 milijona dinarjev, kar je precej manj, vendar še vedno veliko v primerjavi s celotnim proračunom. Zaradi tega je dogovorjeno, da občinska skupščina ne sme več najemati večjih posojil, saj odstotek letnih odplačil še sedaj precej presega običajno zadolženost sosednjih občin.

Izvoz bodo povečali

Brežiška tovarna pohištva ima velike možnosti za prodajo svojih izdelkov v ZDA, vendar pa hitro večanje cen za surovine in drugo na domačem trgu močno ovira njeno konkurenčno sposobnost. Tovarna sklepa pogodbe za leto dni vnaprej, zato cen naknadno ne more spreminjati in tudi ne more biti rentabilen izvoznik. S posredniki je do sedaj izvažala 70 odst. izdelkov, 30 odstotkov pa jih je prodala sama S priključitvijo k SLOVENIJALESU si kolektiv obeta boljše možnosti za povečanje izvoza.

Gradnja v BETI se je zavlekla

Novi obrat krepirne preje pri tovarni BETI v Metliki bi moral biti po pogodbi s podjetjem PIONIR v grobem zgrajen že do novega leta, vendar dela še niso končana. Deloma je krivo slabo vreme, deloma pa počasno izvajanje del.

Sejmišča

640 prašičev v Brežicah

SEJEM PRAŠIČEV v soboto, 14. februarja, je bil dobro obiskan. Pripeljali so 610 prašičev, starih do 3 mesece, prodali pa 495 po 13 do 13,50 din kg žive teže. Nad 3 mesece starih so pripeljali 30, prodali pa 22 po 8 din kilogram žive teže.

Kupovali so domačini

16. februarja je bilo na rovomškem sejmu naprodaj 370 prašičev, starih 6 do 12 tednov, ter 29 prašičev, starih 3 do 6 mesecev. Cene prašičem so se gibale takole: za mlajše prašiče od 170 do 250 din, za starejše pa od 260 do 600 din. Prodali so 295 prašičev. Na sejmišču so bili le domači kupci, cene pa so ostale še od prejšnjega tedna nespremenjene.

...vandrovček moj, kam bova vandrala midva nocej?

BO CESTA URESNIČILA SANJE?

Belokranjska upanja

Gradnja cesrte od Kanjance do Vinice je nedvomno zaustavljala belokranjski turistični razvoj, prav tako pa mu je škodila tudi zapora ceste od Metlike do Ozlja. Z majhno izjemo pred Ozljem sta zdaj obe cesti asfaltirani in predstavljata za ta del Slovenije najkrajšo cestno povezavo z Jadransko.

Prav to je bil adut, na katerega so Belokranjci dosti stavili. Dosedanje turistično spanje naj bi namreč prav s povečanim prometom prebudili. Toda že na začetku so Metličani ugotovili, da je hotel, ki zdaj postuje v okviru Beti, pretresen za velike načrte. Zato so se odločili, da bodo povečali število postelj od 41 na 60 ali 70. Ob Kolpi nameravajo dokončno urediti kopališče in kamping naselje ter povečati zmogljivosti restavracije. Načrtov za letos je torej dovolj.

V črnomaljski občini na računajo na ureditev vlaškega kampinga, čoprav bo treba tam urediti še neka-

tere druge pereče probleme, preden bodo lahko usposobili turizem. Prav gotovo pa drži, da bi uresničitev ideje osnovnošolskega kluba OZNI o postavitvi naselja narodov (majhnih hišic s tipičnimi predmeti posameznih držav in v tipični gradnji) izdatno podprla tudi turistična prizadevanja te belokranjske občine.

Res pa je, da je belokranjski turizem danes dokaj neznan, da malokdo od tujcev ve za toplo Kolpo in idilične miline, ki umirajo ob njej, da ribiči niso seznanjeni z njenim bogastvom in da je Bela krajina nasploh doslej turistično stala preveč ob strani.

Upati smemo samo, da bodo letošnje nove investicije spodbudile gostinstvo, da bo lahko goste, ki bodo brččas v večjem številu kot doslej potovali po gorjanski cesti naprej proti morju zadržali za dan ali dva. Če jim to ne bo uspelo, potem so bile turistične sanje, ki so jih povezovale z asfaltom, zares samo sanje.

NOVO V ZADNJIH DNEH

Dolenjska turistična zveza bo izdala v naslednjih dneh cenik za 1970. leto, ki bo brskone doslej najbolj popoln, saj bo zajemal vse hotele in motele, gostišča s prenočišči, kampinge in zasebne sobe. Prvič je zajeto tudi področje ribniške kočevske in grosupeljske občine. Znano je, da se bodo cene letos v primerjavi z lanskimi nekoliko dvignile.

Kakor zadnje tedne sta že naprej zasedeni zdravilišči Čateške in Smarješke Toplice. Zadnji poskus snega niso bili dovolj uspešni, da bi se lahko v Črnomaljskih že smučali, in najbolj navdušeni so prišli na svoj račun se le po nedelji, ko je zima spet natresla bele opojnosti!

Potem ko je bilo v januarju zaprti edino zabavišče na Dolenjskem, bar v Čateških Toplicah, so ga v februarju spet odprli. Program bodo čez pol meseca zamenjali z novim, v katerem bodo nastopali tudi češki artisti.

Prešednik komiteja za turizem pri izvršnem svetu Slovenije inž. Franc Razdenšek je na tiskovni konferenci, ki je bila pred dnevi v Ljubljani, na vprašanje novinarjev, zakaj banke dostikrat ne kažejo pravega zanimanja za sicer dobre programe turističnega razvoja, odgovoril kratko in jedrnat: »Razdrobljene gostinske organizacije za banko niso zanimivi udeleženci.«

Čeprav ni bilo mišljeno dolenjsko gostinstvo, pa bi njegovo mnenje lahko obveljalo tudi za naše potrošnje. Nihče namreč ne more zanikati, da na Dolenjskem nimamo nekega zares solidno narejenih razvojnih programov turizma v posameznih središčih. Toda povsod je največja ovira denar.

Nekatere gostinske delovne organizacije so se zadolžile v zadnjih letih za več kot deset milijonov dinarjev. Razumljivo je, da banke ne bodo še naprej vlagale denarja v take organizacije. Po drugi strani pa drži, da morajo taka gostinska podjetja graditi naprej in dokončati svoje načrte, da bodo lahko denar vračale.

Zato ni bilo prav nič presenetljivega v mnenju komiteja za turizem: odlej se bo mnogokrat dogajalo, da banke šibkim in razdrobljenim gostinskim podjetjem ne bodo več dajale kreditov. Rače bodo vlagale v močne in zaupanja vredne.

Prva seja častnega razsodišča

Prejšnji teden je bila v Sevnici prva seja častnega razsodišča pri občinski konferenci Zveze komunistov, na kateri so se člani seznanili z nalogo in ter preučili poslovnik častnega razsodišča republiške konference ZK. Glede nekaterih članov organizacije z Blance so sklenili, da morajo plačati zaostalo članarino, sicer jim ne bodo priznali članske dobe za tisti čas.

Z navdušenim ploskanjem so mladi poslušalci preteklo soboto nagradili pihalni kvintet RTV Ljubljana, ki je izvajal dela Bacha in Rossinija. Umetniki so v novo-meškem domu kulture igrali za učence šmihelske in novomeške osemletke. (Foto: Franc Modic)

Ne samo razpravljanje ...

(Nadaljevanje s 1. str.)

krajine. Seveda se bo s tem delom ukvarjal še naprej.

Kot zadnja naloga je v programu sodelovanje ZK pri prilagajanju notranje zakonodaje v delovnih organizacijah XV. ustavnemu amandamaju, glede na to, da je treba notranje predpise v podjetjih nenehno prilagajati, so me niti, naj bo to stalna naloga ZK.

Program bo medobčinski svet uresničeval tako, da bo zbral ugotovitve in stališča občinskih organizacij ZK do teh vprašanj in nato razpravljaj o teh stališčih. Z njimi bo seznanjal zlasti člane CK ZKS z našega območja, da bi lahko tvorno sodelovali v CK ZKS, ko bo o teh vprašanjih razpravljaj, in posredovali izoblikovana stališča z našega območja.

Novo v Kovinarski

V Kovinarski v Krškem so montirali 500-tonsko stiskalnico za profiliranje pločevine do 20 milimetrov debeline in 6 metrov dolžine. Za podjetje pomeni to ogromen napredek. V kratkem bodo montirali še škarje za pločevino in varilne aparate.

Uršula Briški (na fotografiji skrajno desno), fotografirana novembra 1963, ko so v Banji Loki odkrili spomenik in spominsko ploščo padlim borcem in žrtvam fašističnega terorja. (Foto: Primo)

90 let partizanske mame

Uršuli Briški čestitali nekdanji borci

Partizanska mama Uršula Briški iz Banje Loke pri Kočevju je 14. februarja praznovala 90 let življenja.

Ob tej priložnosti so jo obiskali razen sorodnikov tudi njeni stari znanci — bivši borci, predstavniki občinskega odbora ZZB Kočevje in občinske konference SZDL, ki so ji prinesli cvetje in skromno darilo. Med znanci in prijatelji, ki so ji prišli čestitati, je bil tudi narodni heroj Andrej Cetinski.

Uršula Briški je kljub visoki starosti še čila in zdrava, saj je na praznovanju kljub svojim 90 letom zaplesala valček s svojim 65 let stari m nom.

Tekmovali bodo osnovnošolski aktivni

Občinska konferenca ZMS Krško je razpisala tekmovalne med osnovnošolskimi aktivni v krški občini. Pri občinski konferenci ZMS je imenovana komisija, ki naj bi ocenjevala dela aktivov, pri ocenjevanju pa naj bi upoštevali učni uspeh, idejno-politično vzgojo, delo na kulturnem in zabavnem področju, športno dejavnost ter sodelovanje s specializiranimi organizacijami. Najboljšim aktivom bodo podelili nagrade in priznanja na dan mladosti, 25. maja.

FOTOGRAFIJA TEDNA

Bera tega tedna ni bila ravno najbolj bogata, čeprav dogočkovo ni manjkalo. Res pa je, da reporterskega občesa (še večkrat pa: aparata s seboj!) nima vsakdo. Čudimo se, da šolski kroški (fotografski in novinarski) tako malo sodelujejo v našem razpisu, čeprav bi se prav pri neposredni nalogi lahko marsikaj naučili. Na zalogi imamo tudi še nekaj skript o novinarski fotografiji, ki jih lahko pošljemo resnim sodelavcem.

Ta teden smo nagrado 100 din prisodili Francu Modicu za posnetek na srednji strani. Kdo bo boljši prihodnji? Rok je 23. februar!

UREDNIŠTVO

Dogovor o proslavah

V Novem mestu imenovan programski svet

Predsednik občinske konference Socialistične zveze Franc Beg je sklical 11. februarja predstavnike družbeno-političnih in kulturnih organizacij, da bi se pogovorili o prireditvah ob spominskih dnevih in drugih zgodovinskih manifestacijah, ki jih bo letos kar precej.

Poleg običajnih spominskih dni bomo letos praznovali 25-letnico osvoboditve, 100-letnico Leninovega rojstva

in 20-letnico samoupravljanja. Skupno bo potrebno pripraviti več kot 10 proslav in prireditev. Da bi vse lažje potekalo, so imenovali Zavod za kulturno dejavnost za nosilca prireditev, njemu v pomoč pa so imenovali programski svet, ki ga sestavljajo družbenopolitični in kulturni delavci.

Vse proslave in prireditve, o katerih je bil govor na tem posvetu, bo plačal sklad za pospeševanje kulturnih dejavnosti. Delovne organizacije, ki bodo sodelovale s svojimi kulturnimi sporedi, bodo morale to dejavnost dodatno vnesti v svoje delovne načrte, ker jo bo sklad lahko le v tem primeru plačal.

Ob obletnici prvega parlamenta

19. februarja 1944 je bilo v črnomeljškem Prosvetnem domu I. zasedanje BNOS. Lani so 25-letnico prvega slovenskega parlamenta počastili v širšem obsegu, letos pa so družbeno-politične organizacije v Črnomlju organizirale samo svečano proslavo.

Danes zvečer vabijo občane na akademijo, ki bo ob 19. uri. Kvaliteten program pripravljajo domače kulturne skupine.

Mali oglas,

ki ga objavite v Dolenjskem listu — zanesljiv uspeh! Prebere ga 150.000 gospodinjstev, vseh čev. kmetovalcev, dijakov, uslužbenk in vojakov doma in na svetu! Poizkusite!

Portret tega tedna

Kaj se zgodi, če ni krvi?

Danes je v zdravstvu potreba po krvi vedno večja. Kri je postala nenadomestljivo zdravilo, kajti nobeno drugo nima take moči, da bi pogajalo človekovo srce, če ni krvi. Samo znanje zdravnikov-kirurgov marsikdaj ponesrečencev in bolnikov ne more ohraniti pri življenju. Reši jih lahko le nesebična pomoč sodržavljanov — njihova kri.

Kaj se zgodi, če ni krvi? O tem govori danes direktor novomeške bolnišnice primarij prof. dr. Oton Bajc:

»Danes si sploh ne moremo več predstavljati zdravljenja, še manj pa operacij brez krvi. Ne samo pri presajanju organov, temveč tudi pri drugih operacijah je kri ljudem potrebna, da laže prenašajo medicinske posege. Velike količine krvi so potrebne pri žilodolnih krvavitvah, pri operacijah požiralnika, pri prometnih nesrečah in drugod, ko pacienti potrebujejo po več litrov te dragocene življenjske tekočine.

Potrebe po krvi tako naraščajo, da so se pri nas v manj kot desetih letih podvojile. Zaradi povečane porabe pa žal ostaja zelo malo krvi za rezervo. Krvodajalcev je na našem področju še vedno premalo, da bi lahko sami zbrali potrebno kri, zato se moramo večkrat obračati na transfuzijski zavod v Ljubljani ali v Zagrebu ali pa moramo za pomoč prositi vojske novomeške garnizije.

Med ljudmi bi morali odpraviti predsodke, zaradi katerih nočejo dajati krvi. Pri nekaterih gre tudi za neodgovornost, ker ne pomislijo, da bodo morali za jutri sami potrebnih take pomoči. Pri nas je zelo dosti krvodajalcev

Profesor dr. Oton Bajc, primarij in ravnatelj novomeške bolnišnice: »Kri je čudovito zdravilo!«

med kmeti in delavci. Toda tudi vodilni ljudje v podjetjih in ustanovah bi morali s svojim udeležtvovanjem dati dober zgled v krvodajalstvu! Vsak zdrav človek bi lahko vsaj enkrat v življenju dal kri.

ANA VITKOVIC

ZOBOTREBEC DO ZOBOTREBCA - PREKUPČEVALSTVO

„Kranjc, ti le dobička iščeš“

Z izdelovanjem zobotrebcev se ne da dobro zaslužiti, s preprodajanjem pa odlično

Nihče ne ve, koliko litrov ovička prodamo v naši mali domovini. Trdijo samo, da ga gostilničarji stočijo gostom dosti več, kot bi ga lahko pridelali ob najboljših letinah.

Nihče tudi ne ve, koliko zobotrebcev naredijo naši suhorobarji. Odkupujejo jih pri ljubljanskem »Domu«, v velikolaški in grosupetjski občini in še kje drugje.

Velika odkupna zadruga na Rašnici sodi, da bodo letos izdelovali zobotrebcev prodaj približno 16 milijonov zobotrebcev, vsaj še toliko pa jih bodo odkupile zadruge. Seznan bi bil s tem zaokrožen in spretnemu računarju bi ne bilo težko sestati, koliko bodo kupci plačali izdelovalcem zobotrebcev, če...

Da, če ne bi bila konkurenca med izdelovalci zobotrebcev zares izredna. Ob zadrukah se namreč pojavljajo na suhorbarskem trgu tudi zasebniki, prekupčevalci. Po znanem Prešernovem gestu: »Kranjc, ti le dobička iščeš...« namreč hodijo od kmeta do kmeta in odkupujejo zobotrebce — plačajo pa manj, kot bi dobili izdelovalci v zadrukah. Namesto dvanaest par za butarico zobotrebcev plačujejo prekupčevalci za butarico enajst par in obenem prihranijo kmetom pot do odkupnih postaj. Ena para pri butarici

se seveda ne pozna dosti: prekupčevalci pa lahko nalože v večji avtomobilski priljučnik tudi 50.000 butaric naenkrat. Račun pa je tu še bolj preprost: butarice nato prodajajo odkupni postaji in zaslužijo 50 starih tisočakov za eno samo kratko vožnjo...

Žalostno je, da ni nikogar, ki bi ukrepal proti tej zares očitni preprodaji. Mnogi so na ta račun že obogateli in nobenega dvoma ni, da se jim posel izplača mnogo bolj kot kmetom, ki z zamudnim rezanjem leske lahko zaslužijo nekaj deset starih tisočakov na mesec.

Pravijo, da bi lahko zadruge in »Doma« hitro naredili red z enotnim nastopom. Tako bi onemogočili prekupčevalce in hkrati dali kmetom možnost, da bi pri svojem majhnem zaslužku ob butarici zaslužili parov več.

Ampak reda bržkone ne bo še kmalu. Govorijo namreč, da so tudi nekateri odkupovalci mešetarski: da bi imeli več odkupa, stisnejo kmetu, ki prinese zobotrebce, v roke pettisočaka za pot in za kvaliteto...

»Kranjc, ti le dobička iščeš, bratov svojih ni ti mar...« Mešetarstvo in prekupčevalstvo ne bo še kmalu izginito, trdno je zakoreninjeno v naših stoletnih navadah.

Vozniki, ki so že mislili, da so navajeni na vse pasti letošnje zime, še bolj pa so se veselili, da je mráz že popustil, so bili razočarani ob novem snegu in zadnji poledici. V nedeljo, 15. februarja, je zapeljal s ceste pred Ortnekom Zvonko Zagar iz Ljubljane z avtomobilom NSU 1200, v katerem sta bili tudi njegovi 4-letna hči in žena. V avtomobilu ni bil nihče poškodovan, sosedje iz Velikih poljan pa so jeklenega konjiča potegnili na cesto s parom konj. Franc Modic je dobil za ta posnetek nagrado za fotografijo tedna.

OB ODGOVORIH VODJE VZDRŽEVALNE SLUŽBE FRANCA POVŠETA

Resnica in ne „dramatiziranje“

Cesta Šentjanž-Krmelj je tako izdelana, da »vpije« po modernizaciji

V Trzinu, Šentjanžu in še nekaterih krajih v tem delu savniške občine skorajda ne mine sestanek, na katerem ne bi hudo kritizirali slabe ceste Šentjanž — Sevnica. Na tem območju živi nad 4000 prebivalcev, ki so vezani na prevoz z avtobusi.

Nazivlje stalnim pritožbam pa se razmere niso spremenile še nekaj let. Se več: cestišče je tako uničeno, da tako rekoč kar vpije po modernizaciji. Po dolini Mirne vozi do 700 vozil na dan, od tega 14 rednih avtobusov, ki prevažajo ljudi na delo. Cesta je za sedanji promet preozka, razen tega pa prepletena s ozkimi ovinki, ki povzročajo težave pri srecavanju vozil — predvsem v zimskem času.

Bralci se čudimo nedavnim izjavam delovodje Franca Povšeta iz Sevnice, da je pri tem prevleč »dramatiziranje«, ko so savski rudniki prav zaradi slabe ceste hoteli ukiniti prevoz rudarjev na delo. Taka trditve najbrž ni na mestu, saj nobeno podjetje ne more trpeti zamud delav-

cev. Ponekod v svetu imajo običaj, da mora cestna uprava povrniti stroške, če je zakrivila zamudo pri prevozu na delo.

Prizadeti ljudje ne kritizirajo tjavdan, zato bi bilo treba poskrbeti, da bi za to zelo obremenjeno cesto namenili več denarja. Že več let smo pričali različnim izgovorom. Prepričani smo, da bi bilo še z razmeroma majhnimi stroški mogoče narediti vsaj najnujnejše: ublažiti nevaren ovinek pred Jelovcem,

razširiti, da bo mogoče srečavanje vozil, in podobno.

Ob tej priložnosti naj omenimo še most čez Mirno pri Trzinu, čez katerega prevažajo mnoga večja vrenjena, kot je to dovoljeno. Krmeljska METALNA je pripravljena prispevati za gradnjo tega mostu, vendar doslej Cestno podjetje Novo mesto ni dalo niti odgovora, kako bi obnovili most.

D. DEBELAK
Krmelj

RADI BI ZVEDELI

Če sem objubil, še nisem dal

Zakaj ni poskrbljeno za prevoz šolarjev?

Ze 1. novembra lani je bilo rečeno, da bo dodeljen avtobus za redni prevoz šolskih otrok na prog. Jurjeviča-Ribnica. Vse do danes pa je ostalo le pri objubi.

Otroci iz Jurjevice imajo nad 4 km do šole, iz sosednje vasi kot pa celo 6 km in

več. Kje je vsrok, da za prevoz šolarjev še ni poskrbljeno, nam ni povsem znano.

Na tem območju je nad 50 šolarjev, ki vsak dan hodijo peš ali se vozijo s kolesi po 4—6 km daleč. Vprašujemo: kakšni so lahko njihovi učni uspehi in kakšno bo njihovo zdravje, saj morajo v šolo ob vsakem vremenu?

Radi bi vedeli, kako upoštevajo vse to prosvetni delavci šole v Ribnici pri ocenah? Naši otroci imajo do šole daleč, nekateri pa le nekaj sto metrov ali še toliko ne.

Kako moremo od otrok zahtevati nekaj, če jim pa ne uredimo listega, kar jim pripada? So naši otroci manj vredni, kot drugi? Čemu plačujemo davke in vsi zaposleni v podjetjih po 2 odstotka od mesečnega dohodka za šolstvo? (2-odstotni samoprihodev gre za gradnjo dogoditev in oprema šol in ne za prevoze. Opomba uredništva).

Nekateri uslužbenci občinske skupščine Ribnica menijo, da je vse to stvar šole, sama šola pa se sklicuje na občinsko skupščino in podobno.

Zelja staršev in tudi otrok je, da se ta zadeva čimprej uredi, sicer bomo prisiljeni iskati in uveljaviti svoje pravice drugod. K. F.

Še o divjadi na Kočevskem

Prosím Vas, tovariš urednik, da v eni izmed prihodnjih števk Dolenjskega lista objavite moj prispevek, ki naj bo eden izmed odgovorov na članek »O divjadi na Kočevskem«, objavljen 29. januarja.

Sem odbornik občinskega zbora občinske skupščine Kočevje že tretjo mandatno dobo, učitelj in ravnatelj centralne osnovne šole v Vasi — Pari sedemnajsto leto ter član in predstavnik družbeno-političnih organizacij v kraju in v občini, zato zaželim, o kateri govori omenjeni članek, nekoliko bolje poznam. Ker sem še domačin in sem na lastni koži občutil predvojni, vojni in povojni razvoj, sem iskreno vzljubil svojo domačo grudo, svoje ljudi, predvsem pa vso mlado generacijo, ki se ves čas po vojni, druga za drugo, v neenakih pogojih dela pripravljala za življenje, pa je kljub vsemu poštena, delavna in inteligentna in ustvarjalna doma in v tujini.

Cutim dolžnost, da na nekatera boleča vprašanja v imenu vseh prizadetih dam javen odgovor.

Avtor omenjenega članka ter vsi »botri« in »strici« naj mi ne zamerijo, če jim povem, da se taka kruta resnica o divjadi na Kočevskem ne sme in ne more več zavijati v šale.

Ko govorimo o divjadi na Kočevskem, govorimo o obstoju prebivalcev na tem območju. To ni nobena bajka, ne glede na to, da so sedanjemu stanju botrovali tudi drugi činitelji in inte-

gledajo, kako vsak dan propada to, za kar so vse življenje delali.

Prav tako lahko mnogo zve od vseh tistih, ki so tudi zaradi divjadi danes po vsej širni domovini in v tujini ker jim taka gospodarska politika doma ni nudila nobene bodočnosti, čeprav bi najraje delali in ustvarjali tu.

Vsak poskus, da bi preprečili propadanje kraja in ljudi, je bil v kati zatrt in nič ni pomagalo, da so ljudje vedno znova in znova zahtevali jasen program razvoja tega območja. Vasi in posestva propadajo, zemlja je postala nezanimiva za družbo in posameznike. Vsak dan je več najrazličnejše divjadi, pred katero ni varno prav nič. Nihče se ni potrudil noče, da bi ugotovil življenjske pogoje vsaj za te ljudi, ki bodo morali ostati tu.

Prav zaradi tega me toliko bolj vznemirjajo površne ugotovitve in pretirana skrb za divjad na Kočevskem. Ko vsako leto hodim po službeni dolžnosti po tem območju, vedno znova in znova ugotavljam ogromno škodo, ponekod pravo opustošenje, na zasejanih njivah, v sadovnjakih, na zelenih površinah, na drevju v gozdu. Ugotavljam, koliko dela so ljudje vložili za zavarovanje svojih posevkov pred divjadjo, a vse nič ne pomaga. Koliko prečutih noči je bilo potrebno ter koliko trdega dela — včasih morajo nekateri ljudje saditi večkrat, ker jim divjad pobere seme z njive — in skrbi, pa je v eni noči divjad vse uničila! Koliko strahu prestanejo otroci in koliko napora vložijo tisti starši, ki morajo vsak dan zaradi medvedov spremljati otroke do šole ali avtobusnih postajališč in jih po končanem pouku spet priti čakati! Takih primerov je na žalost veliko.

Se in še bi lahko našteval. Prepričan pa sem, da ljudje za vse to ne dobijo povračila, zato se upravičeno sprašujejo, za koga delajo in kdo živi na njihov račun.

O vseh teh problemih smo v imenu ljudi spregovorili tudi na občinski skupščini in zahtevali jasen odgovor na ta vprašanja: Kakšen je resnični stalež

divjadi na Kočevskem v lovskih družinah in v gojitvenih loviščih? Kakšno škodo dela divjad na Kočevskem in kaj dobi kmet povrtno? Kam se steka denar od odstreljene divjadi, kako se deli, koliko dobiva občina in koliko ljudje? Kakšen je gospodarski učinek lovskega gospodarstva na Kočevskem, če primerjamo vse dohodke in vso škodo, ki jo divjad resnično napravi na zasebnih in družbenih površinah? Kako je z resničnim samoupravljanjem v lovskih družinah in v gojitvenih loviščih? Kaj perspektivni program razvoja Slovenije predvideva za razvoj Kočevske in kaj za to območje? Kdaj se bo tudi to območje odprlo za dobro cesto in omogočilo gospodarski razvoj na vsem območju od Ljubljanskega barja do Kolpe? Zakaj imamo 25 let po vojni na Kočevskem še vasi brez elektrike, pitne vode in drugih osnovnih pogojev za življenje? Zakaj ob sprejemu lovskega programa za leto 1970 ni bilo odgovornih predstavnikov, da bi dajali pojasnila na odborniška vprašanja? Kdo bo odgovarjal, če medved ubije otroka ali če se zaradi slabih cest znajde šolski avtobus v strugi narasle Kolpe ali na pečinah nezavarovanega in nevarnega Colnarkega klanca?

O gornjih vprašanjih smo obveslili vse prizadete in republiko pravega odgovora pa nismo dobili od nikoder!

Zato se sedaj sprašujem: kaj naj bi še več storili občinski odborniki in prebivalci teh krajev, da bi se stanje popravilo, ko pa smo vse svoje moči in samoupravljalne pravice in dolžnosti izkoristili do kraja?

Ostane nam še samo poslednje vprašanje: do kdaj si bomo samo prebivalci teh območij prizadevali, da bi zaustavili propadanje tega območja, ki je po svojih prirodnih lepota in po svoji zgodovinski preteklosti vredno mnogo večje družbene pozornosti in izdatnejše materialne pomoči v času burnega družbenega in gospodarskega razvoja naše širše socialistične skupno sti?

FRANC VOLF
osnovna šola Vas—Fara

NI NUJNO,

da se uredništvo Dolenjskega lista strinja z vsemi sestavki, ki so objavljeni na tej strani — K prispevkom, ki jih pošiljate za objavo v našem tedniku, pripišite svoj celi naslov, sicer ne pridejo v poštev za tisk. Na posebno željo pisca lahko ostane njegovo pravo ime za javnost tajno (podpisali ga bomo s kraticami ali kako drugače), vsekakor pa je pred sodiščem za resničnost napisanega odgovoren predvsem sam.

UREDNIŠTVO DL

resi. Dejstvo pa je, da se samo od objub in upanja ne da živeti tudi v nekaj ponosni, prirodno zelo lepi, sedaj pa umirajoči Kolpski in Cabranski dolini.

Ce kdo meni, da so te resnice plod naplhnjenega pripovedovanja ali lokalističnih toženj, ga vabim, naj se sam prepriča, se pogovarja s starši in otroki ter ostalimi prebivalci vseh vasi in zasevkov, od Drage prek Oslinice do Fara, Banjaloke in Predgrada. Jasno silko bo dobil tudi iz zapisnikov zborov volivcev, kjer že leta in leta razpravljamo in sklepamo o problemih.

Ce kdo ne verjame, da divjad resnično ogroža prebivalce tega področja, naj se zgleda pri starih lovcih: Simončiču v Rajšolaj, Rauhju v Delacu, Gladiu iz Ograju v Ferbežarju iz Bosiljive loke, Pojetu iz Trave in pri vseh tistih, ki so za las resili svoje življenje. O tem lahko povedo tudi Klarič iz Potoka, Jakič iz Slavskega laza, Južnič iz Fara, dr. Nikolč iz Vasi, Podržaj (veterinar) iz Kočevja ter vsi, ki so pod silo razmer še vedno ostali doma in

Lubi muji brauci!

Prejšni teden sm nu en hudo slab dan. Kuker usak teden sm se tud zadnje odpravu u mestu deb zvedu kuga je kej nouga pa sm si reku de do do narbrž narveč vedel glih pri Dolenci. Ku sm pa ke pršu se me je pa že na urateh zdelu de nej taku kuker ponavaš. Uni tuvarš kater u cajtenge pišejo so letel sm pa ke po hodnik pa nekej suštal med sabo pa kr cele kupa papiirja so sabo vlačil.

Pr ta prveh urateh je taku ropotalu kuker u kajšen fabrik de sm se kr malu ustrašu. Pa nej blu nō družga kuker kakšnih pet mašine po katerih so tuvaršice in tuvarš taku z rokami toukel kuker de se grejo keđu bo katero prej razbu.

Za ta drugem uratem je blu mende pa ceu hudu sej se je vn slisalu taku

močnu govorenje de se sploh nsm upau naprej. Danes pa tukej res na hom nō opravu sm si mislu pa sm šu sej ma še hal neso usel.

Pol sem pa gruntu ku ga nek zdej tu pomen. Napravu jem nsm neč u cajtenge jeh nsm dau pa tud Dolencea nsm odpo vedou čeprou se je podražu. Nsm mogu več držtat pa sm Tisi povedou kuga ma tišči. Tina je en čas gruntala pol je pa kr skočila u luft. Sej nej čudnu je rekla sej več de bodo mel zdej eno veliko proslavo. Mende bo drug ledn že dvajset let minlu od takrat ku so ta pruga Dolencea napisal.

Zdej pa kumej čakam kuga bo drugeč u Dolenci pisalu.

Vas lepu puzdraula vaš
MARTINEK BREZŠUL

Knjigo vzljubila v samoti

Pogovor z Angelo Bec, doma iz Brega pri Zidanem mostu, dolgoletno naročnico knjig Prešernove družbe

Obiskal sem Angelo Bec, kuharico v znani ljubljanski gostilni »Pod lipov«, doma z Brega pri Zidanem mostu. Ze nad 15 let je tudi naročnica Dolenjskega lista, ki ga še njen oče v 99. letu starosti rad jemlje v roke.

»Zakaj si vzljubila leposlovne knjige?«

»Ko sem prišla pred šestimi leti v Ljubljano v službo, mesta nisem poznala, zato se mi je zdelo dolgočasno. V tem času mi je postala lepa knjiga najboljša prijateljica.«

»Že več kot 10 let si naročena na knjige Prešernove družbe. Kaj pogrešaš v tej zbirki?«

»Knjige Prešernove družbe so mi zelo všeč. Posebno letošnja zbirka, v kateri so tudi zgodovina slovenskega naroda, slovarček tujk in knjiga o zdravju. Med Prešernovi mi knjigami pogrešam več del tujih slavnihih književnikov.«

»Ktere zbirke imaš na svoji knjižni polici?«

»Moja zbirka sicer ni velika, mi je pa toliko bolj dragocena. Imam zbirko Angelina, Zlati Paun, Teodora, Biblioteka. Knjige so mi zelo pri srcu in jih posojam bratu, ki je mornar na prekoceanjski ladji, kjer mu krajsajo pot na dolgi vožnji po morju.«

S. SKOCIR

ZK iz življenja in za življenje

Prizadevanja komunistov bodo usmerjena v samoupravljanje v obratih, v dolgoročni razvoj proizvodnje in v sprejemanje novih članov

Resolucija konference ZKS je bolj kot kdaj doslej postavila pred komuniste Slovenije odločno zahtevo, naj se brez posplošenega besedičenja lotijo stvarnih nalog, s katerimi se srečujejo v svojem okolju. Tudi komite občinske konference ZK Grosuplje se je kmalu po konferenci ZKS sestal in sprejel delovni program, ki temelji na resoluciji konference ZKS. Nekaj več o tem programu je povedal sekretar komiteja konference Grosuplje tov. Janez Koščak.

Razen številnih drobnih, skoroda vsakodnevnih nalog so pred 380 komunisti, ki jih povezuje občinska organizacija ZK Grosuplje, v ospredju nekatere pomembnejše. Kar najbolj se bodo morali zavzeti za izdelavo srednjeročnih in dolgoročnih programov razvoja v svojih delovnih organizacijah.

Večina organizacij takšnih programov nima. Od tega pa so v veliki meri odvisni: štendiranje, kadrovska politika, naložbe, zaposlovanje pripravnikov in tudi ves komunalni razvoj Grosupljega in drugih krajevnih središč v občini. Zlasti se bodo morali pomuditi ob obratih večjih tovarn, ki nimajo sedeža v domači občini. V teh obratih so kolektivni skoraj brez samoupravnih pristojnosti, čeprav ustvarjajo nekateri precejšnjo akumulacijo. V redu so te stvari edinote v obratu IMP v Ivančni gorici, medtem ko se to ne bi dalo trditi za obrate RA-SICE, ISKRE, MODNIH OBLACIL in druge.

V sedežih podjetij, ki imajo obrate v grosupeljski občini, kažejo premalo zanimanja za sodelovanje pri komunalnih problemih v občini, za ureditev otroškega varstva itd. Vsaka, še tako majhna pomoč pa je grosupeljski občini, ki ni nima veliko denarja, zelo dobrodošla. Opaziti je tudi, da se vsako poslabšanje na tržišču zaradi nemalokrat mačehovskega odnosa matičnih podjetij pokaže najprej prav v obratih v grosupeljski občini.

Novo gostišče v Ivančni gorici

Poslovno združenje za industrijsko gradnjo IMOS Ljubljana je razpisalo gradnjo gostinskega objekta v Ivančni gorici pri črpalki, na desni strani avto ceste iz smeri Ljubljana-Zagreb. IMOS bo gradil novo gostišče kot gradnjo za trg in išče kupce, ki bi ga bili pripravljeni kupiti.

Občinska obvestila?

Občinska skupščina, občinska konferenca SZDL, komite ZKS, komite ZMS in občinski sindikalni svet v Grosupljem so se odločili, da bodo začeli izdajati informativno glasilo »Obvestila«, ki naj bi izhajalo enkrat na mesec. Glasilo naj bi bilo za začetek razmnoževano na stroj v 500 izvodih, vsaka številka pa naj bi imela 10 strani. Pobudo je treba vsekakor pozdraviti, saj lahko razberemo, da v občini čutijo potrebo po obveščanju občanov. Najbrž pa si niso na jasnem, kako zahtevne naloge so se lotili in kako težko jo bo takšen listič izpolnjeval. Dodamo lahko še to, da niti ne bo poceni, kot morda mislijo. Da bi se lažje odločili, kako se ravnati pri obveščanju občanov, pa naj preberejo komentar na 1. strani naše današnje številke, ki ne veleva samo za delovne organizacije!

Veliko zanimanje za stroje

Letos se grosupeljskim kmetom obetajo boljši pogoji za nakup traktorjev in kosilnic

Prodajalce reprodukcij-skega blaga za kmetijstvo, ki jih ima na svojem območju enota za kooperacijo AGROKOMBINATA Barje v grosupeljski občini, so do bro zložene z vsem, kar kmet potrebuje. V teh prodajalnih je dovolj začetnih spedejev, semen, umetnih gnojil, pa tudi raznih manjših naprav in strojev, ki kmetu olajšujejo delo.

Letos bodo zasebnim kmetom bolj kot do zdaj kreditirali nakup kmetijskih strojev. Traktorje znamke ZETOR bodo lahko kupovali kmetje tako, da bodo ob nakupu plačali 40 odst. kupne vrednosti v gotovini 60 odst. pa jim bo kreditirala enota na dve leti. Tudi kosilnice BCS bodo lahko kupovali pod enakimi pogoji, je da bodo morali 60 odst. vrednosti, ki jo kreditira enota, plačati do konca leta, v katerem bodo kosilnice kupili, v dveh obrokih. Za druge manjše stroje ni kreditov, pa tudi potrebni niso, ker kmetje zmorejo nakup z gotovino.

V kratkem bo dobila enota prvih 8 traktorjev ZETOR. Zanje se lani kmetje niso mogli ogreti. Računajo, da bodo razen teh 8 prodali

letos še 10 takšnih traktorjev. Na območju enote imajo kmetje zdaj 25 do 30 traktorjev raznih vrst, večina starejših izvedb, ki so jih kupili na razprodajah. Razen teh uporabljajo še kakšnih 10 traktorjev v zasebnih peskokopih. Pri zasebnikih je tudi veliko kosilnic in puhalnikov in morda bo letos že vsaka tretja kmetija imela kosilnico BCS.

Mleka je za 4 - krat več

Pohvalna prizadevanja enote AGROKOMBINATA Barje v Grosupljem za povečanje molznosti

Enota AGROKOMBINATA Barje za kooperacijo v Grosupljem se že nekaj let prizadevno ukvarja s pogodbeno proizvodnjo mleka. Odkup mleka je na območju enote glavna dejavnost. Posledica skrbi in prizadevanj je, da se je proizvodnja mleka pri zasebnih živinorejcih v nekaj letih izredno razmahnila.

Leta 1965 so na območju enote odkupili okoli 400.000 litrov mleka, l. 1966 800.000 litrov, lani pa že 1.416.000 litrov. V enoti so povedali, da se je zanimanje kmetov za proizvodnjo mleka povečalo predvsem zaradi spodbudne cene, ki se ni spremenila. Letos imajo v načrtu povečati ceno za liter mleka od 0,10 do 0,12 dinarjev, specializirati kooperante, jim pomagati s plemensko živino in jih opremiti z molzalnimi napravami.

Pri rejcih je zdaj 250 rodovniških krav sivo rjave pasme A rodovnika in okoli 750 krav iste pasme, ki so pod B kontrolo. Boljše molznice, ki so zdaj pod B kontrolo, nameravajo letos premestiti v skupino A rodovnika. S tem bodo spodbudili preostale rejce molznice, ki so pod B kontrolo, k zamenjavi njihovih krav. Enota AGROKOMBINATA Barje bo omogočila rejcem, ki bodo pripravili vzeti v rejo rodovniške sivo rjave molznice A rodovnika, nakup teh krav z regresom.

V enoti so povedali, da bodo še naprej skušali doseči, da bi rejci redili vsaj po 6 krav molznic, ker je s tem omogočena uporaba in gospodarni izkoristek molz- nih naprav. Rejcem rodovniških krav pa bodo zagotovili prodajo telet pod navivom plemenskih telic.

Zemljo skupnosti

Na nedavnem zboru volivcev na Turjaku so občani predlagali, naj bi dobila njihova krajevna skupnost zemljo, ki jo je prevzel kombinat BARJE od AGROKOMBINATA Grosuplje. Krajevna skupnost bi nato dajala zemljo v najem kmetom in tako imela vsako leto nekaj lastnih dohodkov. Kaže pa, da to ne bo mogoče, ker je zemlja zdaj last kombinata BARJE. Vendar jo namerava kombinat dati v najem kmetom. Kombinaciji tudi ne bo v hlevih na Turjaku več redil živine, ampak prašiče.

V PRODAJI FEBRUARJA!

Delavka v skladišču suhe robe kmetijske zadruge Velike Lašče šteje butarice zobotrebcev.

(Foto: M. Vesel)

OBISK V KZ VELIKE LAŠČE

Odkupijo vedno več suhe robe

Lani odkupili za 20 odstotkov več suhe robe - Plastika ne izpodriva suhe robe - Lesa za gajbe naj bi ne obremenjevali preveč

Pred kratkim smo obiskali direktorja kmetijske zadruge Velike Lašče Janeza Ilca in se z njim pogovorili o odkupu suhe robe oziroma izdelkov hišne domače obrti.

Vaša KZ je imela lani nadmet v primerjavi z letom 1968? Promet s suho robo iz leta

met v primerjavi z letom 1968? Promet s suho robo iz leta

v leto hitro narašča. Predlanskim je znašal okoli 5,5 milijonov din, lani pa že okoli 6,5 milijonov. Promet je boljši in hitrejši tudi zaradi naših novih skladišč.

Kako vpliva zadruga na proizvodnjo suhe robe?

S proizvajalci se dogovorimo za proizvođa, količino in rok izdelave.

In kako imate urejeno prodajo?

Za Jugoslavijo imamo lastno prodajno službo oziroma tri trgovske potnike. V državi ni večjega kraja, kamor ne bi prodajali suhe robe. Razen tega pa na leto izvozimo za okoli 900.000 din tega blaga.

Je kateri proizvod po vašem mnenju slabo plačan?

Najbolj občutljivo je to pri sadnih zabojih (gajbah). Glede na odkupno ceno lesa menim, da cene sadnih zabojev ne bi smeli obremenjevati z biološko amortizacijo.

Je plastika suhi robu resen konkurent?

Ne. Vpliva le na manjši promet z leseno posodo (škafli). Pri ostalih predmetih pa opažamo, da nekateri leseni celo izpodrivajo plastične.

J. PRIMC

Predavanja za kmete

Kmetijska zadruga Velike Lašče bo v februarju in marcu organizirala za kmete več predavanj o živinoraji poljedelstvu, čistoti mleka, gradnji in obnovi hlevov in drugem. Predavanja, ki bodo spremljana s filmi, bodo v Robu, na Turjaku, v Velikih Laščah in Dvorski vasi. Marca ali aprila pa bo kmetijska zadruga organizirala v sodelovanju z AGROTEHNIKO še predavanja o kmetijski mehanizaciji.

čakujejo namreč več prometa po glavni cesti, ki gre zdaj prav skozi Velike Lašče. Menijo, da bo povečani promet zahteval, naj se pri Velikih Laščah zgradi obvozna cesta.

GRAD DOBI LETOS STREHO - Obnovitvena dela, ki jih opravlja na turjakiškem gradu Zavod za spomeniško varstvo, niso zastala niti posimi. Grad je zdaj pod streho. Letos ga bodo spravili še pod streho, da bo zaščiten. Po prvotnem programu bo v gradu muzej in gostišče. Domačini še ne vedo, kdaj bo ta načrt uresničen in kdo bo imel v gradu gostišče.

MESTNI STATUT je treba uskladiti z občinskim in ne občinskega z mestnim, so izglasovali na nedavnem zboru volivcev na Turjaku. Ljudje se namreč boje, da ne bi dobivala mestna skupščina vedno večje pristojnosti in da bi bilo to v škodo podizelja in njegovga razvoja.

IN SE ENA - Pes Piko iz Dvorske vasi je napravil svojemu lastniku precej sivih las. Ves teden (od 6. do 12. februarja) ga ni bilo domov. Piko sicer ni lovski pes, vendar pravijo domačini, da je precej boljši, ker podi vse od močerača do medveda in celo ptiče. Zdaj je spet vse v redu. Ugotovili so, da se je Piko potepel, ker se je ženil.

VELIKOLAŠKI DROBIŽ

GIBANJE FIEBIVAL-SVA - Na območju matičnega urada Velike Lašče sta januarja umrli Ivana Porušek, socialna podpiranka iz žage 4, stara 76 let, in Kristina Polzelnik, gospodinja iz Velike Polzice 15, stara 56 let. Rojstev ni bilo.

TRANSFORMATOR PRIKLOPIJEN - Novi transformator na Turjaku je priklopijen. Zgradila ga je kočevska enota podjetja Elektro iz Ljubljane, ki je dela tudi financirala. Dela so se nekoliko zavlekla, ker je dolgo trajalo, preden je bilo odobrenih 30.000 din kredita za ta transformator.

KDO BO GRADIL ČR-PALKO? - Za gradnjo nove beninske črpalke pri Raščici sta bila kar dva ponudnika: PETROL in ISTRAN BENZ. Krajevna skupnost je menila, naj jo zgradi tisti, ki jo bo prej postavil. Kaže, da bo to PETROL, ki je že zagotovil, da bo črpalka stala še letos, krajevni skupnosti pa je pripravljen dati o tem tudi pisemno zagotovilo. PETROL je izbral tudi še lokacijo. Vse pa kaže, da bo ISTRAN BENZ gradil črpalke v Dobropoljah.

ZANIMANJE ZA ČR-STO - Tudi v Velikih Laščah se ljudje zanimajo, kdaj bo posodobljena cesta Kočevje-Brod na Kolpi oziroma do Delnic. Takrat pri-

PO OGNJU GASITI BO PREPOZNO...

Mikčev kozolec-dvojniki v Crmošnjicah pri Stopičah je v soboto, 31. januarja dopoldne, zajel »požar«. Med gasilnimi enotami, ki so prihitele na pomoč, je bila tudi deseti- na iz NOVOTEKSA. Seveda tokrat ni šlo za res, bile so samo vaje. Vendar so se fantje hitro zasukali in v pičlih 4 minutah napadli ogenj, ki so ga bili zanetili sami prav blizu kozolca.

1. Zbrani gasilci NOVOTEKSOVE desetne poslušajo povelje deseterja Franca Sitarja, ki jih seznanja z mestom požara in z odločitvijo o načinu gašenja.

2. Sesalne cevi so težke, vendar jih mora gasilec čim-

prej spraviti do motorne brizgalne.

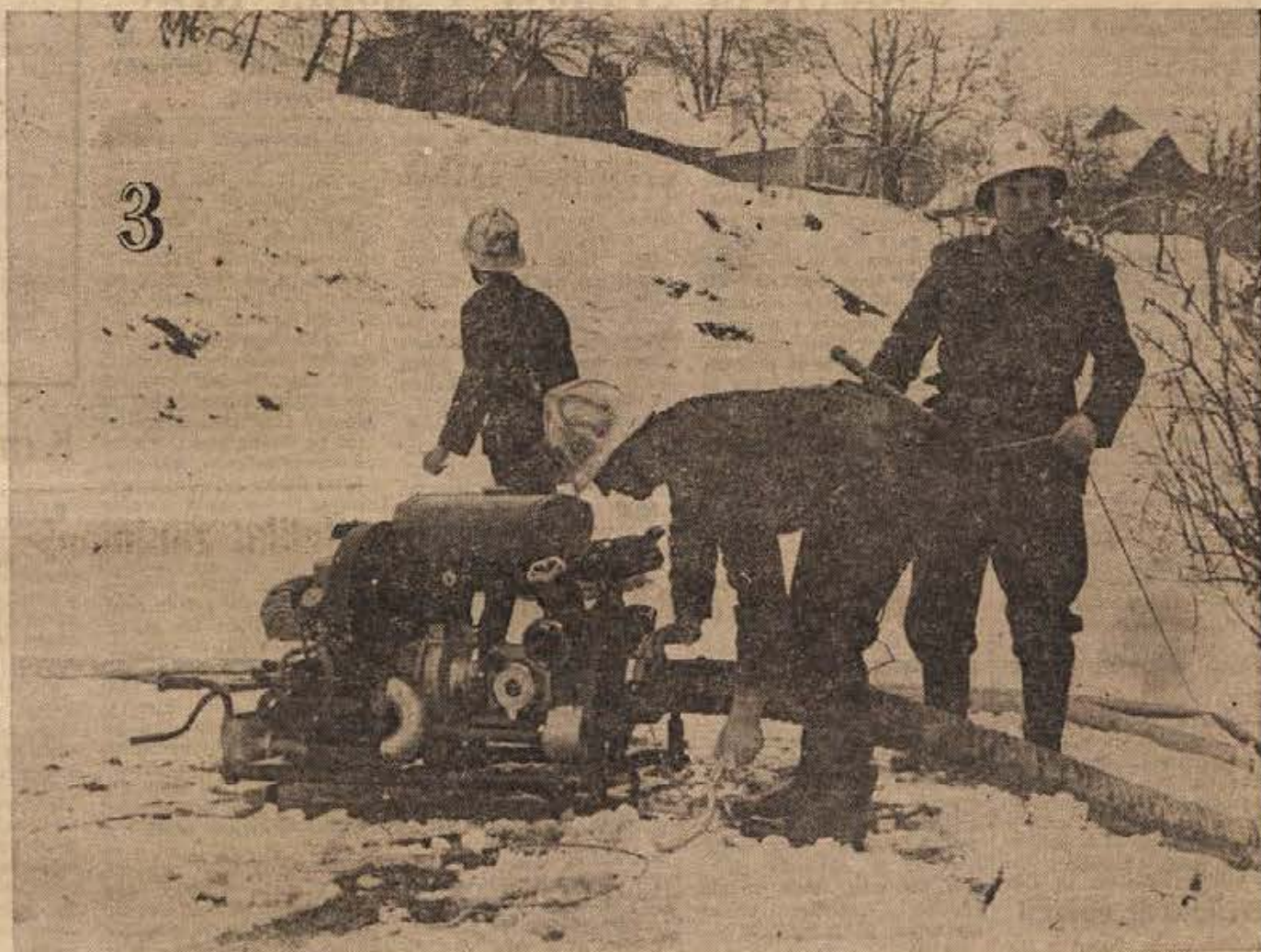
3. Prenosna motorna brizgalna mora na rokah do vode; gasilec jo hitro spravili v tek, kajti ogenj ne prizanaša.

4. Zapadel je nov sneg, teško gre v breg. Vendar mora sel čimprej izvleči B cevi do trojaka.

5. Pri trojaku gasilec priključuje C cevi, ki so jih napadalec že povlekli do mesta požara.

6. »Vodo daj!« Gasilca sta se spoprijela z ognjem, s curkom sta spretno poiskala mesto, kjer sta prišla požaru najprej do živega.

(Foto: Slavko Dokl)

FOTOREPORTAŽA

kultura in izobra- ževanje

DREVI: PEČARJEVA RAZSTAVA KARI- KATUR

Drevi ob 18. uri bodo v Mestni galeriji v Ljubljani odprli zanimivo razstavo znanega karikaturlista Boruta Pečarja, ki bo tokrat pokazal nad 300 karikatur in 40 kompozicij, na katerih pa je vsaj 50 nadaljnjih 300 znanih kulturnih, političnih in drugih javnih delavcev. Okoli 15. marca bo izšla tudi njegova knjiga karikatur »Obraz — zarisani v čas«, v kateri je zbral svoje delo iz zadnjih 15 let.

Trebnje: zdaj še Mandić in Mihelič

Komaj so se zaprla vrata Plemljeve razstave v obeh avlah trebanjske osnovne šole, odbor Tabora slovenskih samorastnikov že pripravlja novo razstavo. Minuli teden je na svoji seji sklenil, da bo pripravil razstavo Pere Mandića iz Sanskega mostu in Poldeta Miheliča iz Litijske, dveh starih znancev ljubiteljev nayne umetnosti. Razstavo bodo odprli v soboto, 21. marca, v osnovni šoli v Trebnjem.

Proslava v galeriji

Dne 21. februarja ob 16. uri bo imela novomeška šola za zdravstvene delavce v Dolenjski galeriji zaključno Prešernovo proslavo za svoje dijakine in grnsko kmetijsko šolo. Na sporedu bodo recitacije, petje in prikaz slovenske umetniške besede od Trubarja do danes. Prireditelji so povabili tudi književnika Franceta Bevka in Severina Salija.

»Neretva« pride marca

Film Veljka Bulajića »Bitka na Neretvi« bo v novomeškem kinu »Krkas« na sporedu predvidoma marca. Za delo, ki prikazuje boj za reševanje ranjenecov v NOB, je veliko zanimanja. Pred kratkim je bila v Idriji slovesna premiera tega filma v Sloveniji.

Zaploskali opereti

16. februarja zvečer so Novomeščani — prvič po dolgih letih — poslušali R. Benatzkyja opereto v treh dejanjih »Pri belem konjčku«, ki jo je uprizorilo KUD Franca Prešerna iz Trnovca. Prireditelj je privabila v dvorano Doma kulture 158 ljudi. Čeprav obisk ni bil kdo ve kako zadovoljiv, je bil vendarle boljši kot zadnjič, ko je bilo več nastopajočih kot poslušalcev.

Mali kulturni barometer

■ **KONCERT ZA OSNOVNO ŠOLO** — Pihalni kvintet ljubljanske RTV je v soboto, 14. februarja, nastopil v novomeškem domu kulture. Koncertni je za učence osnovnih šol »Janez Trdin« iz Stope, »Katalja Rupena« iz Novega mesta in »Mlika Sobar-Nataša« iz Smihela. Prireditelj je bila dobro obiskana. Sodelila je v okviru prireditve na čast slovenskega kulturnega praznika.

■ **AVLO OBNOVILI** — Pred kratkim so opravili nekatera obnovitvena dela v novomeškem domu kulture. Prepletkali so avlo, tako da pa bodo opravili tudi v dvorani.

■ **POPEVKA ZA EVROVIZIJO** — Sirokovna štrija je odločila, da bo jugoslovanska popevka na tradicionalni prireditvi »Pesem Evrovizije«, ki bo 1. marca v Amsterdamu zastopala popevka »Pridi, dala ti bom cveta slovenskega skladatelja Mojmirja Sepeta. Popevko poje Eva Sršen. Pesem »Pridi, dala ti bom cveta« je bila

Likovna razstava v Dolenjski galeriji, odprta na čast Prešernovemu spominu, je vzbudila veliko zanimanje. Obsega olja, akvarele, risbe, intarzije in druge zvrsti, ki so jih prispevali mladi likovniki Marin Berovič, Danilo Jakovčič, Anton Vovko, Branko Suhy in Anton Kumar. Posebno pozornost kažejo obiskovalci do Kumarjevih intarzij; Kraljevski lov (na sliki) je med najboljšimi razstavljenimi deli tega ustvarjalca. (Foto: Ivan Zoran)

OČUVAJMO STARE SPOMENIKE PRETEKLOSTI

Obnovljeni gradovi v dolini Krke

Bodo obnovili Stari grad, Prežek, Hmeljnik in Gracarjev turn? Občinski proračun sam ne bo zmogel težkega bremena obnove

Valvasor pravi: »Grad Altenburg stoji na precejšnji vzpetini, je prav trdno grajen. Vinograd, ki je tu zasajen, je vse hvale vreden, sadje, ki ga v grajski okolici rodijo drevesa, je okusno, reka Krka, ki suni četrt ure od gradu, pa navdse cenjena.« Dovolj za ponatis v prospektu, da bi bil Stari grad tako obiskan in da bi si pridobil vsaj podobno veljavo, kot jo že ima Otočec. V neposredni bližini Otočca hodo grad, ki je bil nekoč rodna hiša znamenitih grofov Starograjskih, spet obnovili, potem ko so ga med drugim tudi požgali med drugo svetovno vojno.

Ljubljanski zavod za spomeniško varstvo je grad dobro zaščitil pred razpadanjem in v naslednjih letih ga nameravajo obnoviti tako, kakor je narisan v Valvasorjevi knjigi. Celo prizidek pred gradom bo nespremenjen. Investitor je novomeški Dom invest, odkupila pa ga bo novomeška tovarna zdravil KRKA, ki namerava v njem urediti med drugim tudi muzej farmaceutike.

Pravijo, da bo grad obnovljen 1972. leta, vrednost obnove pa bo 4 milijone dinarjev. Napeljali bodo namreč tudi elektriko, uredili kanalizacijo ter razširili in asfaltirali dva kilometra ceste.

Grad nameravajo opremiti s stilskim pohištvo — skratka, naj bi bil čim bolj podoben nekdanjim časom. Te pobude kažejo hvalevredno zavzetost za ocvanje starih spomenikov naše preteklosti, obenem pa bo grad lahko pomagal tudi pri razvoju dolenjskega turizma.

Od številnih dolenjskih gradov bi veljalo v naslednjih letih obnoviti štiri gradove: raven Starega gradu naj bi obnovili Hmeljnik, Gracarjev turn in Prežek pod Gorjanci. Velika arheološka izkopavanja na Otoku pri Sentjerneju namreč kažejo, da je bil prav ta okoliš že v starih časih zelo močno železarsko središče, ki bi ga po besedah arheologa dr. Vinka Šribarja lahko primerjali celo z nemškimi porurkim ali porenškimi; Prežek naj bi torej obnovili in v njem uredili železarski muzej. Načrti so tudi za Gracarjev turn, kjer je zdaj spominska Trdinova soba, vso veljavo in pozornost pa zaslužijo tudi poslikana vhodna vrata. Tudi Hmeljnik bi lahko postal izredno pomembna turistična točka. Vsi ti načrti so sicer lepi, a za njihovo uresničenje primanjkuje denarja. Občinski proračun sami ne bodo zmogli velikih investicij, zato bo potrebna širša družbena pomoč. Sodeč po tem, da so že začeli obnavljati žužembski in trebanjski grad, lahko upamo, da stare priče, gradovi v dolini Krke, ne bodo propadle.

V torek »Zlata mladina«

Mestno gledališče ljubljansko bo v torek, 24. februarja, gostovalo v Novem mestu z Igorja Torkarja dramo v treh dejanjih »Zlata mladina«. Pred kratkim so dramo prvič uprizorili in je doživela velik uspeh. Novomeška predstava se bo pričela ob 19.30.

Zopet pohvala za film

Film »Čemu«, ki so ga posneli kočevski amaterji, pohvaljen na festivalu v Ljubljani

Na VII. festivalu amaterskega filma, ki je bil 7. in 8. februarja v Ljubljani, so avtorji filma »ČEMU?«, člani kočevskega Foto-kino gluba, prejeli pohvalo.

Na festivalu je prislo 64 filmov, od tega jih je bilo 28 sprejetih v konkurenco. Podeljenih je bilo 9 nagrad in 3 pohvale.

Pohvala je lep dokaz delavnosti in uspešnosti kočevskega Foto-kino kluba, ki se je po skoraj dveh letih spanju zopet prebudil. Prebivalci Kočevja so lahko videli premiero tega filma na otvoritvi razstave umetniških fotografij dečembra lani v Likovnem salonu. D. T.

Srečanje

Vladimir Bajc, rojen 1935, pravnik. Objavljenih ima že nad 30 humoresk. Tiskane so v Dolenjskem listu, Tovarišu, Nedeljskem dnevniku in Pavlilu.

Dekleta, prihajam...

Nosila je sodoben hladni kostim. Lasje so bili sivo modro pobarvani in so padali nepočesani na teme. Ustnice rdeče, oči zelene... Z roko je od časa do časa segla k ustom in potegnila za zvečitu gumo, ki ga je valjala po ustih. Zabing'jal ji je po bradi, nato pa ga je počasi spravila nazaj.

Hodil sem za njo in opazoval prijetno pozivanje. Nisem videl, da se je nenadoma ustavila, in sem se vanjo zaletel. Ozmerjala me je z govedom. Spoznal sem, da je sodobno aekle. Opravičil sem se ji in ji ponudil spremstvo. Sprejela je. Na koncu pol sem jo lahko že poljubil in pobožal, saj ni važno, kje.

Na prvi sestanek je zamudila, kot običajno zamujajo vse ženske. Ponižno sem jo vprašal, kam bi šla.

»Bedak, če me povabiš, bi lahko vsaj to vedel, kam greva.«

»Mislim sem... morča koncert, opera, razstava...«

»Osel, kakšen koncert! Vzemij avto pa na Otočec!« »Avtomobila nimaš, pa še na koncert me vabiš!« Zakelela je in odšla.

V prihodnje bom ravnal drugače. Pustil si bom rasti dolge lasje, bril se ne bom in zunanost bom zanemaril. Zvižgal bom za dekletki in sedel na vodnjaku na trgu. Nastoni se bom na taksi in lagal, da je moj avtomobil. Keantol bom, pil...

Dekleta, pripravite se, prihajam!

Koncert ribniških pevcev

Pevci se že pripravljajo na občinski praznik

26. marca bodo prebivalci ribniške občine slavili svoj praznik. Spominjali se bodo velike zmage partizanskih brigad nad Italijani v Jelenovem žlebu.

vilj občinstvu tudi v novih, enolanih oblekah.

Na praznični dan bo slavnostna seja občinske skupščine, na večer pred praznikom pa bo v Ribnici slavnostna akademija.

Največ bo prispeval na akademiji ribniški moški pevski zbor, ki bo pripravil celovečerni program. Kot zanimivost naj omenimo, da bodo takrat ribniški pevci prvič predstavili javnosti novo Srebotnjakovo stvaritev »Lončeni bas«.

Po pripravih ribniških pevcev za svoj celovečerni nastop sodimo, da bo njihov koncert lepo doživeti za vse ljubitelje lepega petja. Tokrat se bodo predsta-

Soneti nesreče

V petek, 13. februarja zvečer, je bila v rabi polni gimnazijski dvorani v Kočevju akademija v počastitev Prešernovega dne. Prosvetnim Sonetom gram je bil posvečen prednesreče. O nastanku in pomenu teh sonetov je govoril poslušalcem prof. Robert Puhar, gimnazijski pevski zbor pa se je pod vodstvom prof. Miloša Humeke predstavil s Soneti nesreče. Uglasbil jih je prof. Humek.

Proslava je bila posebno zanimiva zato, ker je bila posvečena le delu Prešernovih pesmi, se pravi samo Sonetom nesreče.

Al' prav se piše...

Do zdaj komaj eden!

Bralci, ki jim ni vseeno, kaj se dogaja z našo materinščino, so nam pritrtili, da s pogovori o jeziku zapolnjujemo vrzel. Se več soglašali so, da bi lahko s takimi pogovori pregnali iz knjižne in govorne slovensčine prenekatere spako. Seveda so pravilno sklepali, da bi bilo to mogoče le tedaj, če bi sodelovalo čimveč ljudi. Do zdaj takega sodelovanja, žal, ni bilo; pač je neki bralec poslal v »obdelavo« izrezek iz tovarniškega glasila, to pa je bilo tudi vse.

ka se ne prinese pomladi. S tem pa vas že vabimo k sodelovanju. Sporočite nam, na kakšne jezikovne orehe ste našli, kakšno »posebnost« ste našli ali prebrali; povejte, s čim se strinjate in s čim ne. Navedite primere slabega, neslovenskega izražanja, ki žalijo vašo ljubezen do pravilne materinščine. Prepričani smo, da bomo z vašimi navesti, predlogi in mnenji lažje preganjali spakedranke in druge jezikovne nečednosti, ki so si prilastile domovinsko pravico v našem besednjaku.

Pravimo, da ena lastov-

I. Z.

Ni kulture za mladino

Pritožba mladincev na kabinet predsednika

Dva kočevska mladince sta zaprosila v pismu, ki ga je prejel kabinet predsednika republike za pomoč v zvezi z reševanjem kulturnega in družbenega življenja mladine v Kočevju. (Verjetno gre tu za majhno pomoč in bi moralo namesto »družbenega« pisati »družabnega« — op. ur.)

Urad za prošnje in pritožbe pri izvršnem Svetu Slovenije je z dopisom z dne 9. februarja pozval občinsko komisijo za prošnje in pritožbe, naj povabi oba prosilca na razgovor, ki se naj ga udeležijo tudi predstavniki občinske konference SZDL, predsedstva Zveze mladine in drugi, ki lahko prispevajo k boljšemu kulturnemu in družabnemu življenju v Kočevju.

J. P.

Zgubili so prostor

Mladina v Sentojancu je imela svoj prostor v dvorani, ki je last kmetijske zadruge. Ker leta potrebuje nove prostore za skladišča, so mladino postavili na cesto. Ni čudno, da se Sentojanska mladina zdaj sprašuje, kako in kam, ter je nad odločitvijo zadruge zelo ogorčena. Kljub velikim težavam so v zadnjem času organizirali plesne večere, vendar jih bodo morali sedaj prekiniti, ker nimajo primernega prostora.

Z. G.

Za dan žena — šahovsko tekmovanje

Občinska konferenca ZMS Trebnje bo organizirala občinsko prvenstvo v šahu, ki bo 8. marca v Trebnjem. Sodelovale bodo ekipe vaških in tovarniških aktivov ZMS, ki se bodo potegovale za naslov občinskega prvaka med ekipami in posamično. Šah je v trebanjski občini precej razširjen, mladi šahisti predvsem iz Mokronoga, pa so dosegli tudi že lepe rezultate.

Z. G.

V Krškem gre na bolje

Na nedavni letni konferenci je občinska konferenca ZMS Krško obravnavala svoje delo. Mladinci niso mogli mimo težav, zaradi katerih so mladi naredili manj, kot bi lahko. Še vedno je vmes premajhno razumevanje za delo mladega človeka. Tudi denarja za delo mladine je premalo. Letna konferenca je pokazala, da so se starejši začeli zavedati, da je treba mladim pomagati.

Z. G.

Na prvem mestu „Mendozino“

Prejeli smo 240 kuponov. Odločili ste:

1. »Mendozino« — Ivica Serfezi, 82 glasov
2. »Čemu da živim« — Mišo Kovač, 48 glasov
3. »Moj dom je zaprt« — Slaki, 21 glasov
4. »Mamici« — Slaki, 19 glasov
5. »Ljubi, ljubi« — Eva Sršen, 17 glasov

V naslednji številki vas bo mo presenetil: znana pevka zabavnih melodij Tatjana Gros iz Smihela pri Novem mestu bo izlekla 3 izzrebane kupone, nagrajencem pa bo mo kot doslej poslali po pošti lepe gramofonske plošče.

Ta teden je prišlo v naše uredništvo 240 kuponov. Ze prve dni smo lahko predvidevali, da bo na prvem mestu popevka »Mendozino«, ki jo poje Ivica Serfezi, ker je največ naših bralcev glasovalo zanj. Do torka se je za omenjeno popevko nabralo na kupčku že 82 kuponov, kar je doslej rekord. Mišo Kovač je tokrat na drugem mestu, Slaki pa se še vedno držijo na tretjem in četrtem mestu. Eva Sršen, o kateri bomo še slišali, saj je zmagala s popevko »Pridi, dala ti bom cveta« na nedavnem izboru popevk za Evrovizijo, je tokrat dobila samo 17 glasov.

Ponovno vas moramo opozoriti, da je treba kupone odposlati pravočasno, pri žrebanju namreč upoštevamo samo tiste, ki prispejo v naše uredništvo do torka. Kuponi morajo imeti seveda tudi tekočo številko, kajti drugače romajo v kos.

Zrebamo samo 3 kupone, gramofonske plošče so namreč darilo nekaterih podjetij, ki prodajajo tudi plošče. Pokazali so veliko mero razumevanja za naše nagrajence, kajti vedno nam darujejo najnovejšo ploščo, mi pa smo jim zato zelo hvaležni.

Ta teden je žreb določil takole:

1. Mirko Kralj, Osojnik, Semič — Bela krajina, dobi ploščo »Malo reči treba kad se voli« — Gabi Novak,
2. Dara Božič, Zagrebška 18, Novo mesto, dobi ploščo »Mendozino« — Ivica Serfezi,
3. Peter Černeč, Gerbičeva (Studentsko naselje), Ljubljana, dobi ploščo »Voli me« — Ljupka Dimitrovska.

Plošče so darilo M.L.A. DINSKE KNJICE, Novo mesto, kjer lahko kupite najnovejšo ploščo.

Na športno zabavni prireditvi v Krškem, kjer so podelili pokale in nagrade najboljšim dolenjskim športnikom, je nastopil tudi trio HENCEK s pevcema Vasjo Matjanom in Tomažem Brankom. (Foto: M. Vesel)

MLADINCI BODO OSVOBODILI LOVRENC NA POHORJU

v akciji „Svobodno Pohorje“

Na Pohorju bo v juniju akcija »Svobodno Pohorje«, ki se je bo udeležilo približno 3.000 mladincev — Dolenjci ne bodo imeli svoje brigade

XI. SNOUB taborniška brigada Miloša Zidanška in občinska zveza tabornikov organizirata skupaj z občinsko konferenco ZMS Maribor akcijo »Svobodno Pohorje«, ki bo trajala dva dni 6. in 7. junija, udeležilo pa se je bo približno 3000 mladincev. Taborniki, planinci, pripadniki aktivov ZMS, poštiničarji, ljudska tehnika in enote teritorialne obrambe, Partizan, strelske družine, borci NOV, udeleženci predvojaške vzgoje ZROP in JLA bodo razdeljeni v sedem skupin po pokrajinah. Od slovenskih pokrajin ne bosta imeli svoje brigade samo Dolenjska in Prekmurje.

Akcija je široko zastavljena, organizatorji so povabili ZMS, ki je dala svoje soglasje in bila mnenja, da je treba še več takih akcij in

organiziranih pohodov, ne zaradi zgodovine, ampak zaradi mladincev samih. Pomoč so obljubili tudi republiški sekretariat za narodno obrambo, republiški odbor za vseljudeki odbor, republiški odbor ZZB NOV, republiška konferenca SZDL in ljubljanske garnizije, v imenu katerih je obljubil podporo akcije generalpolkovnik Franc Poglajen.

Akcija bo potekala takole: Sovražnik je zavzel severozahodno Slovenijo, svobodno je ostalo le Pohorje, kamor so umaknili skladišča, bolnišnice in druge važne objekte. Sovražnik je okupiral Lovrenc na Pohorju in stalno napada iz te utrjene postojanke. Postojanko je treba torej uničiti. Šest enot napade Lovrenc, ga zavzame in osvobodijo. Ko je osvobojen, priredijo eno-

te velik partizanski miting, ki naj pokaže domačinom sposobnost in moč naših enot za obrambo domovine. Udeleženci bodo priredili v petek, 5. junija zvečer, miting in prespali pri domačinih. Brigade bodo zjutraj odšle na marš mimo pomembnejših spomenikov in obeležij NOV. Še isti dan se bodo brigade pripravile na bivakiranje, zakurile ogenj, drugo opoldne pa bodo napadle in osvobodile Lovrenc.

Akcija je pomembna in bo zajela območje celotne republike. Politična naloga ZMS je tudi usposabljanje mladine za obrambo domovine, torej je treba take mladinske akcije ceniti.

MILOVAN DIMITRIČ

Nagrajeno bo najboljšo glasilo

Predsedstvo republiške konference ZMS oziroma center za obveščanje in propagando bo letos razpisalo tekmovanje za najboljšo srednješolsko glasilo. Pri ocenjevanju bo komisija upoštevala informativnost prikaz življenja na šoli, koncept, zunanost in likovno opremo ter literarne prispevke. Za najboljšo liste so predvidene nagrade.

M. D.

Tu je lepo, le dolgčas nam je

V Črnomlju je, prav tako kot v drugih podeželskih mestih, malo prireditev, zato ni čudno, da se mladina pritožuje, kako ji je dolgčas

Med poštiničarji smo na črnomljskih ulicah opazili nekaj novih mladih ljudi. Mladi Črnomljanec so jih sprejeli v svojo sredino, zato nas je zanimalo, kako se počutijo v Črnomlju in kakšno mnenje imajo o svojih sovrstnikih.

■ OJA je prišla v Črnomelj iz Sombora. Takole je povedala: »Priateljica mi je pripovedovala o Črnomlju, zato sem se odločila, da preživim letošnje samske počitnice z njo v tem prijetnem belokranjskem mestecu, življeje se tu razlikuje od tistega, kakršnega živim doma. Zdi se mi, da je mladina zaposeljena, prepričana sama sebi. Skoda, da mladinci nimajo prostora, v katerem bi se zbirali.«

■ PETER je Mariborčan, star 21 let. »V Črnomlju sem se ustavil samo mimogrede. Potujem po Slo-

veniji, spoznavam naše kraje, ljudi in običaje. V Črnomlju mi je bilo najprej zelo dolgčas. Pogrešam zabave. Slišim, da morajo mladinci hoditi ob sobotah na ples v Metliko. Tisti, ki nimajo prevosa, seveda posedajo v gostilnah. To mi ni všeč. V Črnomlju bom vedno rad prihajal.«

■ X. V. — dekle, ki se ni hotela predstaviti z imenom: »V Črnomlju sem že stara znanca. Tu imam sorodnike in še nekoga, ki mi je zelo pri srcu. Doslej je bilo v Črnomlju vedno zelo lepo. Prijetno sem se zabavala, čeprav je to v Črnomlju zelo težko. Mladi nimajo primernega prostora, kjer bi se družili in zabavali, gostilne so prepolne, v kinematografih pa vrtiljo dolgočasne filme. Mladi Črnomljanec so zelo prisrčni.«

Minilo je samo nekaj tednov, črnomljska mladina je dobila svoj klub. Če bodo razvili pestro klubsko dejavnost, se bodo v njem dobro počutili domačini in tisti, ki prihajajo semkaj na počitnice.

TONI LATERNER

Pustno rajanje na gimnaziji

Novomeški srednješolski organizirali v gimnazijski telovadnici predpustni ples. Za dobro voljo je poskrbel vokalno-instrumentalni ansambel »Alfa Centavri« iz Ljubljane. Telovadnica je bila kljub visoki ceni vstopnic (6 din) skoraj premajhna. Čeprav se je zabavalo več kot 200 mladih plesalcev, ni bilo na plesišču nobene maske (izvzamemo lahko samo nekega mladince, ki si je privoščil neokusno in neprimerno pustno potegavščino). Vsi so bili navdušeni nad dobrim in v Novem mestu prvič prikazanim »slight showom«. Podobnih prireditev z odlično glasbo in svetlobnimi efekti si mladi Novomeščani še želijo.

M. G.

Veliko načrtov in malo denarja

Črnomljski mladinci želijo poživiti svoje delo in dokazati, da so nekateri očitki o neaktivnosti mladih ljudi tudi v njihovem kraju neupravičeni. V poletnih mesecih bodo organizirali srečanja hrvaške in slovenske mladine na Vinici. V marcu bo v Črnomlju kitariada, v maju pa tek po črnomljskih ulicah in pohod na Gornje Laze. Odločili so se tudi za dve prostovoljni akciji: za ureditev gasilskega doma in organizacijo tedna čistoče v mestu.

Načrti so lepi in veliki. Uresničiti pa jih bodo lahko le, če bodo imeli denar. Zal pa imajo zaenkrat obljubjenega le toliko denarja, da bodo izplačali osebne dohodke predsedniku mladinske organizacije.

TONI LATERNER

Mišo Kovač bo pel v Metliki

Prijubljeni pevec zabavne glasbe Mišo Kovač bo v soboto, 7. marca, pel v Metliki. Koncert bo organizirala metliška konfekcija KOMET in

bo ob 19. uri v Domu PARTIZANA. Pevca bo spremljal ansambel Alegro iz Zagreba, prireditelj pa bo vodil Božo Podkrajšek.

Na Senovem tudi mladinski klub

Na sestanku mladinskih aktivov Senovega (Rudnik, Liscica, vaški aktiv) so sklenili ustanoviti mladinski klub. Na razpolago imajo primeren prostor, ki pa ga morajo še urediti. Nekaj denarja naj bi prispevala občinska konferenca ZMS Krško. Za pomoč so prosili tudi krajevno skupnost Senovo. Klub naj bi bil odprt 15. marca.

NAJPOPLOT

Ta teden sem najraje poslušal(a) melodijo:

Ime in priimek _____

Ulica _____

Kraj _____

Rok: 23. februar 1970

Kupon št 6

Frutella

POTA IN STRAN POTIA

DEŽURNI POROČAJO

OKRADEN V ČAKALNICI — Prejšnji teden je bil v čakalnici zdravstvenega doma v Metliki okraden Vlado Roman s Suhorja. Neznane mu je vzel plašč, usnjene rokavice in šal ter 40 din, ki jih je imel v žepu.

UKRADLI INTARZIJO — Iz OPREMALESA so sporočili, da jim je nekdo v minulih dneh ukradel intarzijo, ki jo je naredil novomeški intarziist Ciril Podbevšek.

PREGNAL VLOMILCA — Vrtar samskega doma SGP Pionir v Novem mestu je 12. februarja ponoči preganl dva moška, ki sta poskušala vломiti v samopostrežno trgovino DOLENJKE v Drilinu. Ker pri samopostrežni trgovini nista imela sroča, sta neznanca vlomila v kiosk DELA in ukradla za 400 din raznih predmetov.

UKRADLI SO MU KOLO — 9. ali 10. februarja je bilo 16-letnemu Janezu Bocaju iz Hegerce vasi ukradeno kolo izpred skladišča v Gotni vasi.

VLOM V MOKRONOGU — 14. februarja ponoči je bilo vlomljeno v gostilno Petra Dema v Mokronogu. Strojlec je razbil kuhinjsko okno in zlesel v notranjost. V točilnici je vzel 10 zavrtkov cigaret in 30 din, iz drugih prostorov pa tobakovsko, usnje, jopič in volneno jupico. Vsega blaga je vzel za 900 din. Dejanja so ocenili V. M. pobeglega mladoletnika iz VPD Radeče, pri katerem so dobili puško in druge ukradene predmete.

TAT V ZIDANICI — V zadnjem tednu so ugotovili še eno tatvino vina. Neznane je vlomil pri židnjaki vasi v zidnico Alojza Kuma iz Hegerce vasi in odnesel 20 litrov vina. Dejanja še raziskujejo.

SNEG OVIRAL PROMET — Zaradi novega snega so miličniki v sredo, 11. februarja, izločili iz prometa na avtomobilski cesti vse tovornjake s prikolicami. Zapora za ta vozila je veljala od 15. do 19. ure. Podobno se je zgodilo 14. februarja, ko je novozapadli sneg spet oviral promet. Avtomobilsko cesto so za tovornjake s prikolicami zaprli ob 12. uri, zapora pa je veljala do 15. ure naslednjega dne.

KOČEVJE: VINJEN OBLEZAL — 10. februarja, ob 21.30 je Alojz Samra iz Kočevja vinjen obšel na hodniku gostilne »Lovec«. Natakariče so se bale, da bo umrl. Poklicali so miličnike, da so ga odpeljali domov.

KOČEVJE: RAZJAL V GOSTILNARJI — 11. februarja dopoldne so miličniki odpeljali in pridržali do izstranitve vinjenega Rudija Oštirja iz Kočevja, ki je razgrajal po kočevskih gostilnah.

KOČEVJE: NABLI SO MRTVECA — 12. februarja okoli 14. ure so našli v zaklenjenem stanovanju v Prešernovi ulici 14 mlrtvega Jožeta Češnjaka, starega 60 let. Bil je srčni bolnik. Stanoval je sam, zato so njegovo smrt odkrili šele po nekaj dneh.

STABA ČERKEV: KAMENJALI SO STABOČKA — 13. februarja se je petčlani na postaji milice v Kočevju 90-letni Franc Snajder iz Konca vasi. Da ga vedno nadlegujejo neki otroci iz stare cerkve in da so ga celo že kamenjali. Strojlec so znani, a zaradi mladoletnosti ne moremo nasti njihovih imen, so pa to otroke iz neurejene družine.

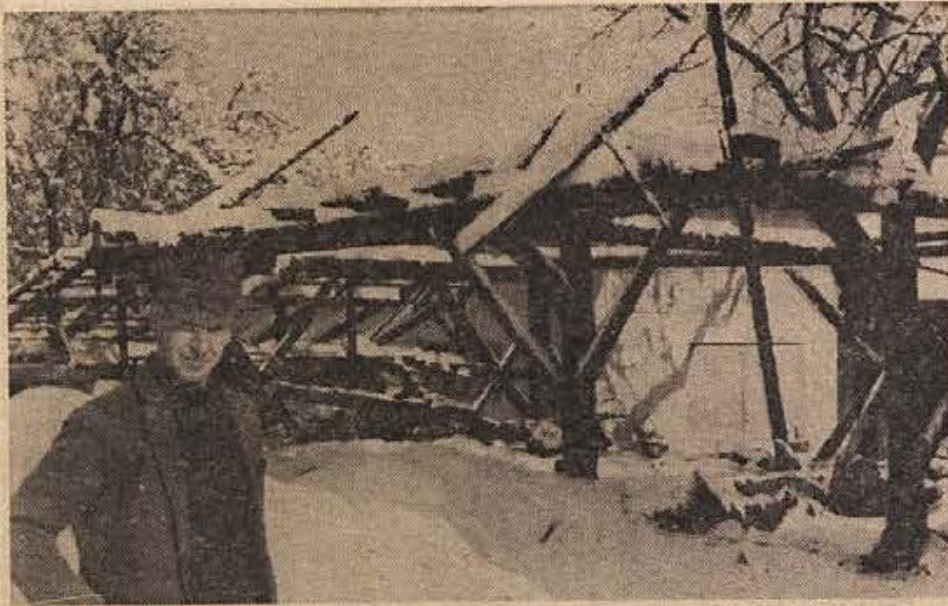
KOČEVJE: UKRADENA LOVSKA PAST — Dva lovca iz Zelj sta se pritožila, da jim je bila ukradena past, ki sta jo nastavila 12. februarja zvečer. Miličniki so odkrili, da jo je ukradel neki mladoletnik, past pa so vrtili lovcema.

KOČEVJE: RAZORJAL V KAVARNI — Zdravko Čop iz Kočevja je 14. februarja ob 21.10 razgrajal v kavarni in razbil lipo pri vratih. Miličniki so ga odpeljali in pridržali do izstranitve.

Nikola Džurašević ni kriv

15. januarja smo v rubriki DEŽURNI POROČAJO pisali o pretepu med kvartopirci. 17. februarja nam je Nikola Džurašević iz Novoga mesta pokazal odločbo sodnika za prekrško, iz katere je razvidno, da ga je Anton Cimernančič iz Dolnje Točke vode v gostilni v Ribji restavraciji v Novem mestu vrzel po tleh. Po sklepu sodnika za prekrško je bil Nikola Džurašević oproščeno vsake krivde in kazni za nemir, ki je nastal 9. januarja v novomeški Ribji restavraciji. — Čeprav smo dobili podatke za prvo vest na tisknem mestu, jo a tem na željo Džuraševića popravljamo.

UREDNIŠTVO DL

Franc Nose pred pogoriščem: »Česa takega ne pomnim, pa sem že šestdeset let na svetu!« (Foto: Ivan Zoran)

Strela iz snežnega viharja je požigala v Rumanji vasi

Na pustni torek je do tal pogorel Nosetov skedenj, kozolec pa so komaj rešili — Bilo je napeto, da so žarnice pokale ...

Hud snežni vihar, ki je 10. februarja dopoldne zbesnel čez Dolenjsko, je marsikomu zagrenil pusta. Za dolgo let si ga bodo zapomnili prebivalci Rumanje vasi, ki so imeli ta dan požar.

Zgodilo se je nekaj kar za ta letni čas ni navadno. Okoli 11.20 je iz belega vrtnica švistnila strela in zažgala Nosetov skedenj. Kozolec so komaj obvarovali.

»Šestdeset let sem že na svetu, a česa takega ne pomnim,« pripoveduje pogorelec Franc Nose. »Najprej je udarilo v televizijsko anteno na strehi Podražajev hiše, potem pa s suhim pokom se v moj skedenj.«

Ostalo je malo, bore malo: nekaj ožganih stebrov in prečnikov, ki jih je čez dva dni pokrnil sneg. »Pa je bilo lepo poslopje,« pripoveduje Nose. »Notri sem imel krmno slamo, šestdeset kosov letev, slamoreznic, ročno čistilnico za žito in ne vem kaj še. Vse je šlo po zlu. Ne proti taki strela se ni moči braniti.

Ko je počilo, je bil Nose

Smrt pod vlakom

72-letni Anton Blažič, upokojenec iz Irč, vasi pri Novem mestu, je v ponedeljek, 16. februarja, zjutraj prečkal železnico na križišču pred kandijško postajo pod spuščenimi zapornicami v trenutku, ko je iz Bršlina prihajal motorni vlak. Strojvodja je opazil Blažiča na tiru in ga opozoril s sireno, česar pa naglušni Blažič ni slišal. Vlak je Blažiča zadel in ga vlekel 25 m proti postaji, kjer je izdihnil. Ugotovili so, da ima odrezano levo roko, poškodano lobanjo in hude poškodbe s krvavitvami po vsem telesu.

Kazen za krajo

5. novembra lani so Branko Kovačič, Boris Brajdič in Boris Miško Brajdič prisilili Alojza Kopino z Vinjega vrha, da jim je dal 20-litrsko pletenko vina. Oba Brajdiča sta nato odšla k Ignacu Bručcu v Gornje Kronovo in mu ukradla 15 kokoši.

Obraznava 6. februarja letos je pokazala, da je bil Branko Kovačič še pred tem kaznovan. Sodišče ga je tokrat obsodilo na 14 mesecev strogega zapora. Boris Brajdič je bil obsojen na 10 mesecev zapora, Miško pa na eno leto.

v hiši onkraj ceste. Takoj se je pokazal plamen ...

»V dveh minutah sva bila z ženo pri skedenju,« nadaljuje pogorelec. »Bilo je videti kot velik kup žerjavice. Da, da, vse kot žerjavica. Česa takega še nisem videl. Zgrozil sem se. Ko so prišli vaščani z vedri, sem rekel, da tu ni več pomoči. Prizgnili smo izpod ognja, kar se je še dalo, več nismo mogli storiti.

Skedenj se je spremenil v veliko baklo, ki je začela lizati tudi kozolec. Prosil sem ljudi, naj pomagajo gasiti kozolec. Pa ne vem kako bi se končalo, če ne bi bilo vmes hruške, ki je zadrževala ogenj in ga vlekla nase. (Seveda je zdaj suha in jo bom moral posekati.) Kljub številnim vedrom vode in hitremu posredovanju gasilcev, ki so prišli na pomoč, je ogenj znalno našel tisti konec kozolca, ki gleda proti skedenju. Toliko pa smo vsi skupaj je napravili, da ni zgorel tudi kozolec. Če bi se ta šel po zlu.

(Škodo so ocenili na 35.000 din, Nose pa je imel poslopje zavarovano le za 3.000 din ...)

Takrat ko je tresčilo v Nosetov skedenj, pripoveduje Nosetov sosedje, »so pregorele varovalke v hišah, prizgane žarnice so popokale, televizorji in radijski sprejemniki so utihnili po kvarjenju. Še precej časa po strela je bilo ozračje nekam čudno naelektreno, grozljivo tiho, da se je skoraj slišalo, kako sneži. Tudi pred strela se spominjajo, »je bilo tako: niti enkrat se ni zablislilo, niti enkrat ni zagrmelo.

Požar v Hrovači

Filip Štupica iz Hrovače 20 je v nedeljo, 15. februarja, kuhali jagnje. Ob 11.45 je nenadoma prišlo do požara. Ker so bila vrata na dimnikovo slabo zaprta, so uhajale iskre. Okrog dimnika je bila naložena razna šara, ki se je hitro vnela. Od tam se je požar razširil na bližnje seno. Kljub hitremu posredovanju gasilcev je zgorelo ostrešje nad mizarško delavnico, okrog 2000 kg sena in drugo. Škodo cenijo na 20.000 Ndin.

Imetja lastnik ni imel zavarovanega. Le hitremu posredovanju gasilcev se je treba zahvaliti, da se požar ni razširil na stanovanjske stavbe v neposredni bližini.

K. O.

lo. Zato smo debelo pogledali, ko je začelo goreti ...»

IVAN ZORAN

Tudi na cesti smo ljudje ...

Mestnemu redarju Kolencu je gotovo spet zaprlo sapa, ko je zvedel, da na mostu čez Teško vodo je odlomljen velik kos ograje, ob sprehajalni poti vzdolž Krke postavljene klopi so razbite, na kandijškem mostu je odtrgan znak za omejitve hitrosti, prometni znaki na avto-busni postaji stoji ukrivljeni, kot bi najmanj sto križev sedlo nanje, peš pot od pošte do trafike na Ljubljanski cesti pa je sploh že pravo dirkališče kolesarjev, ki jim je vseeno, ali so znaki ali jih ni ...

Kdo to počenja, kdo se vendar znaša nad rečmi, ki mu nič nečejo? Vem, odgovorili boste: huiltani! Pa kdo so ti huiltani? Po-veste imena, da jih javno ošigosamo! So med nami ali prihajajo od drugod? Kaj bi ne bil že čas, da bi jih zasabili in jim stopili na prste?

Doklej se bo to ponavljalo? Doklej bodo še po Novem mestu strašili taki pobalimi in podirali to, kar mi s skupnimi močmi zgradimo?

N. N.

ŠE DVA DECI!

Slonel je za šankom in glava mu je nihala zdaj naprej, zdaj nazaj. Dosti ga je že predihal tisti dan, pa mu se ni bilo dovolj.

»Mina, še dva deci ...«
»Nič ne dam, Stejan. Pijan si že, domov pojdi! Zena in otroci te čakajo.«

»Kuš, baba. Ti bom dal ... Kdo je pijan? Še dva deci, sem ti rekel ...«

»Bodi pameten, Stejan. Ne dam ti pa konce!«

Zarohnel je in se trudoma spravil pokonci. Z roko je požugal in se odmahal proti mizi, kjer je sedela družba tujih gostov.

»Mi boste pa vi dali, kajne?« je zakrutil, zgrabil za steklenico in jo nesel k ustom. Lokal je, da mu je vino teklo po bradi in mu oškropilo belo srajco.

»Stefan, ne nori!« je zavpila nalakarica in ga hotela spraviti stran. Surovo jo je odrinil in zakoračil na sredo sobe.

»Aufbiks, burabe! Kdo če dobiti na gobec, a? Pometem z vami kot s smelimi ... Daj vina, Mina, če ne, te premlatim, da ti bodo zobje v štirih redéh v želodec korakali ...«

Zgrabil je za kozarec in ga tresčil ob tla.

»Drugega dobi v glavo,

kdor se mi približa! Še dva deci ...«

In vpil je in razgrajal in nič ni pomagalo. Moral so poklicati miličnike.

»Jaz da bi bil razgrajal, pa še pijan povrhu? Ni res, tovariš sodnik. Jaz sploh ne pijem. Pa Mino naj bi zmerjal? Saj sva prijatelja. Kje nekli!«

Govoril je tako prepričljivo, da je sam sebi verjel. Ničesar ni priznal. Bilo je treba zaslišati priče, drugo za drugo, in šele te so povedale, kako je v resnici bilo.

»Ne strinjam se z odločbo, ker nisem prav nič kriv. Vsi so se spravili nadme in me hočejo uničiti ...«

Pritožba, odločanje, pritožbenega organa, potrditev prve odločbe ...

»Kljub vsemu nisem kriv!« se je pridružil Stefan in na jezo stopil v gostilno.

Kozarec je stekel in na ursto je prišel drugi, pa tretji in naslednji.

»Še dva deci, Mina!« je končno zatulil. Pa jih ni dobil in vsa zgodba se je začela znova. Vendar Stefan tudi to pot ni priznal ničesar ... Ostal je trden in neomajen. Ko bi bil tak vsaj kje drugje!

KRONIKA NESREČ

SKOPICE: PO TRCENJU NA NJIVO — 13. februarja zvečer sta se v gosti megli pri skopiški opazila tovornjak, ki ga je vozil Drago Medved iz Maribora, in osebni avto Josipa Božne iz Siska. Po trčenju je osebni avto zaneslo na njivo. Voznik se je precej poškodoval, zmožno škodo pa so ocenili na 17.500 din.

RIBNICA: NALET ZA NALETOM — 11. februarja popoldne je na avtomobilski cesti pri Ribnici zaneslo osebni avto, s katerim se je od Ljubljane pripeljal Zagrebčan Tomo Mesič. Naproti se je pripeljal avtomobilist Boedan Ilišević iz Dolnjih Podgrancev in zavrl. Vozila sta se zaleteli. Nekaj minut po dogodku je pripeljal Novomešan Franc Filetič od Zagreba avtoobus. Tudi to vozilo je zaneslo in je opazilo oba osebna avtomobila, nato pa ga je zaneslo s ceste. Pol ure zatem se je pripeljal na kraj nesreče Zagrebčan Ivan Maglica in zadel avto Toma Mesiča. Škodo so ocenili na 10.000 din.

RUHNA VAS: TRCENJE TOVORNJAKOV — Milan Dimovski iz Bitolja je 11. februarja popoldne pripeljal tovornjak do Ruhnove vasi, kjer pa ga je zaneslo na levo stran ceste. Zadel je tovornjak, ki ga je naproti vozil Dragutin Glušić iz Celin pri Samoboru. Škodo so ocenili na 30.000 din.

PODGRACENO: ZMEDA NA SNEGU — Z zasnežene avtomobilsko ceste pri Podgračenu je 10. februarja popoldne zaneslo osebni avto, ki ga je vozil Zagrebčan Fabjan Orišič. Običajal je v jarku. Italijan Luigi Malverti se je peljal za njim, oplazil njegov avto in oostal na robu ceste. Na levo stran ceste je zaneslo tudi zaneslo tudi zagrebški avtomobilista Nevena Požgaja. Trčil je v osebni avto Novomeščana Milana Blatinika, ki se je pripeljal naproti. Blatinika je zaneslo v jarek, Požgaja pa v Oreščevo in Malvertijevo vozilo. Gmotno škodo so ocenili na 10 tisoč din.

DVOR: FICKO NA HLODE — Stanislav Turk iz Ljubljane se je peljal 14. februarja s fickleom proti Dvoru. Pri Srednjem Lipovcu se je prevrnil na nasip s hloidi, od tam pa ga je vrlo na pot, kjer je vozilo obstalo na kolesih. Voznik je bil laže ranjen, škodo pa so ocenili na 8.000 din.

METLIKA: NESREČA PRI NADVOZU — 12. februarja popoldne sta med sračanjem pri bližnjem nadvozu v Metliki trčila osebna avtomobila, ki sta ju vozila Marko Reba iz Ivanje vasi pri Mirni peči ter Slavko Božić iz Jurovskega broda. Škodo so ocenili na 2.000 din.

OTOČEC: TOVORNJAK OBRNILO — Ivan Magić iz Zagreba je 10. februarja zvečer vozil tovornjak s prikolico proti Zagrebu. Pri Otočcu je pripeljal naproti s tovornjakom Slavko Bradac iz Slavonske Požege, ki je prehitel neko vozilo. Magić je zavrl, tedaj pa je prikolico zaneslo v Bradacov tovornjak, da se je znašel v jarku. Magićev vozilo pa je obrnilo naokrog. Škodo so ocenili na 5.000 din.

DOBRUSKA VAS: ZANESLO GA JE NA TRAVNIK — Italijan Giovanni Bracale je poskušal 9. februarja pri Dobruški vasi z osebnim avtom prehiteti tovornjak. Ker je pripeljal naproti avtomobil, se je poskušal umakniti za tovornjak, to pa mu ni uspelo; zaneslo ga je na levo stran ceste, da je obstal na travniku. Italijan se je laže poškodoval, škodo pa so ocenili na 3.000 din.

NOVO MESTO: TRCENJE PRI »METROPOLU« — Na križišču pri hotelu METROPOL v Novem mestu sta se 10. februarja zvečer zaletela z osebima avtomobila Drago Pavič iz Ljubljane in Rudolf Kirm iz Novoga mesta. Kirm se je peljal po prednostni cesti. Škodo so ocenili na 2.000 din.

ČRNOMELJ: TRCENJE NA KOLODVORSKI — 14. februarja sta na Kolodvorski cesti v Črnomlju trčila osebna avtomobila, ki sta ju vozila črnomeljski voznik Anton Mall in Jože Rom iz Ručetne vasi. Škodo je bilo za 5.000 din.

HRASTJE: Z AVTOM V JAREK — Mirko Milojević iz Banjaluke se je pripeljal 14. februarja z osebnim avtom do Hraštja, kjer ga je z zasneženo ceste zaneslo v meter globok jarek. Sopotnica Munira Mešinović se je poškodovala, gmotno škodo pa so ocenili na 2.000 din.

Potujoča razstava o varnosti v prometu je pred dnevi obiskala Krško in Brežice. Opozorila za upoštevanje prometnih predpisov v besedi in slikah so z največjo resnostjo prebirali številni šolarji, ki so se po pouku ustavljali ob njih. (Foto: J. Teppey)

661 košev doseženih v Trebnjem

Izredno uspelo košarkarsko zimsko prvenstvo Dolenjske v Trebnjem - Največji napredek so naredili metliški košarkarji - Nekateri košarkarji so se navduševali za košarkarsko ligo na Dolenjskem

V nedeljo, 15. februarja, se je v Trebnjem na I. zimskem dolenjskem košarkarskem prvenstvu za pokal Dolenjskega lista potegovalo 11 dolenjskih moštev. V 11 tekmah so košarkarji dosegli 661 košev (čeprav so igrali samo po 30 minut), kar je povprečno 60 košev na vsako tekmo. Res, da po tem ne moremo ocenjevati srečanj, vendar upravičeno trdimo, da so vse ekipe brez izjeme pokazale košarko, ki nas je navdušila. Nismo pričakovali, da se bodo Sevničani, Brežičani, Crnomaljšani, Trebnjani in nekateri drugi tako vneto lotili igranja.

Pričakovali smo, da bodo Novomeščani zlahka osvojili pokal Dolenjskega lista. Še več, da bo njihovo delo dosti lažje, kot je dejansko bilo. V srečanju z Metličani so morali kar krepko zavhati rokave, ni vse teklo tako, kot bi moralo. Res pa je, da so Metličani morda najbolj napredovali. Prave moči vseh drugih ekip prej nismo toliko poznali, vendar nočemo nobeni delati krivice. Trebnjani so nekoliko srečno, vendar zasluženo prišli v finale. Njihova Pirova zmaga nad ekipo brežičkih gimnazijcev jim je prinesla uspeh, ki ga verjetno niso pričakovali. V treh belokranjskih derbijih so bili Metličani, kot je bilo pričakovati, najboljši; vendar so Crnomaljški opozorili maso. Sevniški taborniki so dobro supehalis simpatične fante iz Sentvida in Stične ter pokazali za oko lepo, vendar premalo koristno košarko. Vse svoje sile so iztisnili v srečanju s Sevnidčani, zato so bili za Novomeščane kasneje lahek plen. Brežičani poznajo košarko, zaigrali so podjetno in presenetljivo. Njihova uvrstitve v finale, po igri sodeč, ne bi bila preveliko presenečenje. Stražani, ki so prišli s solidno ekipo, so izgubili srečanje z Brežičani in prejemniki zapustili igrišče. To je ekipa, ki zna presenečiti, pa tudi zasorčariti. Krčani so pokazali veliko dobre volje, saj so nastopili z dvema ekipama, vendar sta bili prešibki, da bi bili naprej.

Dobra igra in izredna požrtvovalnost vseh nastopajočih v Trebnjem je bila vedno prisotna. (Foto: S. Doki)

Končni vrstni red: 1. Novo mesto (Stangel), Kovačević I in II, Splihal, Počrvina, Spilar, Kopac, Gosnik, Uša, Piletic, Uhan, Sepolav; 2. BETI — Metlika (Guštin, Mrvar, Ipavec, Jezerinač, Mišek, Vidic, Gasperic I in II, Čičič, Vergot); 3. Partizan Trebnje (dr. Močgan, Pavlin, Babnik, Solak, Piškur, Polanko, Maruš, Muhič); 4.—6. Partizan Crnomelj (Weiss, Zupančič, Goršek, Svetič, Simec, Fortun, Zumič, Grnič, Vovk, Turk, Tkalcic); Gimnazija Brežice (Geršak, Dejak, Gelb, Mišigoj, Ogorec, Senčar, Cargo, Prosenik, Vrhnjak, Ziberna); Taborniki Sevnica (Ivačić, Maček, Senčar I, Senčar II, Planinc, Krejan); 7. do 11. Partizan Straža (A3 I, A3 II, Virant, Inž. Križan, Strukelj, Vintar, Pirč, Petelinčar, Špejko, Du-

lar); Prosveta-Krško (Bednaršek, Zajc, Zvan, Iskra, Senica); TSS Krško (Veikavrh, Novinec, Popec, Sepec, Potrebijes, Zigante, Jošt, Donato); Partizan Sentvid (Glavič, Hrovat, Petek, Cerkevčič, Rovansk I, Rovansk II, Peternel, Hlinkar) in Partizan Semič (Pavlačević, Bukovec, Handič, Kočevar, Veise, Sprajcar I, Sprajcar II, Lipar, Podgornik, Striša, Plut).

Na koncu še naša sodba o deseterici najboljših košarkarjev na trebnjskem turnirju: Kopac, Splihal, Počrvina (Novo mesto), Polojac, Jezerinač (BETI), dr. Močgan (Trebnje), Cargo (Gimnazija Brežice), Iskra (Prosveta-Krško), Kočevar (Partizan Semič) in Goršek (Partizan Crnomelj).

Slavko Kovačević (Novo mesto), Janez Pavlin (Trebnje) in Dušan Plut (Semič) — zgoraj, spodaj: Boris Simec (Crnomelj), Peter Ivančič (Sevnica) in Bojan Geršak (Brežice) — vsi od leve proti desni

Novomeška nesorazmerja

Je novomeškemu športu potrebno enotno društvo?

Zadnja seja novomeškega športnega društva, ki je bila prejšnji četrtek, je ponovno zastavila vprašanje, ali je športno društvo Novemu mestu potrebno. Društvo je namreč zadnje čase čutili samo na papirju, ker od zadnjega obnega zbora sploh nima uprave.

Na seji so ugotovili, da imajo delovne programe in finančne načrte in da nasploh dobro delajo štirje športni kolektivi v društvu: atletski, košarkarski, šahovski in teniški. Vsi drugi športarji, veslači pa so že pravzaprav razpadli in bi bilo pametno, ko bi kolne in prostore dali prisadnim tabornikom — poročanom. Težave so tudi z odbojgarskim klubom, ki igra v nesprenjeni postavi že več kot desetletje, zaledja pa nima. Šele zadnje čase so začeli vaditi mladinci.

Kajpak ni dnevnega reda športnih sej, na katerih se ne bi pogovarjali o demarnih težavah: pravijo, da bo letos na skladu za šport in telesno kulturo, ki ga je občinska skupščina ustanovila lani, 400 tisoč dinarjev, več kot kdaj prej. Kajpak razdelitev novomeškemu športnemu društvu ne ustreza, ker bo dobilo za osem svojih panog: atletsko, košarkarsko, odbojgarsko, rokometno, šahovsko, namiznoteniško, toniško in veslaško (še bo ta oživela) — komaj, 40 tisočakov. To pa je za društvo, v katerem je zbrana večina kvalitetnega športa v občini, odločno premalo. Neverjetno je tudi, da po tem predlogu dobi društvo komaj 40 tisočakov, nogometni klub Elan, ki tekmuje v podvezni ligi, pa 15 tisočakov, torej toliko, kot bo v poprečju prišlo za tri klube športnega društva!

J. SPLIČAL

Prijetno, lepo in koristno!

Semič in turistično društvo Krško.

MLADE, gibčne in športno grajene telovadke novomeškega Partizana so si s svojo prikupno vajo med gledalci kmalu pridobile veliko navdušenost. Dekleta so uspela in bila navdušeno sprejeta. Bila so lepa osvežitev na tej prireditvi.

Sportniki so se prišli na oder, med njimi tudi štirje bodoči krški plavalni reprezentanti Igor Turk, Mojca Novak, Bojana Babič in Tea Preskar, razen njih pa še priljubljeni krški športnik Strikratni dršveni vrvak v speedwayu Franc Babič. Sportniki so odgovorili na vprašanja in sprejeli lepa darila. Mladim plavalcem jih je podelili znani krški družbeni delavec Peter Markovič, ki jih je hkrati pozdravil v imenu občinske organizacije Društva prijateljev mladine. Prisadveno delo Petra Markoviča je bilo veselo in prisotno tudi na sobotni prireditvi.

Henček je s svojimi fanti in prikupnimi dolenjskimi vižami spet vzgal. Požel je priznanje, ki ga tudi zasluži, saj je znal pritegniti z lepimi metodami vse gledalce.

S. DOKL

Smučarski živžav pod Rogom

V nedeljo dopoldne je bilo v dolenjskem smučarskem središču Crnomoljških občinsko prvenstvo za učence osnovnih in srednjih šol občine Novo mesto v slalomu in veleslalomu. Organizacija tekmovanja, ki so jo imeli v rokah smučarski delavci ROGA, je bila solidna.

Rezultati — slalom: mlajši pionirji: 1. Turk (Dol. Toplice) 24,2; starejše pionirke: 1. Novinec (Vavta vas) 25,6; starejši pionirji: 1. Cernelic (Dol. Toplice) 24,7;

mladinci osnovnih šol: 1. Sent (N. m.) 24,9; mladinke srednjih šol: 1. Kramarčič (gimn. N. m.) 32,7; mladinci srednjih šol: 1. Novinec (TSS N. m.) 20,9.

Veleslalom: cilbanke — 1. Sebenik (Crnomoljške) 65,5; cilbani: 1. Serini in Wachter (Novo mesto) 51,4; mlajše pionirke: 1. Dragman (Vavta vas) 65,6; mlajši pionirji: 1. Klemenčič (N. m.) 22,3; starejše pionirke: 1. Serini (N. m.) 22,8; starejši pionirji: 1. Šonc (N. m.) 19,9; mladinke osnovnih šol: 1. Dular (Vavta vas) 31,0; mladinci osnovnih šol: 1. Mrak (N. m.) 24,5; mladinke srednjih šol: 1. Saje 35,8; mladinci srednjih šol: 1. Novinec (TSS N. m.) 21,7.

Ekipno uvrstitev: — veleslalom: pionirke: 1. OS Vavta vas (Novinec, Hrovat, Dragman) 161,3; pionirji: 1. OS Katje Rupena (Šonc, Zupanc, Klemenčič) 67,4.

S. DOKL

Dva naslova za Serinija

V Crnomoljških sta bili v soboto in nedeljo tekmovanji v veleslalomu za prvenstvo gozdarjev in lesarjev ter za tradicionalni Fricov memorial. Oba naslova je osvojil Novomeščan Zijo Serini.

Prvenstvo gozdarjev in lesarjev: 1. Serini (GG N. m.) 40,7; 2. Rustja (GG N. m.) 42,3; 3. Knez (GO Crnomoljške) 44,6; 4. Zupančič (GO Straža) 47,2; 5. Jereb (GO N. m.) 50,6 itd.

Fricov memorial: 1. Serini (GG N. m.) 41,4; 2. Rustja (GG N. m.) 42,4; 3. Knez (GO Crnomoljške) 45,0; 4. Inž. Japelj (NOVOLES) 45,6; 5. Goleš (NOVOLES) 45,9; 6. Rebernik (NOVOLES) 48,2; 7. Zupane (GO Straža) 48,7; 8. Gruđen (NOVOLES) 48,8; 9. Legan (GO Straža) 49,0; 10. Sebenik (GO Crnomoljške) 50,1.

Ekipno: 1. uprava GG (Serini, Rustja) 83,8; 2. NOVOLES (Inž. Japelj, Goleš) 91,5; 3. GO Crnomoljške (Knez, Sebenik) 96,8 itd.

L. S.

KRKA je startala

V nedeljo se je začelo republikansko kregijsko prvenstvo za mošče, v katerem sodeluje 16 najboljših slovenskih kregijskih kolektivov. Dolenjsko zastopa novomeška KRKA, ki je imela dvakrat srečanje s Kranjsko goro v Ljubljani. Prvi dan je bil rezultat naslednji: Kranjska gora 6.650 kregijev, KRKA 4.459 (Karpiljak 790, Jare 796, Zidanek 856, Rokič 787, Rodič 813, Turk 790, Krosič 803, Mržlak 835). Drugi dan: Kranjska gora 6.610, KRKA 6.439 (Rodič 819, Petje 781, Zidanek 819, Karpiljak 792, Turk 810, Jare 850, Krste 791, Mržlak 817).

R. V.

Od tu in tam

■ VAVTA VAS — V ponedeljek so učenci osnovne šole pod vodstvom svojih učiteljev izvedli tekmovalno v orientacijskem pohodu na smučeh. Na 3000 m dolgi progi z 8 kontrolnimi postajami in 7 nalogami so se učenci pomudili točno 30 minut. Dobro so izvedli prvo pomoč pri zlomih, premagali so razne ovire; tečave so bila samo pri sadevanju s kepo v tleh in pri streljanju z zračno puško. Proga je bila dobro označena, tekmovalci pa so z veseljem oprajali naloge. Rezultati: 1. ekipa (Zadravec, Berkepec, Može) 145 točk; 2. ekipa (J. Dular, Bučar, Zupančič) 138 točk; 3. ekipa (B. Kren, Končič, Gričar) 134 točk. Nastopilo je 39 tekmovalcev. (J. P.)

■ KOČEVJE — Ker je zapadlo dovolj snega, saj za je več kot 40 cm, bodo učenci osnovne šole nadaljevali z obveznimi smučarskimi tečaji. Tečaj poteka med rednimi urami šolske vadbe telesne vzgoje. (A. A.)

■ MOKRONOG — Na mesečnem hitropotezskem turnirju za februar je zmagal Jože Hočevar z 20 točkami, sledijo: Zutič 19, Stefanec in A. Peteric 17, Rajer 16, N. Peteric 13,5, Lovšič 12, Križič 11,5, Zajc 11, Vidličnik 10,5, M. Hrovat 10 itd. Na turnirju je sodelovalo 22 šahistov. (J. H.)

■ NOVO MESTO — Nadaljevalo se je šahovsko prvenstvo Novega mesta. Odlozeni partiji iz I. kola sta se končali takole: Petkovič — Šitar 1.0 in Mihič — Udrič 0.1. V III. kolu so bili doseženi naslednji rezultati: Vene — Šitar 0.1, Adamič — Petkovič 0.1, Istenič — Sporar 0.1, Hrovatič — Škerlj 0.1, Jenko — Mladinec 1.0, Mihič — Bječanovič 0.1 in Udrič — Penko 0.1. IV. kolu: Šitar — Penko remi, Bječanovič — Udrič remi, Vene — Adamič remi, Mladinec — Mihič 1.0 in Škerlj — Jenko 1.0. Partiji Sporar — Hrovatič in Petkovič — Istenič sta bili odloženi. Vrstni red po IV. kolu: Škerlj in prof. Penko 3,5 Bječanovič 3, Petkovič 2 (1), Vene in Adamič 2 itd. (J. U.)

■ LJUBLJANA — Končano je tekmovanje v zimski rokometni republiški ligi skupine C. Novomeščanom je končno le uspelo zmagati in so po zmagi nad Savo iz Crnuče osvojili šesto mesto. V zadnjih dveh srečanjih so dosegli naslednja rezultata: Novo mesto — Sava 17:12, Slovian II — Novo mesto 19:12. Novomeščani so imeli malo smole in so v vseh srečanjih doživeli minimalne poraze. Zmagovalec v tej skupini je ekipa Kamnika. Nadaljevalo se je tudi tekmovanje v A skupini, kjer sta bili odigrani dve srečanja. Bihničani so v enakovredni borbi doživeli poraz s trboveljskim Rudarjem. Igrala so tudi dekleta. Brežičanke so eno srečanje izgubile, v drugem pa zmagale. Rezultat: Brežice — Gorenje 12:7, Steklar — Brežice 9:8.

(N. N.)

■ KOČEVJE — Nogometni NK Kočevje imajo dvakrat na teden kondicijsko vadbo v veliki telovadnici Doma telesne kulture. Na vadbo prihaja redno 25 do 30 članov in mladincev kluba. (A. A.)

■ NOVO MESTO — Na novomeški gimnaziji so pred kratkim začeli z redno vadbo košarkarji, ki jih vodi igralec Novega mesta Zarko Kovačević. Treninjski so dvakrat na teden v večernih urah in je med dijaki ranje veliko zanimanje. (J. P.)

■ KOČEVJE — Šolsko športno društvo gimnazije Kočevje je za organizirano spomladansko medrazredno tekmovanje v košarki. Tekmujejo vsako nedeljo dopoldne v telovadnici Doma telesne kulture. Vodstvo tekmovanja je v rokah samih dijakov, članov ŠSD. (A. A.)

■ VAVTA VAS — Na prvenstvu šolarjev iz Vavte vasi v smuku in veleslalomu je nastopilo 63 tekmovalcev. Rezultati: smuk — Zupančič, Škerlj, Hrovat, Dular, Novinec in Dragman (to so zmagovalci v posameznih starostnih skupinah). Veleslalom: Novinec, Ravhar, Škerlj, Zupančič, Dular in Novinec. (J. P.)

■ KOČEVJE — Za starejši članec in članice kočevskega Partizana je organizirana redna rekreacijska vadba. Obisk v obeh oddelkih je zelo dober, posebno članice se pohvalijo, saj jim telovadba po celodnevni delu priložja. Vadbo vodi Nada Šmola. (A. A.)

■ NOVO MESTO — Na gimnaziji je nekaj dobrih igralcev namiznega tenisa. Nekoč je gimnazijska vrsta dosegla na vseh novomeških tekmovanjih lepe uspehe, medtem ko na zdajšnjem občinskem prvenstvu sploh ni nastopila. Namiznoteniški igralci gimnazije bi lahko obiskovali vadbo, ki je organizirana za ostale novomeške igralce. (J. P.)

■ ZUZEMBERK — Mladinska ekipa TVD Partizana Zuzemberk marljivo vadi in se pripravljata na srečanje s mladinci iz okoljskih krajev. Ekipo sestavlja 10 igralcev in igralci. (P. S.)

DRUGJE SE JE ZGODILO

Uboj zaradi ljubosumnosti

Se en uboj je pretekli teden razburil Karlovac. Katica Kiš, 42-letna delavka, je streljala v svojega moža Zdravka Kiša, brivca iz Banije; sumila je v moževo zvezo z nekim dekletom. Tega dne ju je našla v dekletovem stanovanju, z njima pa sta bili še dve osebi. Prišlo je do mučne ljubosumne scene; Katica je potegnila za petelin na pistoli in zadela moža v trebuh. Kiša so takoj prepeljali v karlovaško bolnišnico, kjer je po treh dneh zaradi poškodb umrl. Katica je imela dovoljenje za nošenje orožja. Protj njej so začeli kazenski postopek.

»KARLOVAČKI TJEDNIK, Karlovac — 12. 2. 1970

Letna skupščina kluba ozdravljenih alkoholikov

II. redna letna skupščina kluba ozdravljenih alkoholikov v Vinkovcih bo jutri v dvorani ljudske univerze ob 9. uri. — Na zboru bodo poročali o delu kluba v preteklih letih, sprejeli bodo načrt dela za 1970, 23 članov kluba pa bo dobilo diplome za enoletno vzdržljivost, ko niso pokusili alkohola. — Pričakujejo, da se bo letne skupščine udeležil tudi docent dr. Vladimír Hudolin, ugledni strokovnjak za boj proti alkoholizmu.

»NOVOSTI«, Vinkovci — 13. 2. 1970

Hiša uničena - stanovanjci živi

Deset ton težka skala je do temeljev uničila hišo Ranka Gavrića iz Lupoglava. Čeprav je sredi noči pridruvala ogromna skala z bližnjega hriba in padla prav na sobo, v kateri je spala 4-članska družina, jih je rešilo prav to dejstvo! Ko je skala pristela na streho ter podrla ostreže in strop, je zaradi silnega zračnega pritiska mater in tri otroke s posteljami vrglo na prosto v sneg, kjer so pristali živi in zdravi. Gospodar družine je bil kot ponavadi na delu v Majdanpeku. — Hiša ni bila zavarovana.

»FRONT SLOBODE«, Tuzla — 11. 2. 1970

Duhovnik je prodajal svetnike

Na zatožno klopi občinskega sodišča v Čakovcu bo v kratkem prišel duhovnik iz vasi Vratešinec v Medjimurju, Ljudevit Balent, 54 let. Preiskovalni organi iz Čakovca so ugotovili, da je junija lani prodal italijanskim lovcom 17 kipov svetnikov in angelov ter cerkvene slike. — Ljudevit Balent je dobil za kipe in slike blizu 4.000 dinarjev. Zase je namenil tisoč, ostanek pa je dal v cerkveni sklad. — Duhovnik pravi, da bo razprava pokazala, koliko je kriv, vaščani pa nestrpno pričakujejo besedo sodišča. Če bo namreč dokazalo Balentovo krivdo, bodo zahtevali, da bo ta, še do včeraj priljubljeni duhovnik, zapustil njihovo cerkev in vas.

»VEČER«, Maribor — 13. 2. 1970

Hudorovčevi trojčki z mamo in bratom (večji z leve) so dobili od tovarne Jutranka v Sevnici nove dolge hlače in lepe puloverje. Kako malo je potrebno, da je človek lahko srečen...

NA OBISKU PRI CIGANOVIH

„Tonček ni moj, je pa naš...“

Ena izmed Hudorovčevih družin v Lokvah pri Črnomlju ima trojčke, še dva večja otroke, ob revščini in 750 din mesečnih dohodkov pa so brez besede vzeli k sebi Tončka, ki je ostal brez staršev

V močno otovorjeni postavi, ki je v snegu drobila pot pred menoj, sem spoznala Zvonko Hudorovac, mater ciganskih trojčkov iz Lokve pri Črnomlju. Bila je v mestu. Domov je nesla dve štruci belega kruha, več paketov in moški suknjič.

Skupaj sva prišli v cigansko naselje. Ko sva hodili mimo lesenih barak, so lajali psi, kure in purani pa so se jezno šopirili.

— Radovedna sem, kaj počno otroci sami doma.

Ne smete zameriti, če bo vse narobe, se je opravičevala Zvonka.

Prišli sva v leseno barako, kjer so okna tu in tam zadelana s papirjem ali kosi lesa. V prvem prostoru je štedilnik. Na mizi je bil velik kup na pol opranega perila. Zraven lepo zloženeh drvi so se golobi družno sprehajali s kurami, na vrvi pa se je sušilo več kosov premočene obleke.

Drugi, večji prostor, je soba. Gašperček je dajal ugodno toploto. Pogled mi je obstal na stari hrastovi omari, starih posteljah, mizi in mali klopi. Na steni razbito ogledalo. Prazna steklenica olja in ura na oknu. Na mizi raztresen sladkor. Izpod postelje je gledal kuhinjski krompir.

Dojenčki Janko, Anica in Melka so spali pod odejami, zraven sta dva večja Cigančka na hitro hotela skriti cigareto.

Zvonka je večjega oslinila okoli ušes in se jezila: — Ze spet kadita, ko me ni doma! Ko sta se izmuznili k vratom, sem zagledala še mulega, drobnega in otožnega dečka. Njemu ni rekla žal besede.

— Je tudi ta vaš? jo vprašam.

— Ni moj sin, pač pa je zdaj naš. Mama mu je umrla še pred tremi leti za jetiko, očeta je pobralo letos za novo leto. Stirje otroci so ostali sami. Najstarejša sestra ima 16 let, a je takoj po očetovi smrti pobegnila z vojakom na Kosovo. Mali so ostali sami. Dve punčki je vzel k sebi Cigan Luka, Tonček je prišel k nam. Sedem let ima.

— Sami težko živite, ali lahko preživljate še enega?

— Lahko ne, ampak ga kar imamo mi, damo tudi njemu. Spi z našim Stanikom, ki hodi v četrti razred.

Ob tej revščini in hrati dobroti mi ni prišla beseda iz ust. Medtem ko je mama Zvonka prebujala trojčke in glasno klepetala od veselja nad lepimi oblačili, ki so jih dobili v dar od tovarne JUTRANJKA v Sevnici, sem

razmišljala, kaj bi se z otroki brez staršev zgodilo na vasi ali v mestu. Ne vem za primer, da bi jih kje sprejeli tako od sreča in odprtih rok, kot se je to zgodilo pri Ciganovih.

Mali trije so jokali, ko jim je mama natikala oblačila. — Zabe in Jopice še imamo, kap ni za vse tri in tudi na noge jim nimam kaj dati. Eno kapo je potegnila z glave večjemu bratcu. Izpod lepih rdečih in modrih hlač, kombiniranih z usnjem, so gledale bose nožice.

Ko so otroke v novih oblekah prinesli pred hišo, je bilo na mah zbranih več sosedov. Nekateri kuštravčki so radovedno kukali skoz okna barak.

— Tamle smo začeli lani kopati za novo hišo, — mi je pravila Zvonka in pokazala na kup razrite zemlje pod hribom. — V tej baraki je vse vlažno in podira se. Radi bi imeli zidano hišo. Mož dela v obratu IMV v Črnomlju že veliko let. Obljubili so mu milijon posojila, a denarja od nikoder. Samo za cement in opeko

Aparat za predvidevanje potresov

Znanstveniki so izpopolnili aparat, ki bo na osnovi sprememb v zemeljskem magnetnem polju predvideval potrese. To je zelo občutljiv magnetometer, ki lahko izmeri zemeljsko magnetno polje desetkrat bolj natančno kot vsi dosedanjši instrumenti te vrste.

Ob potresu se namreč premikajo veliki skladi v zemeljski skorji, to pa po teoriji povzroča spremembe v zemeljskem magnetnem polju. Z drugimi besedami, spremembe v magnetnem polju so predhodnice potresov.

Pri izpopolnitvi tega aparata za pravočasno odkrivanje potresov so največ pripomogli ameriški učenjaki Joe H. Allen, Dale L. Vance in Peter L. Bender.

Sedemletni Tonček, ki je ob novem letu ostal brez staršev, je našel streho nad glavo.

potrebujemo denar, vse drugo bi naredili sami.

— Koliko zasluži vaš mož?

— Vsak mesec prinese domov okoli 750 din. Lani nisimo, čeprav sta včasih na mizi samo krompir in kruh, vsega drugega pa nam manjka. Poglejte, kakšne imam čevlje!

Desni palec ji je gledal skozi razporek med podpiatom in vrhnjim delom starega čevlja.

— Veste, jaz ne prošim po hišah. Mi, lokevske Cigani smo drugačni. Veliko jih hodi v službe. Nekateri imajo že hišo s kopalnico. Eden naših je končal osemletko, eden pa ima avto. Radi bi bili taki, kot so drugi ljudje, »civilni«, — je rekla.

— Ne družimo se s Cigani, ki nočejo delati. Obsula me je s plazom besedi, a nisem vsega slišala. Po glavi mi je rojilo samo to, da s Cigani ne znamo prav ravhati. Niso vsi za v en kos!

RIA BAČER

KAJ SO PRED 70 LETI PISALE

Dolenjske Novice.

Kdaj pride elektrika?

■ (ELEKTRICNA RAZSVETLJAVA) Razni listi poročajo, da namerava novomeška trgovec in posestnik gosp. Fr. Seidl upeljati električno razsvetljavo. Poročali homo, kadar kaj zanesljivega poizvemo.

■ (PRESERNOV SPOMENIK) — Odbor, ki je imel sklepati o načrtih za Presernov spomenik v Ljubljani, je priznal prvo častno nagrado v znesku 600 K gosp. akad. podobarju Iv. Zajcu na Dunaju, drugo častno nagrado v znesku 400 K. pa g. akad. podobarju Alojziju Progarju v Celovcu. Vseh načrtov je bilo došlo 6. Gosp. Progarju, rodom Dolenjcu, od srca čestitamo!

■ (ZA KONJEREJCE). — Poljedelsko ministrstvo je ukazalo, da se bode na Kranjskem v spuščalnih postajah Kočevje, Ribnica, Rakovnik, Kostanjevica, Skočjan, St. Jernej, Cerklje, Studence, Grosuplje, Horjul, Vrhnika Selo in Vel. Gaber od letošnje spuščajne dobe pričeni zopet pobirala taksa za državne žreboce, in bo po dve kroni. — V postajah Postojna, Kozarje, Cerklje, Novo mesto in Žužemberk pa ostane še nadalje brezplačno spuščanje.

■ (POSJOJILNICA PRI SV. KRIZU PRI KOSTANJEVICI) — ima belo nedeljo, t. j. 22. aprila t. l. ob 3. uri popoldne v zadružni pisarni svoj občini zbor s sledečim dnevnim redom: 1. letni račun za l. 1900; 2. volitev načelnstva in nadzorstva; 3. predlogi.

■ (V BOLNIŠNICI USMILJ. BRATOV V KANDIJI PRI NOVM MESTU) — se je sprejelo meseca januarja 114 bolnikov, konec decembra jih je ostalo 65 skupaj 179. Od teh se jih je ozdravilo 91. Umrl je eden, in sicer zaradi jetike. V oskrbovanju jih je ostalo 69. Oskrbovalnih dni se je nabralo preteklega meseca 2812.

■ (DOKTORJEM VSEGA ZDRAVILSTVA) — bil je dne 5. febr. na graškem vsačičišču priznovan gospod Ivan Oražen.

■ (ST. — RUPRSKA POZARNA BRAMBA) — bo imela predpustno veselico dne 18. febr. v gostilni Planinšek, po domače Sovan na Mirni.

■ (MESTNA HRANILNICA V NOVM MESTU). — V mesecu prosincu 1900 je 298 strank vložilo 78700 K 51 h, 204 strank vzdignilo 52091 K 30 h, torej več vložilo 26609 K 21 h, 12 strankam se je izplačalo posojilo 31440 K — h. Stanje vlog 1.388100 K 71 h, Denarni promet 253533 K 03 h.

■ (HRANILNICA IN POSOJILNICA V KANDIJI) — Denarni promet meseca januarja 1900: 22.488 K 56 h; zadružnih deležev je vplačanih 1341 K 60 h; tedaj stanje konec januarja 13.582 K 80 h; novih deležev podpisanih 7904 K 63 h; povrženih 246 K; stanje konec januarja 46.245 K 86 h; posojil se je dalo 3784 K; vrnjenih 916 K; stanje konec januarja 81.476 K.

IZ DOLENJSKIH NOVIC — (15. februarja 1900)

Seja skupščine

Za 24. februar je sklicana seja občinske skupščine Kočevje, na kateri bodo razpravljali o poročilu o stanju cest v občini, o morilih za srednjeročni plan vzdrževanja, obnove in posodobitvenja cest ter o poročilu o delu upravnih organov občinske skupščine. Na dnevnem redu je tudi sprejemanje in spreminjanje nekaterih občinskih odlokov ter osebne zadeve.

Niso nas pozabili

13. februarja je kolektiv gostinskega podjetja Hotela Pugled v Kočevju obdaril 12 članov kolektiva, ki so pri podjetju 20 oziroma 10 let. Ob tej priložnosti se je kolektiv spomnil tudi nas, upokojujencev, nekdanjih članov tega kolektiva. Povabil nas je na slovesnost in zabavo ter obdaril. Žal je v Kočevju veliko podjetij, ki se ne spomnijo nekdanjih sočelnikov, čeprav so delali v precej težjih pogojih.

V imenu vseh upokojujencev se članom kolektiva Hotela Pugled za to lepo in pristrano pozornost najlepše zahvaljujemo, posebno tov. direktorju, in jim želimo veliko poslovnih uspehov in osebnega zadovoljstva.

Za upokojujence iz Kočevja
ANTON PETROVIČ

Tri poravnave

Poravnalni svet za mesto Kočevje je lani obravnaval le tri primere in pri vseh dosegel poravnavo. Štiri pritožbe so bile še zaradi škode, ki so jo delale kokoši, a so vse rešili s pomočjo mestnega paznika. V zadnjem obdobju se občani, kljub uspešnemu delu poravnalnega sveta, vedno manj obračajo nanj.

Ločiti pristojnosti

Izkušnje pri delu so pokazale članom sveta krajevske skupnosti Stara cerkev, da bi kazalo v statutu občine Kočevje in statutu njihove krajevske skupnosti točneje določiti, katere samoupravne pravice in dolžnosti občani v krajevni skupnosti opravičujejo sami oziroma njihova krajevska skupnost. Tako bi marsikdaj odpadle razne pripombe o delu krajevske skupnosti, ki je zlasti v zadnjem času v tem kraju dosegla lep napredek pri reševanju številnih komunalnih in ostalih vprašanj od Ložin do Mlake.

Januarja manj nočitev

V HOTELU PUGLED v Kočevju so januarja zabeležili le 618 nočitev (532 domačih in 86 tujih), v istem mesecu lani pa 679 (535 domačih in 144 tujih). Manj nočitev je bilo predvsem zato, ker je prenočevalo v hotelu manj tujih lovcev.

Menjalnica HOTELA PUGLED je lani zamenjala za 266.200 din deviz, predlanski pa za 196.800 din. Lani so menjali 13 različnih valut, med njimi največ mark, lir, dolarjev in šilingov.

Gibanje prebivalstva

Na območju matičnega urada Kočevje v januarju ni bilo rojstev. Poročilo se je 3 parov.

Umrlj so: Marija Ožbald, gospodinja s Štrukca, stara 77 let; Ignacij Meglen, kmet iz Potiskaven, star 81 let; Kristina Novak, delavka iz Tisovca, stara 26 let; Julijana Marinček, soc. podpiranka iz Goravnega, stara 77 let; Jerko Fijač iz Morave, star 65 let in Marija Sebalj, gospodinja iz Konca vasi, stara 71 let.

Oceniti gospodarstvo in razvojne možnosti

Vendar mora dati komisija večji poudarek političnim kot gospodarskim vprašanjem - Oceniti tudi gibanja za združevanja podjetij - Kje je kmetijstvo in kakšne so možnosti njegovega razvoja?

Na zadnji seji komisije za gospodarski razvoj in gospodarstvo politiko pri občinski konferenci Zveze Komunistov Kočevje, ki je bila 11. februarja, so razpravljali o vsebini in metodah dela te komisije. Sestanka se je udeležil tudi predsednik komisije za gospodarski razvoj pri CK ZK Slovenije Zvone Dragan.

Razpravljali so predvsem o programu dela komisije za leto, ki predvideva analizo stanja gospodarstva v občini in gibanja gospodarstva v poreformskem obdobju (od leta 1965 do konca 1969). Ta analiza naj bi bila osnova za nadaljnje načrtovanje gospodarstva v občini. Program predvideva se izdelavo analize o usklajevanju samoupravnih aktov v delovnih organizacijah in usklajenosti dela te komisije z delom podobnih komisij pri občinski konferenci SZDL, občinskem sindikalnem svetu in občinski skupščini.

Zvone Dragan, ki je tudi sodeloval v razpravi, je dal članom komisije več napot-

kov za uspešnejše nadaljnje delo.

Najprej je menil, naj da komisija večji poudarek političnim kot gospodarskim vprašanjem v zvezi s stanjem gospodarstva v občini in njegovim nadaljnjim razvojem.

Nato je poudaril, da je prav ker delovni program komisije ni preveč obsežen, saj bi se v nasprotnem primeru lahko zgodilo, da ga komisija ne bi mogla izpolniti, ker bi razen tega opravljala še nekatere naloge komisije za gospodarstvo pri CK ZKS. Vendar je menil, naj bi program dopolnili z ocenjo gibanj za združevanje domačih podjetij znotraj občine in tven nje. Analizirala

pa naj bi tudi položaj kmetijstva in predvideval možnosti za njegov razvoj.

Nadalje je menil, naj bi se komisija pri svojem delu posluževala občasnih delovnih skupin in analiz drugih ustanov in organov (oddelek za gospodarstvo občinske skupščine, službe družbenega knjigovodstva, banke). Delati bi morala tudi za ne-

gospodarsko področje (šolstvo, zdravstvo itd.), predvsem v zvezi z razvojem samoupravljanja, nagrajevanjem organizacij dela in materialno osnovo teh služb. Razen tega bi morala biti komisija v stalnem stiku z osnovnimi organizacijami ZK v delovnih organizacijah.

Posebno je naglasil, naj bo delo komisije kot tudi drugih partijskih in ostalih organov čimbolj javno. Ljudje morajo biti obveščeni o delu raznih organov, ker bodo le tako lahko tudi vplivali na njihovo delo.

Člani gasilskega društva Vas-Fara so na nedavnem občnem zboru ocenili svoje delo v preteklem obdobju. Pri tem so ugotovili, da so navzlic nekaterim težavam in pomanjkanju denarja uspešno opravljali naloge iz področja požarne varnosti. Čeprav jim primanjkuje mladine, so se odločili, da bodo letos nabavili z lastnim denarjem, s pomočjo gasilskega sklada in občinske gasilske zveze novo motorno brigadno. Prizadevajo pa se, da bi v Kužlju ustanovili posebno gasilsko desetino, ki bi skrbelo za požarno varnost v tem predelu Kolpske doline.

Obrtniki kritizirajo odnos do njih

Sedanja davčna politika ne spodbuja razvoja obrti - Obrtnikov v občini Kočevje primanjkuje, zato pa priteka v občinsko blagajno tudi manj davkov - Obrtniki se raje zaposlujejo v tujini

Obrtniki kočevske občine so na nedavnem razgovoru o svojem delu ugotovili, da bi morali temeljito preučiti celotno davčno politiko do zasebnih obrtnikov. Trdijo, da primerni davki in pravilen odnos do obrtnikov lahko najbolj vplivajo na pospeševanje obrti, posebno tistih, ki v Kočevju in v občini močno primanjkuje.

Vzporedno s tem vprašanje bi morali preučiti upravičenost davka na tujo delovno silo. Zda, ko si mnogi nezaposleni iščejo delo v tujih državah, ta davek ni upravičen. Zaradi njega in ostalih težav mnogi obrtniki odklanjajo zaposlitev kvalificiranih obrtnikov.

Nadalje bi morali uvesti davčne in druge olajšave za gradnjo in modernizacijo obrtnih delavnic in za nakup novih strojev ter opreme. Te olajšave potrebujejo predvsem tisti, ki na novo odpirajo obrtne delavnice.

Cilj vseh teh ukrepov je, da bi v prihodnje več mlajših obrtnikov odpiralo obrtne delavnice. Tako bi dosegli večjo konkurenco tudi v obrtništvu, ki ga sedaj na

območju občine ni. Večja bi bila ponudba obrtnih storitev, boljša pa tudi kakovost obrtnih izdelkov in storitev.

S sedanjim številom obrtnikov niso zadovoljni niti obrtniki niti potrošniki, po vsej verjetnosti pa tudi ne tisti, ki dobivajo obrtniške prispevke in davke. Zato je nujno posvetiti več skrbi in naporov hitrejšemu razvoju obrtništvu.

„Nihče mi ni povedal“

Dovoljen uvoz, prepovedana uporaba

Nekateri posamezniki, med njimi zasebni gostilničarji iz območja kočevske in rib-

niške občine, so kupili igralne avtomate na srečo, da bi z njimi ustvarjali dodatni dohodek. Uporaba takih avtomatov je kazniva.

Vsi, ki so avtomate nabavili in jih uporabljali, se bodo morali zagovarjati. Med njimi je tudi gostilničar J. L., ki trdi, da ni vedel in da mu tudi nihče ni povedal, da je uporaba take naprave prepovedana. Čeprav o tem ni bil poučen, so mu igralni avtomat, vreden nad 3.800 dinarjev, zasegli.

Nerazumljivo je, da niso opozorili gostilničarjev tisti, ki so dovolili uvoz teh naprav in tudi ne drugi pristojni organi. Če bi to storili, bi odpadle mnoge neveselosti in kritike.

Slovesnost gostincev

Obdarili stare člane kolektiva in upokojujence

13. februarja zvečer je imel kolektiv HOTELA PUGLED prisrčno slovesnost, na kateri so obdarili z urami 12 članov kolektiva, ki so pri podjetju oziroma njegovih pravnih predhodnikih že 20 oziroma 10 let.

Nagrajeni so bili: Marija Zagar Pečpa Zajc, Franc Beljan in Marija Špinzer (vs

so pri podjetju že 20 let) ter Marica Segar, Marija Kotar, Zinka Kač, Ivanka Koželj, Marija Strekelj, Ančka Kovač, Milan Jarc in Ančka Turk, ki so pri podjetju že 10 let.

Ob tej priložnosti je kolektiv obdaril s praktičnimi darili tudi 5 upokojujencev, nekdanjih članov kolektiva.

ZAKAJ TAKO?

Preveč živahni otroci

Petardo pod vola - Pijana šolarja

Otroci iz ekonomskega bloka v Kočevju so že nekoliko preveč živahni, če ne celo objestni.

Pred kratkim je neki možakar gnal po cesti par volov, otroci pa so pod vola vrgli petardo. Možakar je bil prepričan, da mu je nekdo vola ustrelil. Zivali se precej časa sploh nista hoteli premakniti. Možakar je nameraval zadevo prijaviti milicnikom, ko pa je videl, da sta vola živa, se je potolažil.

Nekaj tednov predtem se je k bloku pripeljal nekdo na motorju. Zada je imel aktivko, v njej

pa liter žganja. Ko se je kasneje vrnil k motorju, ni bilo ne žganja ne aktivke. Ponoči so starši našli enega otroka, ki je ležal pijan v kopalnici, in drugega, ki je ležal pijan za železniško progo.

Otroci tega bloka se spolknejo v vsako stvar, ki jih sicer ne bi smela brigati. Takih otrok ni drugje v mestu. Prav bi bilo, da bi jih starši podučili, kaj je prav. Vragolije otrok so le prehudši. Ne bi bilo lepo, da bi se vmešavali milicniki, vendar se bodo morali, če starši ne bodo poskrbeli za red.

DROBNE IZ KOČEVJA

KULTURNI KOLEDAR - V začetku te rubrike bomo v vsaki številki kratko poročali, kaj se bo dogajalo v Kočevju na kulturnem področju v prihodnjem tednu. Objavljali bomo dneve, čas in program prireditelj ter ostalo v zvezi s prireditvami. Opozorjati bomo tudi na razne razstave in druge kulturne dogodke.

V petek, 27. februarja, bo nastopilo Mestno gledališče ljubljansko v Domu Jožeta Štefca z igrorja Torkarja »Zlata mladina«. Pričetek bo ob 19. uri. Prodaja vstopnic bo v kiosku na Trgu svobode.

MINI JE PUST, v Kočevju pa je bilo samo nekaj občinskih lokalnih. Bilo je mirno, le nekaj rednih skupin ponočnjakov je bilo bolj glasnih. Vendar ti razsajajo po mestu, tudi če ni pust. Res, da nimamo pustnih strokovnjakov, gadov, beloušk itd., kot v drugih krajih, nekaj več bi pa v Kočevju lahko spravili skupaj, kot vsa jedajo in pijačo poskrbijo. Videti je, da je tudi v Kočevju marsikaj pomirnilo. Prebili smo pač pustni čas in sam pustni terek kar v civilni in prirojenih maskah. V trgovinah je ostalo mnogo neprodanih mask. Na račun so prišli samo otroci, ki so hodili v maskah po mestu in stanovanjih ter prosjčili.

PODGANE SO v okolici stare vrtinrije in za osnovno šolo. Tu imajo dosti hrane, ker

vrtičkarji jeseni ne pospravijo vsega z gredic. Taka zanemarjena vrtičkarija v sredi mesta res ni koristna. Prav bi bilo, da bi to golazen pričeli uničevati še pred pomladjo. Tako bi dovolj agodaj zadržali razmnoževanje po novih kanalih tega okoliša. Zaradi blage zime ohljuje tudi ostali mrčes. Čelo komarji in mušice so se pokazali iz svojih skrivališč.

ZDAJ KAR DEZUJEJO obrasci za razne davčne prijave, prijave o zaposlenih, vojenske pogodbe itd. Skoraj vsi obrasci so še delno zastareli. Zaradi novih uredb in predpisov je veliko kolon v obrazcih že nepotrebnih. Kaže, da so prevelike zaloge obrazcev ali pa se predpisi prehitro spreminjajo. Skratka: s tem so težave, veliko nepotrebnih potov, počasnejšanje in podobenega, preden je vse v redu izpolnjeno.

MARSIKATERI AVTO-MOBIL, ki je bil parkiran zunaj, je pokril novi sneg. Na strehah se je nabralo tudi do 40 cm snega. Lastniki osebnih avtomobilov so strehe avtov zjutraj pred vožnjo očistili. Drugače pa je bilo s avtomobili podjetij, posebno s kombiji: še tri dni so vozili po mestu z zasneženimi strehami in prevažali težak sneg. To je slabo spricevalo nekaterih šoferjev za skrb nad družbeno lastnino.

V PRETEKLEM LETU se je prijavilo k vozniskim izpitom 30 kandidatov (20 moških in 4 ženske). Pri pisni nalogi o prometnih predpisih in znakih je bil uspeh zadovoljiv: odklonjenih je bilo 8 kandidatov, ker so imeli v nalogi več kakor 10 slabih točk. Ker so bile ceste zaradi novega snega zasnežene in neurejene, izpitov iz vožnje niso delali. Praktični del izpita bodo opravili skupaj s prihodnjo skupino, ki bo delala izpite danes popoldne.

Kolektiv HOTELA PUGLED v Kočevju je 13. februarja nagradil z urami svoje člane, ki so pri podjetju oziroma njegovih pravnih predhodnikih zaposleni že 20 ali 10 let. Nagrajenih je bilo 12 članov kolektiva. (Foto: Mohar)

KOČEVJSKE NOVICE

Letošnji ureditveni načrti Ribnice

Lastniki novih hiš bodo morali doplačati za zemljišče - Nekateri načrti iz osnutka programa krajevne skupnosti - Bo prispevek za uporabo mestnega zemljišča letos polovico večji? - Dela veljala 710.000 din

Pred kratkim je bila v Ribnici skupna seja sklada za urejanje mestnega zemljišča in sveta krajevne skupnosti Ribnica. Seznanili so se s finančnim stanjem sklada. Z denarjem sklada bi bilo lani lahko storjeno več, če ne bi bilo toliko dolžnikov.

Dolg znaša nad 300.000 din. Sklenili so, da bodo dolg letos izterjali.

Razpravljali so tudi o še neurejenem zemljiškopravnem stanju nekaterih novih hiš, njihovi lastniki bodo lahko prepisali zemljišče na svojo last šele, ko bodo doplačali razliko v ceni za zemljišče, in sicer 4 din za kvadratni meter. Da ne bodo preveč obremenjeni, bo

do dolžne zneske lahko plačali v letu dni.

Udeleženci seje so dolgo razpravljali o programu sklada za urejanje mestnega zemljišča za letos. Program je enak programu krajevne skupnosti Ribnica. Največja investicija bo dokončna ureditev okolice stolpnice (z delom so začeli lani) ter asfaltiranje ceste na Veliki mlaki. Nadalje je v programu ureditev Vrvarške poti in

poti ob Bistrici, Urbanove ulice, Galusovega nabrežja, Ulice talcev, Kurirske poti, Šolske ulice, dveh cest za Cenetom, plačilo načrtov za park kulture in plačilo spomenikov in načrt za most čez Bistrico. To bo zneslo skupaj 710.000 din.

Za vsa ta dela naj bi dobili denar iz prispevkov za uporabo mestnega zemljišča, ki naj bi bil za polovico večji kot lani, z izterjavo dolgov prejšnjega komunalnega prispevka in prispevkov za uporabo mestnega zemljišča ter z najetjem kredita. Ti dohodki bi znašali nad 700.000 din.

Člani sveta krajevne skupnosti in ostali udeleženci seje so bili soglasni, da se poveča prispevek za uporabo mestnega zemljišča od sedanjih 10 na 15 par. Sklep bodo predložili v potrditev občinski skupščini. Strinjali so se tudi s programom sklada za urejanje mestnega zemljišča in sveta krajevne skupnosti. Izvolili so še tri nove člane za pokopalsko upravo Hirovača.

Najbolj uspela ribniška maska je bil po mnenju mnogih Ribničanih »Burovž«, ki vsako leto na pustni torek zvoni po Ribnici in zbira denar za pokop pusta in menda tudi za »sedmimo« oziroma pijačo. Običaje tudi podjetja. (Foto: Primc)

Sodražica: letos prvi milijarder

Pred kratkim izguba, danes mnogo obetajoči obrat - Letos za 43 odstotkov večja proizvodnja - Izvozili bodo 30 odstotkov proizvodnje

V delovni enoti podjetja INLES v Sodražici bo znašala letošnja proizvodnja predvidoma 11.880.000 din. V primerjavi z lanskim letom bo znašala povečanje 43 odstotkov.

Osebnih dohodkov v tem obratu rastejo iz meseca v mesec, posebno nagel je bil porast v drugem polletju lani. Za december so znašali povprečni prejemki 1.160 din. Proizvodnja uspešno napreduje, zato računajo, da bodo povprečni osebni dohodki letos večji, kot so bili lani, ko so bili v primerjavi z letom 1968 večji za 30 odstotkov.

Zelo lepe uspehe so dosegli pri skladih. V lanskih prvih 11 mesecih so ustvarili 510.000 din skladov. Uspeh je še večji, če upoštevamo, da so še pred nekaj leti izkazovali izgubo. Zasluge za uspeh ima ves kolektiv in še posebej vodstvo obrata ter podjetja.

Edina proizvodna obrata so vhodna in garažna vrata. Lani so izvozili četrtno svojih izdelkov, letos pa bodo izvozili povečali na 30 odst. celotne proizvodnje.

Skrbijo tudi za strokovno usposobljenost članov kolektiva. Prav sedaj imajo tečaj za polkvalificirane delavce za delo pri strojih. Obiskuje ga 37 delavcev.

Obrat v Sodražici bo v bližnji prihodnosti dogradil nove delovne prostore in tako omogočil zaposlitev novim delavcem.

Zadruga že odkupuje suho robo

Navezujejo stike s proizvajalci izdelkov domače obrti - Odkupna postaja KZ bo tudi v Sodražici - Poslovni stiki s KZ Velike Lašče

Januarja letos je začel pri kmetijski zadrugi Ribnica delati že dolgo obljubljeni odsek za domačo obrt. Tako je tudi ribniška zadruga začela odkupovati in prodajati izdelke domače obrti. Sicer pa to vsekar sodi v njeno dejavnost.

Na svojem območju, ki obsega vso Ribniško dolino, bo zadruga pospeševala izdelovanje proizvodov hišne domače obrti in drobne lesene galanterije. Z izdelovalci

že navezuje stike in sklepa kooperacijske dogovore. Ti dogovori bodo imeli dvojno korist: izdelovalcem bodo zagotovili prodajo svojih izdelkov, zadrugi pa blago.

Čeprav je zadruga s svojo novo dejavnostjo šele začela in ni tega obesila na veliki zvon, ji izdelovalci že prinašajo svoje izdelke. Že to nam pove, da je bil ta odsek potreben. Odkupujejo vse vrste izdelkov hišne domače obrti in suho robo, in to po primernih cenah.

Skladišče izdelkov domače obrti v Ribnici, v kratkem pa nameravajo odpreti odkupno postajo še v Sodražici. Tako bi zajeli vse izdelovalce na območju občine, pa tudi iz sosednjih krajev. S sosednjo kmetijsko zadrugo v Velikih Laščah, kjer imajo že dolgo in dober vpliv na trgovino z izdelki domače obrti, nameravajo navezati poslovne stike, kar bo obojim v korist.

Vse manj kmetov

Kakor drugod v Slovenji se srečujemo tudi v ribniški občini s istim pojavom: zmanjševanjem števila prebivalcev, ki se preživljajo s kmetijstvom. V zadnjih štirih letih se je število kmetov zmanjšalo za 6 odstotkov in znaša njihov delež v številu prebivalstva le še 32 odstotkov. Povprečno odpade na kmeta hektar obdelovalne zemlje, 2 hektara travnikov in 3 ha gozdov. Vseh lastnikov zemlje je v občini okrog 2.000. Naj k temu dodamo, da je 15 odstotkov prebivalcev zaposlenih. Narodni dohodek na prebivalca je znaniši.

V ribniški občini se več organizacij bolj ali manj uspešno prizadeva za organiziranje letovanj skupin občanov - Predlog: prizadevanja naj bi združili - Doslej najuspešnejša Počitniška skupnost

Počitniška skupnost Ribnica je doslej opravila pomembno delo v zvezi z organiziranjem letovanj občanov ob morju. Denar, ki ga je dobila za prodani dom »Urbana« v Novem gradu, bo uporabila tudi za gradnjo novega doma na otoku Krku. Tako bodo občani razen v Novem gradu lahko letovali tudi na Krku.

Organiziranje letnih dopustov v okviru Počitniške skupnosti pa ne vključuje letovanj otrok, borcev, upokojencev in kmetov.

Občinska zveza prijateljev mladine je pred leti organizirala letovanja otrok, zdaj pa je to delo zamrlo, ker ni denarja. Tudi člani Zveze

borcev imajo v Banjolah na razpolago 3 ležišča, kar pa je zanje premalo.

Zveza prijateljev mladine je prepustila organizacijo letovanj otrok upravnim organom občinske skupščine, zdravstveni službi in socialnemu zavarovanju. Tudi borci se ne vidijo, kako bi izboljšali pogoje za letovanje v Banjolah.

Vse pa pomeni, da o organizaciji letnega oddiha v občini ni enotna zamisli (tako o krajih letovanj, razporedu vseh skupin občanov, zainteresiranih za letovanje in pokrivanje stroškov letovanj).

Te razmere slijo vse v občini, ki so že doslej organizirali različne oblike letovanj, da skupno z upravnim odborom Počitniške skupnosti izdelajo razvojni program o bodoči organizaciji letovanja občanov.

S tem pa bi se razširil vpliv javnosti na delo Počitniške skupnosti, ona pa bi z dosedanjimi bogatimi izkušnjami vzpodbujala občane k raznim oblikam oddiha in letovanja.

Dobro bi bilo, da bi se o vseh teh in drugih zadevah

kmalu pogovorili vsi, ki se bolj ali manj uspešno prizadevajo, da bi omogočili čim prijetnejše (in cenejše) letovanje čimveč občanom.

Ribnica: mesec čistoče

Ribnica postaja vse bolj obiskan turistični kraj. Zato je dolžnost občanov, da bo njihov kraj lep in privlačen. To je prvenstvena naloga KOMUNALE, krajevne skupnosti in Turističnega društva.

Lani je posebna komisija pregledala vse predele Ribnice in potem predlagala odpravo pomanjkljivosti. Letos nameravajo iti še korak naprej. V aprilu bodo uvedli mesec čistoče. Ribnica naj bi tako pričakala goste, ki jo bodo v poletnih mesecih obiskali, čista in privlačna.

Most je zopet poškodovan

Ograja mostu v Sodražici je že več dni poškodovana, zato lahko pride do nesreče. Zaradi ostrega cestnega ovinka je pogosto poškodovana. Po zadnji prometni nesreči je bila le zasilno popravljena. Nekaj časa je bila na ograji nabita celo opozorilna tabla, naj se mimoidoči ne naslanjajo na ograjo.

Čas bi že bil, da bi ograjo temeljito popravili in tako zavarovali ljudi, predvsem pa otroke.

Potrebujejo strokovnjake

Največje ribniško podjetje INLES se dogovarja s Stanovanjskim podjetjem za odkup štirih družinskih stanovanj v novem stolpcu, ki bo dograjen jeseni. Kupujejo jih zato, ker potrebujejo že zdaj več inženirjev, tehnikov in ekonomistov, katerim bodo razen primernih osebnih dohodkov omogočili tudi nadaljnje strokovno izobraževanje.

Delni program

V podjetju INLES Ribnica je centralni delavski svet sprejel delni načrt investicij za letos v vrednosti 2 milijona din. Ta načrt zajema le nakup najnujnejšega opreme, ki je potrebna za redno izpolnjevanje proizvodnjega plana. Popolni investicijski program bodo sprejeli, ko bo izdelan zaključni račun.

Cene v Kočevju in Ribnici

Pretekli ponedeljek so voljale v trgovinah s sadjem in zelenjavo v Kočevju in Ribnici naslednje maloprodajne cene:

	Kočevje: (cene v din za kg)	Ribnica:
krompir	0,90	0,80
sveže zelje	2,00	2,60
kisla zelje	2,80	2,80
kisla repa	2,80	2,80
ohrovt	3,00	—
cvetiča	3,60	3,70
fižol v zrnju	5,05 in 6,30	4,50 in 7,00
čebula	3,90	2,80
česen	13,20	13,00
solata	8,20	5,80
špinacea	7,10	8,00
korenje	2,20	2,00
peteršilj	6,00	6,00
melna	3,00	—
radič	11,10 in 15,00	11,50
pat.	3,00	—
jabolka	1,00 do 2,40	2,00
bruske	3,00	2,60
grozdje	5,20	5,00
limone	4,80	5,20
mandarine	6,50	9,20
pomarane	5,40 in 5,90	5,20
banane	6,20	6,20
ananas	—	7,50
jajca (ena za kos)	0,95	0,85

Ribničani brez vode

9. februarja zvečer je v Ribnici in okolških vaseh zmanjkalo vode. Brez nje so bili 18 ur. Tega dne je Branko Rističević, vodovodni inštalater iz Ribnice, neki stranki v bližnji vasi napeljeval vodo v kopalnico. Zaradi tega je zaprl vodo na glavnem ventilu v Gorici vasi. Ker pa se na naprave ni preveč spoznal, po končanem delu ventilov ni znal odpreti. Priti je morala posebna skupina iz Vodovodnega podjetja Kočevje - Ribnica iz Kočevja, da je po daljšem iskanju ugotovila vzrok. Če bi Rističević zadevo takoj javil Vodovodnemu podjetju, do tega ne bi prišlo. Na srečo medtem ni nikjer izbruhnil požar. K. O.

RIBNIŠKI ZOBOTREBCCI

OD PUSTA IN PUSTNIH NORCIH so imeli največ koristi gostilničarji. Gostilna so bile v pustnih dneh dobro obiskane, pa tudi organizatorji pustne zabave v Domu Partizana v Ribnici so imeli velik promet. Temu je pripomogla tudi razmeroma visoka vstopnina, znašala je 15 din. Če bo šlo tako naprej, bomo imeli v Ribnici kmalu tako cene za vstop na zabavo kot v ljubljanskih harih. Če odhajemo nekaj pijančkov, ki so si pusta preveč vzeli k srcu, ni bilo nič posebnega. Pustni sprevod maskar v torek in pokop kurenta v sredo je bil le medel spomin na nekdanje naše pustne običaje. Verjetno je bil še najbolj izvirn žuk s svojim velikim burevžem, ki je posebnost značilnost ribniških pustnih običajev.

VSE KAZE, da bo letos spomlad s smetom v Ribnici za vselej odklenalo. Podjetje KOMUNALA namerava nabaviti poseben tovornjak za odvoz smeti. Sedanje odvažanje smeti je ročno in zamudno. Še prej pa bo potrebno s posebnim občinskim od-

lokom določiti ceno za odvoz smeti in še nekatere druge zadeve v zvezi z obveznim odvozom smeti. Prepričani smo, da bo z novo organizacijo odvoza smeti vsem ustrezno. Ribnica pa bo bolj čista in lepša.

NENAVIDNO LEPO VREME je januarju in začetku februarja je spodbudilo nekatere kmete v Ribniški dolini, da so začeli orati. To jim bo prav prišlo spomladi. Novi sneg je delo na polju savi, toda ne za dolgo, saj je pomlad že blizu.

POIMENOVANJE RIBNIŠKIH ULIC, ki se je zaradi tehničnih vzrokov nekoliko zavleklo, bo kmalu končano. Velina stanovanjskih hiš že nosi nove tablice z imeni novih ulic ali cest. Ljudje se bodo morali na novost privaditi, kar pa ne bo posebno težko.

VELIKA VECINA OBRTNIKOV v ribniški občini se je držala predpisane roka in prijavila promet davčni upravi za lani. Napovedali so tudi promet za leto 1970. S tem so obrtniki olajšali delo upravi za dohodek.

Krmelj hoče svojo skupino

Na zadnji seji stanovanjske komisije Komunalno stanovanjskega podjetja Sevnica (za območje Krmelja) so med drugim govorili o neučinkoviti servisni dejavnosti tega podjetja. Doslej se je pogosto dogajalo, da so morali stanovanjci neobičajno dolgo čakati na različne storitve. Zaradi tega so predlagali, naj bi imela krajevna skupnost Krmelj svojo servisno skupino, ki bo opravljala različna opravila. Na seji so tudi sklenili, da je treba odstraniti na pol podrti barake, ki kažejo podobo kraja. Prav tako je potrebno odkup živine in osemlejalno postajo prestaviti v bližino klavnice, ker ne spadata v bližino stanovanjskih blokov. B. D.

SNEG NI MOGEL POKVARITI PUSTNEGA RAZPOLOŽENJA — Sevnških veseljakov ni moglo ugnati slabo vreme. V dežju in snegu so obiskali Krško in se ponorčevali iz »skrbne« za ceste. Zal je dež s snegom uničil veliko truda, saj so bili obiskovalci pustovanja, ki jih ni bilo manj kot ob 100-letnici tabora, prikrajšani za marsikatero domišlico. Karnevalsko vzdušje pa je ostalo: ljudje so pustovali, kot že dolgo ne. Pustna oblast je torej dobro opravila svojo nalogo. Na sliki: vesoljski par Lune in Marsa. (Foto: Franc Pavkovič)

IZJEMA STA LE SOLI V TRZICU IN NA BLANCI

Plat zvona za stanovanja

Kjer ni stanovanj, ne bo učiteljev, zakaj danes jih ni več mogoče premeščati z odločbami

Občinska skupščina Sevnica je na zadnji seji sprejela jamstveno izjavo za najetje posojila pri celjski banki. Osnovna sola Krmelj bo dobila 37.000 dinarjev, sevnška osnovna sola pa 50.000 dinarjev posojila za gradnjo stanovanj.

Ta pomoč pri gradnji stanovanj za prosvetne delavce je sicer zelo dobrodošla, toda dokaj skromna. Sole na deželi namreč vse težje dobijo ljudi, ki bi bili voljni poučevati v težavnejših razmerah, vrhu vsega pa niti ne imeti primernih stanovanj.

Na veliko pomanjkanje prosvetnih delavcev, ki se obeta zaradi pomanjkanja stanovanj, je skupščina opo-

zoril ravnatelj šole na Blanci odbornik Franc Zorko. Le dva šoli v občini — v Trzišču in na Blanci — imata stanovanja, druge pa so skorajda brez njih. Sole, z izjemo sevnške, stanovanjski denar sicer združujejo, vendar lahko z njim zgradijo eno samo stanovanje na leto. Ker se na

ta način ne bo dalo narediti kaj več, je nujna večja pomoč občinske skupščine. V občini pripravljajo 5-letni načrt razvoja šolstva, ki bo moral upoštevati tudi stanovanjske potrebe. Ker bo denarja gotovo primanjlovalo, je treba iskati tudi različne rešitve, kot je obetana preureditev stavbe krajevnega urada v Sentjanžu, kjer bi z nadzidavo pridobili dvoje stanovanj.

M. L.

Tekmovanje z vodovodi

Velika Hubajnica ga bo napovedala Studencu — V KS Primož le še dve vasi brez tekoče vode

Ceravno smo se skoraj sredi zime, so ljudje iz Velike Hubajnice prično prišli za delo pri gradnji vodovoda. S svojim denarjem so nakupili 100 vreč cementa in napeljali graben material za gradnjo vodnega rezervoarja, ki bo držal do 75 kubičnih metrov vode.

Higiensko-epidemiološki oddelek zavoda za zdravstveno varstvo iz Celja je s pregledom vode ugotovil, da je primerna za pitje. Graditelji so prek občinske sanitarne službe zaprosili, naj jim pomaga dobiti tudi načrte.

Ker so ljudje trdno odločeni, da mora biti vodovod dograjen do letošnjega prvega maja, pravijo, da bodo napovedali tekmujevanje Studencanom, ki že dalj časa gradijo svoj vodovod. Če bo zmanjkalo denarja, so prepričani, da jim bo tudi krajevna skupnost oziroma občinska skupščina pomagala pri delu. Ko bo pod vodstvom prizadevnega kmečkega gospodarja Alojza Zgonca zgrajen vodovod v Veliki Hubajnici, bosta na območju krajevnih skupnosti Pri-

mož samo še dve manjši vasi brez tekoče vode.

K. ZORKO

IVANA ŽGAJNAR

V ponedeljek, 9. februarja, so ob veliki udeležbi pospremili na zadnji polji Zgajnarjevo mamo iz Gabrice pri Sentjanžu, ki je umrla v 74. letu starosti. Pretresljivo je bilo slovo desetih otrok od matere, preproste, zavedne in plemenite žene, ki je morala med zadnjo vojno s svojo številno družino v štiriletno izgnanstvo.

Vse svoje moči je posvetila svoji zemlji in otrokom. Priljubljeno Zgajnarjevo mamo bomo pogrešali vsi, ki smo jo poznali.

B. D.

SEVNIŠKI PABERKI

»MILJONARJEV« VEC KOT OBRAZCEV. Po doslej zbranih podatkih je prijavelo skupni dohodek nad 33.000 dinarjev doslej že 278 ljudi, kar je več kot trikrat toliko kot lani. Davčni upravi je zmanjkalo celo obrazcev, ker občino ni pričakovala toliko prijav. Največji prijavitelj znesek je 36.475 din. Davka bo zaradi olajšav oproščeni okoli 200 prijaviteljev.

»OZIVELO« MESETERIENJE. S povzemanjem cen goveje živine se je povečalo tudi število mesečarjev, ki preprodajajo živino in skušajo čimveč spraviti v svoj žep. Inšpekcija ugotavlja, da so pogosti primeri, ko so nevedni ljudje ogoljufani in zato poskušajo doseči svojo pravico na sodišču, kar pa jim ponavadi prinese dodatne stroške.

»IZ MPZ NASTAL STILLES.« V misarski zidnici, ki je svoj čas nosila še pridevek »produktivna«, so že dalj časa ugotavljali, da je za razvijajoče se podjetje ime vse manj primerno. Zaradi tega so podjetje pred kratkim preimenovali v STILLES, kar dobro označuje prolevalno stilsnega pohištva in opreme iz lesa, razen tega pa svoji nekateri tuje. Znano je, da so pri vodstvih naših tovarn imena, ki imajo vsaj nekoliko tujega zvona, zelo v častih.

»VESELI VEČER.« V nedeljo so se Sevnščani spet lahko zabavali. V kraju je gostoval ansambl Tuneta Vidca s humoristi. Ta skupina deluje v okviru prosvetnega društva iz Sentjanja.

»LJUDI KOT NA STOLETNI CI TABORA.« Kljub snežnemu metu in popoldanskim urah se je sevnškega pustnega karnevala udeležilo zelo veliko ljudi; hudo mišneži so celo pripominjali, da

jih ni bilo nič manj kot ob stoletnici sevnškega tabora junija lani. Roka so si meli gostinci, ki so imeli zelo dober obisk, pričeli pa se niso niti na milici, ki kljub obilici avosolskega pižve in posebnih dovolilnic ni imela niti snega prekriška. (Če niso miličniki na tvo oko zamažali?)

»KAR DOBER OBISK.« Če računamo šolske otroke, ki v precejšnjem številu obiskujejo razstavo Toneta Zgonca v zaletih v sevnškem gradu, je mladi avtor deležen precejšnje pozornosti. Najboljša njegova dela so že razprodana. Razstava bo odprta še do sobote, 21. februarja, vsak dan od 9. do 11. ure in popoldne od 16. do 19. ure.

»ODDAHNILO SO SE.« V gostilnici v gradu ne skrivajo veselja nad tem, da se je odselila večina stanovanjcev, ki so doslej povzročali obilico pritožb. Medsebojne spore so razlaševali celo na sodišču.

»SODELOVANJE MLADINCEV.« Mladinski aktiv iz LISCE je zaradi trenutne stiske s prostorom sklenil tečaj sodelovati s sevnškim mladinskim klubom. Mladinci se dogovarjajo tudi o vsebinsko bogatejšem sodelovanju.

»VENDARLE USTREGLI.« Na zapornice pri Boštanju so pred kratkim po vsej dolžini namestili odbojna stekla, ki naj bi varovala pred nesrečo. Vprašanje je, če jih bodo dolgoprstneži pustili na miru.

»GOVORICA O UBOJU OTROKA.« Delavci, ki so čistili kanalizacijo, so razširili vest, da so našli mrtvega otroka, ki naj bi ga odvrnila nožna deformacija. Zadevo so si ogledali tudi sevnški miličniki, ki so nam zatrli, da je vse to gola izmišljotina in hudo neslana sala.

UGOTOVLJENIH JE MNOGO POMANJKLJIVOSTI

Veliko nesreč pri delu

Predlog inšpekcije: zastaviti vse sile, da bodo boljše delovne razmere in manj nesreč

Kljub delnemu napredku je varstvo pri delu v sevnški občini še vedno pomanjkljivo, kar povzroča razmeroma veliko število nesreč. Statistika kaže, da se število nesreč zaradi neurejene delovnega okolja zmanjšuje, več pa se število drugih nesreč, ki imajo svoj vzrok v tako imenovanem »osebnem faktorju«.

V minulem letu je inšpektor dela pregledal 236 delovnih prostorov in ugotovil mnoge pomanjkljivosti: 66 primerov nepravilno speljanega električnega toka in nevarnost žarčenja, 56 pomanjkljivosti pri osebnih varstvenih sredstvih ter še vrsto drugih.

Zastavlja se vprašanje, zakaj je varstvo pri delu še vedno tako zapostavljeno. Vzrokov je veliko, vse od pomanjkanja denarja do nepravilnega odnosa. V zasebni obrti, kjer je pomanjkljivosti posebno veliko, je k temu pripomogla tudi popustljivost občinskih inšpekcij in komisij, ki so v želji, da bi spodbudile razvoj obrti, večkrat zamažale na eno oko.

Inšpekcija dela je sporočila občinski skupščini, da je potrebno v prihodnje izkoristiti vse zdravstvene, tehnične, nadzorne, vzgojne in druge prileme, ker bi letsko lahko bistveno izboljšali

V soboto občni zbor sindikatov

V soboto, 21. februarja, bo v Sevnici občni zbor občinskega sindikalnega sveta, na katerem bodo ocenili dosedanje delo sindikalnih organizacij ter se dogovorili za sindikalno aktivnost v prihodnje. V sevnški občini je 25 sindikalnih podružnic, v katerih je včlanjeno 3.280 članov od tega v gospodarstvu 2.892, v družbenih službah pa 388 članov. Za občni zbor je pripravljeno poročilo, ki zajema obdobje od decembra 1967 do januarja 1970.

M. L.

varstvo pri delu. Nesreče pri delu prinašajo nesreča posameznikom in družbi, povzročajo pa tudi veliko izgubo dohodka.

M. L.

Sentjanž dobro — Krmelj slabo

V nedeljo je gostoval v Sentjanžu in Krmelju moški pevski zbor »Svoboda« z Mirne. V Sentjanžu je bila udeležba kljub slabemu vremenu kar dobra, v dvorani v Krmelju pa se je zbralo le 20 poslušalcev. Zbor, ki ga vodi Stane Peček, je s pestrim sporedom narodnih in partizanskih pesni pripravil maloštevilnim poslušalcem lepo doživetje. Sprašujemo se le, zakaj ni bilo med poslušalci delovne inteligence, mladine in prosvetnih delavcev. Tako slaba udeležba je za naš kraj prava sramota. B. D.

Blanca: na vrsti bosta v treh letih

Cestna prehoda čez železniške tire na Blanci zdaj, ko so zaradi varnosti zapornice spuščene še dalj časa, močno ovirata promet. Zaradi tega je predvideno, da bosta ukinjena oziroma speljana drugače. Modernizacija bi bilo treba opraviti čimprej, posebno se, ker se nahajata na postajnem območju, kar po zakonu ni dovoljeno. Ker trenutno v tem mestu ni denarja, bosta prišla na vrsto čez dve do tri leta.

Studenc: motnje v napetosti

Lastniki radijskih in televizijskih sprejemnikov se že dalj časa pritožujejo nad lastniki elektromotorjev, ki v zgodnjih jutranjih in poznih večernih urah hudotljivo motijo električno napetost in s tem tudi oddaje. Prav bi »bilo«, da bi uslužbenci Elektra Celje bolj nadzorovali porabnike toka, saj je močne elektromotorje umestno priključevati le podnevi, ker tekrat ne motijo drugih porabnikov električnega toka.

K. Z.

Studenc: sodelovanje s šolo

Na Studencu, kjer imajo tri razrede osnovne šole, se nikakor ne morejo pritoževati zaradi sodelovanja med stari in učitelji. Roditeljskih sestankov se udeležuje kar štiri petine roditeljev, kar ugodno vpliva na učni uspeh. V šoli uspešno deluje tudi pionirski odred, ki nosi ime Janeza Vipotnika. V pritiščju ima lepo urejen stenski časopis. Sola bi za svoje delo potrebovala nov diaprojektor.

K. Z.

RADIO SEVNICA

Radio Sevnica oddaja pokusno na valovni dolžini 212 m ali 1393 kHz.

NEDELJA, 22. FEBRUARJA: 12.00 — Napoved programa, 12.30 — Kalna poročila, občinske novice in kronika — Objave, reklame in spored kinematograf — Zdravstveni napotki — Nekaj o vsoti — Crnske pesmi — Delo filiaristov v Sevnici — Obiski pri občini — Prvi del oddaje po želji — Reportaža o delu mladine — Šentjanž — Iz življenja domača — Šivali — Godba na pihala — Turistični napotki — Turistični napotki za potovanje po tujih deželah — Avstrija — Poje vani — Robič — Pravljica za naša mlada. Drugi del oddaje po želji.

SREDA, 25. FEBRUARJA: 17.00 — Objave, reklame in spored kinematograf — Pogled v preteklost našega območja — Mladopisni pevski zbor Os Slavja Klavna Sevnica — Gospodinjstvo naših tehnik — Z ansamblom Bardorfer — Zabavna glasba z uganke.

Zakaj aktivni ne delajo?

Občinsko mladinsko vodstvo je sklenilo do letne konference v marcu preučiti to vprašanje

Na zadnji razširjeni seji predsedstva občinske konference ZMS so sprejeli natančen načrt dela do redne letne konference, ki bo predvidoma v prvi polovici marca. Ker delo v mladinskih aktivih peša, so sklenili preučiti, zakaj je tako in kdo je odgovoren.

Na seji so ustanovili petčlansko komisijo, ki bo pripravila delovni načrt, s katerim bodo podkrepili svoj zahtevek za občinsko pomoč. Občinsko skupščino so namreč zaprosili za 35.000 dinarjev pomoči, kar pa bo še vedno premalo, če bodo hoteli imeti poklicnega predsednika občinske konference ZMS.

Ker republiška konferenca ZMS pripravlja posebno zasедanje o problemih učenec v gospodarstvu, tudi v trebanjski občini pripravljajo analizo o zaposleni mladini in o učencih v gospodarstvu. Člani predsedstva so obiskali več delovnih or-

Mokronog: letos snominsko obeležje

Občinski odbor bo letos dobil 10.000 dinarjev, namenjenega denarja za ureditve spominskega obeležja na mokronogem pokopališču. Ta denar ne bo zadostoval, zato bodo skušali nekaj zbrati tudi s prispevki delovnih organizacij. Ko bo postavljeno novo spominsko obeležje v tem kraju, bodo tako urejena vsa večja partizanska grobišča v občini.

POTREBEN SE PRISTANEK SKUPSCINE

Skoraj vsi dobili več

Predstavniki organizacij in društev so soglašali s predlogom skupščinske komisije

Letos bo za potrebe družbeno-političnih organizacij in društev občinska skupščina Trebnje namenila 430.000 novih dinarjev ali 21,7 odst. več kot lani. Povečana pomoč je olajšala delo posebni skupščinski komisiji, ki je razdelila ta denar med posamezne organizacije in društva.

Da je bila delitev razmeroma dobro opravljena, je pokazal petkov sestanek s predstavniki družbeno-političnih organizacij in društev, na katerem ni bilo bistvenih pripomb k delitvi denarja.

Predlagana delitev, ki jo bo dokončno sprejela občinska skupščina na svoji prvi prihodnji seji, ki bo predvidoma 26. februarja, je naslednja: občinska konferenca SZDL 104.000 din, občinska konferenca ZMS 30.000 din, občinski odbor ZB NOV in ZVVI 68.750 din, občinski odbor ZROP 15.000 din, občinska Zveza za telesno kulturo 30.000 din, občinski odbor RK 20.000 din, občinski odbor Ljudske tehnike 23.000 din in občinski svet kulturno-prosvetnih organizacij 60.000 din.

Po razdelitvi bo dobila Zveza prijateljev mladine 10.000 din, občinski strelski odbor 12.470 din, občinska gasilska zveza 16.400 din, klub študentov 3.000 din, Zveza slepih Novo mesto 3.000 din, Zveza gluhih Novo mesto 2.000 din, učeta sivih let 10.000 din, Dolenjska turistična zveza 4.000 din, komisija za turizem 4.000 din,

organizacij in imeli razgovore z mladimi delavci.

Se ta mesec bodo pripravili posvet o mladinskem prestopništvu v občini. V počastitev dneva žena bodo priredili občinsko mladinsko prvenstvo v šahu, razen tega bodo obiskali partizanske mamice. Sklenili so, da bodo razpisali nagradni natečaj v počastitev dneva mladosti pod naslovom: »Lepo je v naši domovini biti mlada«, razen tega pa bodo zaprosili republiško mladinsko vodstvo, naj bi šla letos zvezna ali vsaj republiška štafeta tudi skozi Trebnje.

T. OVEN

Trebelno: uspeh »udarniških« akcij

Krajevni skupnosti Trebelno pomenita pomoč iz občinskega proračuna in pomoč gozdnega obrata Mokronog edini dohodek. Minulo leto je s pomočjo prebivalcev različnih vasi nekajkrat pomnožila prejeti denar, saj računajo, da znaša skupna vrednost opravljenih del kar 350.000 novih dinarjev ali natančno dvakrat toliko, kot so dobile lani vse krajevne skupnosti v občini pomoči iz proračuna. S prostovoljnimi delom so ljudje na Trebelnškem omogočili, da se je zdaj že mogoče pripeljati v vsako vas in zaselek z avtomobilom. Zelo si želijo cestno povezavo proti Karstjevemu, česar pa brez večje pomoči ne bodo mogli.

PRESENETLJIVA UVRSTITEV TREBNJEGA. TVD Partizan Trebnje je v nedeljo v sodelovanju z uredništvom »Dolenjskega lista« priredilo zimsko košarkarsko prvenstvo, na katerem je sodelovalo kar 11 moštev iz vse Dolenjske. Domačini so nemalo po zaslugi dobre igre dr. Možgana, ki je okrepil ekipo Trebnjega, osvojili odlično tretje mesto, takoj za ligašema Novim mestom in »Beti« iz Metlike. Na sliki: športni urednik Slavko Dokl izročja pokal Marjanu Kopaču, igralcu zmagovitega moštva iz Novega mesta. Več o prvenstvu na športni strani. (Foto: M. Legan)

DOKAJ MAJHEN RAZKORAK MED ŽELJAMI IN MOŽNOSTMI

Prispevne stopnje - nespremenjene

Sestavljanje občinskega proračuna je olajšal lanski presežek - Obremenitev kmetijstva nespremenjena - Mnogo več za krajevne skupnosti

Ker je bilo precej prebitka v lanskem občinskem proračunu na priporočilo republiške skupščine preneseno v rezervni sklad občine in bo ta denar mogoče porabiti letos, se sestavljavec letošnjega proračuna niso znašli pred tako hudimi problemi kot prejšnja leta.

Za letos je značilna ustaljenost občinskih prispevkov in davkov. Prispevne stopnje bodo enake lanskim, ukinjen je bil le davek na hibridno trto. Kljub nespremenjenim stopnjam se bo skupaj z lanskim presežkom nabralo v občinskem proračunu za 23 odst. več denarja, kot je bilo porabljeno za lansko leto. Računajo, da bo letos na voljo 5,87 milijona dinarjev za kritje občinskih potreb, to pa je še odvisno od tega, koliko bo treba dati za šolstvo.

Za kmetovalce je gotovo pomembno, da se skupna obremenitev kmetijstva letos ne bo povečala in da bo kmetijstvo prispevalo v občinski proračun 826.700 dinarjev. Dvakrat tolikšen znesek bodo od svojih zaslužkov v obliki proračunskega prispevka dodali zaposleni v družbenem sektorju. Obrtniki bodo, kot je predvideno, skupno prispevali desetino več kot lani, več pa

dobile že 280.000 dinarjev. Boljši časi se obetajo tudi za ceste četrtega reda, saj bo v komunalnem skladu 439.000 dinarjev.

Razumljivo, da ta predlog občinskega proračuna še ni dokončen, saj je dan v javno razpravo in bo onjem dokončno odločila občinska skupščina na prvi prihodnji seji.

M. L.

Marca nova skupščina stanovalcev

V marcu se bo sestala nova skupščina stanovalcev, sestavljena iz delegatov hišnih svetov, ki jih volijo te dni. Njena naloga bo dokončno odločiti, koliko denarja bo Stanovanjsko podjetje Trebnje namenilo za redno in investicijsko vzdrževanje in katere stavbe bodo pri popravilih najprej na vrsti. Ker bodo tudi letos sanarane enake lanskim, je občinska skupščina na zadnji seji povečala odstotek denarja za subvencioniranje stanarin. Letos bo v ta namen porabljeno 10 odst. denarja, ki ga delovne organizacije namensko izločajo za stanovanjsko gradnjo.

T. Z.

ZAKAJ TAKO?

Žal je danes drugače

Šentlovrenc: mladinski aktiv, ki je nekdanje uspešno deloval, obstaja zdaj le še na papirju

Mladinski aktiv v Šentlovrencu že dalj časa životari, čeravno ima za svoj obstoj take možnosti kot malokje. Tako nimajo mladinci ustreznega vodstva aktivna, ta čas so celo brez predsednika, ki služi vojaški rok.

Prejšnja leta je aktiv sodeloval na različnih prireditvah, predsednik se je udeleževal mladinskih sestankov občinskega komiteja v Trebnjem in je sproti seznanjal člane z aktualnimi nalogami. Aktiv je vključeval mlade športnike in mladince, ki so sodelovali pri dramskih prireditvah. Vsako leto so se naučili po eno igro in z njo nastopali v bližnjih krajih. Ob sobotah so pripravljali mladinske plesne.

Zal je danes precej drugače. Mladinski prostori so zanemarjeni, mladi ljudje se

zbirajo po gostilnah, o delu aktivna pa ni ne duha ne sluha.

Menim, da bi bil vsem mladincem potreben opomin starejših in izkušenih vaščanov. Potrebno bi bilo izvoliti novo vodstvo aktivna, ki bi se prizadevalo, da bi delo v mladinskem aktivu znova zaživele.

JANEZ GRM

Sprememba naslova!

Naročnic, ki spreminjajo svoj star naslov naj sporočijo oba naslova. Doga je da sporočijo samo novega, kar pa imamo pri nas vsi več naročnikov in snanim primkom in imenom, seveda ne moremo vedeti, kaj naslov je treba spreminiti.

Šentrupert: referendum zaradi ceste?

V Šentrupertu nameravajo razpisati referendum o prispevku za modernizacijo ceste Slovenska vas—Šentrupert—Prelesje. Do asfaltne ceste v Slovenski vasi vleče kraj z kilometra zelo slabe macadamske ceste četrtega reda, zato se že dalj časa pogovarjajo, da bi modernizirali se ta odsek. Na zadnji seji odbora krajevne organizacije SZDL so predlagali, da bi z referendumom uvedli samoprispevek. Vsaka hiša naj bi prispevala 500 din, lastniki motornih vozil pa še vsak po 50 din. Da bi cesto lahko asfaltirali, bi bila potrebna tudi pomoč širše družbene skupnosti.

Šentlovrenc: zamenjati »rede« cest

Z gradnjo nove ceste Ljubljana—Zagreb se je zmanjšal promet na stari cesti, ki pelje čez Medvejek, hkrati pa povečal na cesti Mala Loka—Šentlovrenc—Breg. Vendar je ta cesta še vedno četrtega reda in dobi temu sorazmerno malo denarja. Zdal je skorajda neprevozna, so povedali na zadnjem sestanku v Šentlovrencu, ko so sklenili zaprositi občino, naj pomaga, da bi republiški cestni sklad cesto skozi Šentlovrenc pre-kategoriziral v tretji red, v zameno za to pa naj bi cesta čez Medvejek postala cesta četrtega reda.

Dobro obiskan pustni ples

Novoustanovljeni klub študentov trebanjske občine ki nosi ime pesnika Pavla Golice, je 7. februarja priredil v Domu TVD Partizan na Mirni pustni ples. Prireditev je bila zelo živahna in dobro obekana, najboljšim pa so podelili tri nagrade. Obiskovalce so zabavali še dokaj poznani godci »Fantje izpod Brnekaj«.

T. Z.

Knežja vas: ne soglašajo s predlogom

Letne konference krajevne organizacije SZDL v Knežji vasi se je udeležilo 36 ljudi. Udeleženci se niso strinjali s predlogom, zapisanim v analizi o šolski mreži v trebanjski občini, po katerem naj bi ukinili osnovno šolo v Knežji vasi, otroke pa prevažali k pouku v Dobriču. Poudarjali so, da je šolski okoliš Knežje vasi dokaj velik in je pot v šolo za učence nižjih razredov že tako dolga.

TREBANJSKE IVERI

■ **FRI BELEM KONJICU.** V nedeljo zvečer ob 19.30 bo v pravnih dvoranah gostovalo kulturno-umetniško društvo »France Prešern« iz Ljubljane z opereto »Pri belem konjicku«. Vstopnina je 7 dinarjev na osebo, kar je za trebanjske razmere vsekakor zelo veliko.

■ **VPIS V PRVI RAZRED.** Vpisovanje šoli doraslih otrok, tako namreč pravi razglas, bo danes, 19. februarja. Vpisovali bodo otroke, ki so rojeni leta 1963, pogojno—pa tudi tiste, ki so rojeni prve meseca v letu 1964. Starši, ki pripeljejo otroke naj s seboj prinesejo izpiske iz matične knjige in zdravstvene izkaznice.

■ **OBČNI ZBOR KLUBA.** V torek je iniciativni odbor sklical občni zbor nove ustanovljenega amaterskega kluba, ki bo deloval kot sekcija TVD Partizan Trebnje. Svojege stopnika bo imel tudi v odboru občinske zveze za telesno kulturo. Za začetek bo združeval okoli 50 ljubiteljev amučanja, kasneje pa se bo njih

število gotovo gotovo še povečalo. Več o tem prihodnjič.

■ **BREZ ELEKTRIKE.** Telak, mokec sneg, ki je peljal v noči od sobota na nedeljo, je povzročil elektrifikacijo in telefonistom dosti dela. Gospodinja se bile pri nedeljski kuhni nekajkrat brez električnega toka, v kinu pa je odpadla popoldanska predstava, ker ni bilo toka.

■ **PREMAJHNA UDELEŽBA.** Kar se je že primerilo v večjih krajih na Dolenjskem (v Novem mestu, Sevnici), se je zgodilo tudi v Trebnjem: četrtkovna letna konferenca krajevne organizacije SZDL je bila tako slabo obiskana, da so jo morali prestatiti. Konferenca se je udeležilo le okoli 30 ljudi, kar da zelo majhen odstotek v primerjavi s skupnim številom volivcev.

■ **JUTRI ZNOVA SEMINAR.** V sejni sobi občinske skupščine je za jutri znova sklican seminar, ki ga občinski komitej ZK prireja za člane sekretariatov krajevnih organizacij. Dosej sta bila opravljena že dva taka seminarja.

Danes občinska konferenca SZDL

Danes dopoldne bo v Črnomlju zasedala občinska konferenca SZDL, ki bo sprejela delovne načrte organov konference in izvolila sekretariatske sekcije, nato pa bo skupno s predstavniki gostinstva, trgovine ribiških in lovskih organizacij ter turističnih društev razpravljala o možnosti za razvoj turizma.

V sredo seja skupščine

V sredo, 25. februarja, bo občinska skupščina Črnomelj obravnavala analizo prispevkov in davkov ter davčno politiko v letu 1970. Sprejeli bodo še nekaj nujnih finančnih predpisov in potrdili statut novoustanovljenih krajevnih skupnosti. Odborniki bodo dobili tudi informacijo o okvirnih številkah letošnjega proračuna.

Poravnalni svet ima manj dela

Poravnalni svet pri krajevnih skupnosti Vinica je imel pred leti veliko več dela. Število prijav poskusne poravnave pada iz leta v leto. Leta 1963 je bilo 73 prijav, leta 1964 70, v letu 1965 62, 1966, 53, 1967, 56, v letu 1968 43 in v letu 1969 le 26 prijav. V 7 letih je bilo skupaj 383 prijav, od tega je bilo s posredovanjem poravnalnega sveta uspešno rešenih 265 primerov, 118 primerov pa je poravnalni svet odstopil občinskemu sodišču. Vse kaže, da so občani spoznali, da se dajo sporne zadeve rešiti še prej, preden grejo na sodišče. Največ sporov je bilo zaradi obrekovanja, žalitev in motenja posesti.

Semič: 3544 prebivalcev

Na območju krajevnega urada Semič je bilo lani rojenih 39 otrok, umrlo je 47 ljudi, iz drugih krajev se je priselilo 60 občanov, odselilo pa se jih je 92. Konec leta 1969 je bilo na semiškem območju 3544 ljudi, od tega 1653 moških in 1891 žensk. Število prebivalstva se je v preteklem letu zmanjšalo za 40 oseb. Pred desetimi leti je imelo semiško območje 3728 prebivalcev, ženske pa so bile že tedaj v večini. Podatki za sto let nazaj kažejo na veliko večje število rojstev in smrti. Leta 1869 se je v Semiču in okolici rodilo 202 otrok, umrlo pa je 147 ljudi. L. M.

ČRNOMALJSKI DROBIR

PODRUŽNICA ZSAM Črnomelj je organizirala v nedeljo, 15. februarja, za svoje člane, tujce in druge poslušalce predavanje o varnosti v prometu. Predavali so tudi film. Poslušalci so dobili veliko koristnih napotkov in navodil za svoje delo. Seznanili pa so se tudi z najnovejšimi predpisi o cestnem prometu.

POKOJNEGA PUSTA so v Črnomlju obkroževali Črnomeljčani v sredo, 11. februarja, v gostilni »Pri Rojcu«. Pokojnika so vodili po mestu ter ga na mašnem mostu zagalili in gorečega vrli v Lahnjo, da na bi bil lejen na om svet. V žalnem sprevodu je bilo tudi veliko mašk.

VES SNEG je pobrala odjuga v začetku februarja po Belli krajini. Prejšnji teden pa je zima spet pokazala svoje ruge. Ker je v sredo in soboto močno anežilo, so morali delavci Cestnega podjetja ter Elektro enote Črnomelj delati ves dan, da ni bilo nepotrebnih težav. Južni sneg je naredil precej škodo v gozdovih in sadovnjakih, potrgal je nekaj električnih in telefonskih žic in povzročil nastoj prometa na makadamskih cestah.

POTUJOČI KINO redno obiskuje napovedane kraje ljubite-

V črnomaljski občini se spreha 116 medvedov

Lovske družine so plačale lani 3.590 din za škodo, ki jo je kmetom povzročila divjad

Občina Črnomelj ima 34.760 hektarov lovskih površin, na katerih se po oceni sedmih lovskih družin spreha najmanj 116 medvedov, 90 jelenov, 640 srnjakov, 70 divjih svinj, 1160 zajcev, 420 jerebov, 95 fazanov in 140 jerebic.

Lani so lovci odstrelili 1430 roparic, od tega 197 lisic, 35 divjih mačk, 35 jazbecov, 130 kraguljev, 964 šoj itd. Divjad je storila kmetovalcem precej škode, najbolj predrzne pa so bile lisice.

Lovske družine so v zadnjih dveh letih vložile v lovišča 84 divjih zajcev in 550 fazanov v vrednosti 3340 din. Vseh registriranih lovcov je 269, na razpolago pa imajo 5 lovskih koč, od katerih so nekatere prav lepo urejene.

Za lov na črnomaljskem območju kažejo vse več zanimanja tujci. Lovci so imeli v preteklem letu v gosteh 39 tujih kolegov, ki so za odstrel plačali 2620 dinarjev.

Tudi v Črnomlju imajo snega na pretek, zadnje dni pa je spet zapadel, čeprav prejšnji se ni skopnel. (Foto: Ria Bačar)

O NAČRTIH ZA RAZŠIRITEV OPEKARNE

Daleč naokrog brez tekmeca!

Ob pomanjkanju gradbenega materiala na trgu se opekarna v Kanižarici loteva rekonstrukcije, ki bo proizvodnjo opeke podvojila

Opekarna je lani dobro poslovila. Proizvodnja je šla sproti v denar, saj je bilo za razne vrste opeke tolikšno povpraševanje, da bi kupci najraje pograbili na pol suhe izdelke. Kolektiv že dolgo misli na povečanje proizvodnje, zdaj pa so ustvarili že toliko lastnih sredstev, da se lahko lotijo rekonstrukcije podjetja.

Predvsem nameravajo odpraviti sezonski značaj poslovanja in izkoristiti dosežane zmogljivosti. Peč bo na primer po novem obra-

tovala 11 mesecev na leto, medtem ko je zdaj v njej gorelo le dobrih 7 mesecev. Sedanjo proizvodnjo 3.200.000 opečnatih enot na leto bodo podvojili.

V načrtu je gradnja nove proizvodne hale, velike 1500 m². Delo je poverjeno Kemoopremi iz Trebnjega. Izkazalo se je, da je to podjetje najugodnejši ponudnik glede na ceno hitrost gradnje in solidno izvedbo del. Pogodba je že podpisana.

V novih prostorih je predvidena oblikovalnica opečnih izdelkov, obdelava glin in odležavanje ter umetna sušilnica opeke. Kupili bodo tudi nekaj novih strojev za izdelovanje opeke in transporterje glin, da bo proizvodnja potekala po tekočem traku. Ker bo delo mehānizirano, se število zaposlenih ob povečanju proizvodnje ne bo povečalo, pač pa bo za sedanji 35-članski kolektiv rekonstrukcija velikega pomena. V zimskem času ne bodo več odpuščali delovne sile, boljša organizacija dela in še enkrat večja proizvodnja pa bosta zaposlenim pomagala do znatno boljših osebnih dohodkov.

Rekonstrukcija opekarnice bo veljala okoli 2.200.000

din. Od tega ima opekarna 200.000 din že vloženi kot vezano vlogo pri komunalni banki, od lanske bilance bodo primaknili še tolikšen znesek, medtem ko bodo v letu 1970 ustvarili 500.000 din skladov za amortizacijo. Tako bodo šli v investicijo z 3.900.000 din lastnih sredstev, za ostalo pa so prošili posojilo pri ljubljanski Komunalni banki.

Trg je kanižarski opekarni nedvomno zagotovljen, ker 5 kilometrov daleč ni nobenega konkurenčnega podjetja, zato rekonstrukcija ni prav nič tvegana in pomeni lep napredek črnomaljskega gospodarstva.

Tribučje: čakalnica že stoji

Poročali smo, da bo temeljna izobraževalna skupnost Črnomelj dala postaviti več avtobusnih čakalnic, namenjenih otrokom, ki se vozijo v šolo. Čakalnice so že v delu, slabo vreme pa je zavrla postavitev. Trenutno že stoji samo čakalnica v vasi Tribučje, tri pa so narejene in bodo v kratkem postavljene: ena pod Brezgovcem, dve pa na viniškem področju. Čakalnice gradi in postavlja podjetje BEGRAD. V načrtu je, da bo v vsej črnomaljski občini postavljeno 20 avtobusnih čakalnic.

Nihče ne pomaga pisati prošnji

Pred kratkim je bil v Dragatušu občni zbor krajevnega organizacije ZB, ki se ga je udeležilo 50 članov. Razpravljali so o borčevskih priznavalnih in dolgoročnih posojilih borcem NOV za gradnjo ali dograditev stanovanj. Ugotovili so, da v Dragatušu ni nikogar, ki bi borcem in ostalim organizacijam nudil pomoč pri pisanju prošnji. Pisarna krajevnega urada je odprta le trikrat na teden, delavka, ki jo vodi, pa se vozi v Vinice in med uradnimi urami ne more dejati se za organizacijo. Za novega predsednika je bil izvoljen Leopold Bečaj.

Preloka: imajo svojo organizacijo

Člani ZB NOV s Preloke in okolice so bili do nedavnega vključeni v krajevno organizacijo ZB NOV Vinica. Vodstvo te organizacije ni posvečalo dovolj skrbi preloškim borcem, zato so se borci iz Preloke osamosvojili. V petek, 6. februarja, so imeli ustanovni sestanek, na katerega so povabili tudi predstavnik občinskega odbora ZB iz Črnomlja. Za prvega predsednika je bil izvoljen Stanko Novak s Preloke. Preločani menijo, da bo domači odbor hitreje in natančneje reševal njihove zadeve.

V tem tednu možnost ugodnega nakupa kvalitetnega belega blaga za posteljnino, jopic in puloverjev po znižanih cenah. Velika izbira fantovskih oblik ter kamarnov. O vsem se prepričajte pri

„Veletekstil“ ČRNOMELJ

Kdor se Juletu zameri...

Na pogrebu nobenega »heca«, v gostilni pa se Jule Karin rajd pošali in požuga s prstom

64-letni Jule, ki ga pozna ves viniški okoliš, je vse življenje veseljak. S prevoznostvom se ukvarja vrsto let. Njegovi konji so vozili že vse mogoče stvari. Prevaža ljudi, vozil je mleko, odkar pa je krajevna skupnost kupila mrliški voz, je Jule postal prevoznik na pogrebi.

Ob žalostnih dogodkih je prevoznik eden izmed najresnejših pogrebecev, ko pa izpreže in ga pot pri- nese v gostilno, rad požuga znanicu.

— Če ne boš tiho, te zapišem v svoje knjige. Prvi boš na vrsti!

Decembra lani so vaščani Juletu očitali, da vozi na pokopališče samo moške. — Le potrpite, — je

dejal, — prav zdaj sem sklenil udrihati po ženskah.

Kaj ni bilo tako, kot je Jule napovedal? Kmalu zatem so moški nehali umirati in smrt je zaporedoma pokosila štiri vaščanke. Razsajala je gripa, toda moškim ni storila zalega. Prevoznik Jule pa v šali še strahuje ljudi:

— Nikar se mi ne zamerite! Pokličite me v gostilno na dva deci, pa vas črtam iz seznama...

Na Vinici imajo Juleta zelo radi. Njegove šale ljudje razumejo in nihče mu ne zameri besedičenja. Jule je prava krajevna posebnost!

F. P.

Letos nova brizgalna!

Občni zbor gasilskega društva na Vinici

Po obveznih poročilih je bila burna razprava, ker so navzoči ugotovili, da posamezni člani upravnega odbora, posebno blagajnik in tajnik, nista delala tako, kot zahtevajo društvena pravila. Največ očitkov je bilo na račun predsednika, ki je opravljal tudi blagajniške poste in pri sebi zadrževal račune, namesto da bi jih oddajal v knjižnico blagajniku.

Tudi druge pomanjkljivosti so nastale po krivdi predsednika, ki ni kazal dovolj zanimanja za predloge drugih članov upravnega odbora.

Na obnem zboru so gasilci sprejeli v svoje vrste nekaj mladincev, izvolili pa so tudi novega predsednika in blagajnika. Sklenili so, da bodo še letos kupili novo motorno brizgalno. Krajev-

na skupnost in druge vaše organizacije ter društva so pripravljene gasilcem pomagati. O denarni pomoči se že odločajo. Borčevska organizacija bo prispevala 500 din, SZDL bo dala 400 din, druge pa o tem še niso sklepali. F. P.

Na Vinici ne spijo

Mladinci z Vinice so člani pevke in glasbenoinstrumentalne skupine, ki jo vodi učitelj Mirko Bartolj, predsednik vaškega mladinskega aktiva. Doslej so že večkrat nastopili. Lani so se predstavili pri domačem občinstvu z donacijskim večerom, ki je bil zanimiv in zabaven. Gostovali so tudi v Dragatušu in Semiču. Ze zdaj se pripravljajo na dan žena, 8. marca bo nastopil tudi pevski zbor. Prav tako se za nastope pripravljajo druge skupine.

Osnovna šola Mirana Jarca v Črnomlju obvešča starše, da bo

vpisovanje v prvi razred v sredo, 25. februarja

1970, ob 10. uri v telovadnici osnovne šole v Zupančičevi ulici 8.

Pri vpisu naj predložijo izpisek iz rojstne matične knjige. — Vpisovali bomo otroke, rojene v letu 1963 in januarja 1964. — K vpisu naj pridejo samo starši, ker bo zdravniški pregled naknadno.

NOVICE
črnomaljske komune

To ni organizacija gospodinj ter upokojencev in kmetov!

Socialistična zveza meni, da je treba hitro menjati odnos do strokovnjakov in da mora organizacija bolj sodelovati z zaposlenimi

Na dobro obiskani občinski konferenci SZDL v Metliki so prejšnji teden skupno s poročilom o dveletnem delu obravnavali tudi novo vlogo organizacije v sodobni družbi. Konferenca je imela v tem času precej kadrovskih težav, saj je izmenjala tri predsednike in dva sekretarja, kar se je pri delu poznalo.

Ugotovili so, da je organizacija v zadnjem času izgubila stik z delovnimi organizacijami. Kot je v referatu

poudaril sekretar Egon Petric, SZDL ni organizacija kmetov, zato mora v prihodnje skupno s sindikatom bolj prodreti v kolektive. Tako naj bi SZDL pomagala reševati kadrovske strukture, ki je prav porazna. V vsej metliški občini ni namreč niti enega pravника, imajo samo 1 ekonomista, 2 tekstilna inženirja, 4 agronome in nekaj zdravnikov.

Konferenca je zavzela stališče, da je treba odnos do strokovnjakov hitro spre-

meniti in odstraniti vzroke, ki preprečujejo, da bi se solani ljudje bolj zaposlovali v Beli krajini. Razpravljali so tudi o odhajanju v tujino. Če si nezaposleni in kmetje najdejo delo na tujem, se zdi to članom konference povsem v redu, pač pa bi morali razčistiti primere zaposlenih, ki odhajajo zavoljo nepravilnih odnosov v kolektivih.

Pri obravnavi položaja v gospodarstvu so našli tudi združevanje kolektivov. Po mnenju konference se o tem ne bi smeli pogovarjati samo ona vrhu kot doslej, temveč bi morale pobude za združevanje prihajati od proizvajalcev.

Socialistična zveza je bila prek sekcije za kmetijstvo. Sklenili so, da bodo v bodoče s tako obliko dela segli tudi na področje kulture, družbene aktivnosti žensk itd.

Na Gavgen hribu so težave...

Zaradi ciganskih tatvin so začeli prebivalci Križevske vasi opuščati njive

S Cigani v metliški občini nimajo posebnih težav, saj je nekaj družin tega rodu že povsem urejenih, pač pa posamezniki delajo težave. Čez prebivalce Gavgen hriba je zadnje čase veliko pritožb.

Občani sosednjih vasi se pritožujejo, da Cigani krađejo vse, kar jim pride pod roko: kure, les, poljske pridelke. Konje redijo, pašnikov nimajo, zato pasejo na tujem.

Vaščani Križevske vasi so že nekaj njih pustili v pušči, ker se jim ne izplača saditi in delati, ko pa pridelka ni. Škoda je, ker so njive na dobri zemlji, kakršne ni veliko. Namesto pšenice, ki

bi tod prav dobro uspevala, raste v najboljšem primeru detelja, a se to popasejo ciganski konji.

Občani prizadetih vasi so prosili za posredovanje svoje odbornike, ureditev ciganskega vprašanja pa so zahtevali tudi prek SZDL. Predlagali so, naj bi Ciganom vsaj prepovedali rediti konje.

Prebivalstvo v občini

V letu 1969 se je v bolnišnici rodilo 107 metliških občanov, doma pa 8. V Metliki in Gradcu se je poročilo 30 parov, drugje pa 25. Doma je umrlo 76 občanov in v bolnišnici 6.

Tako je v metliški občini lani živelo 3390 moških in 3940 žensk, skupaj 7230 ljudi, kar pa je le 17 ljudi več kot v letu 1968. Vse to kaže na še vedno močno odseljevanje prebivalcev v druge kraje in tujino, čeprav domača industrija marsikomu reže že kar lep kos kruha. Lahko si mislimo, kako težko bi ljudje živeli, če ne bi bilo v kraju prav nobenega večjega podjetja, kot na primer pred letom 1956, ko je bilo v Metliki le trgovsko podjetje, vinska klet in nekaj manjših obrti. Šele v tistem letu je Metlika dobila trikotajno tovarno BETI, dve leti nato predilnico Novoteks in spet dve leti pozneje (1960) Invalidsko podjetje, današnji KOMET. Tako je bila postavljena osnova za vse lepši gospodarski razvoj mesta in celotne občine.

Draščiči: vsi so glasovali »za«!

V Draščičih so z volitvami za referendum končali že ob 8. uri. Ko je volilna komisija pregledala listke, je ugotovila, da so vsi volivci glasovali za »DA«. Pet volivcev se glasovanja za referendum ni udeležilo.

Do zdaj 100-odstotno!

Pred kratkim so izredne učence poklicne šole BETI končale za prvi letnik predmete: slovenščina, matematika, zemljepis in zdravstveno vzgojo. Do konca leta bodo imele še štiri predmete. Učence so razred izdelale 100-odstotno, kar je najboljši učni uspeh na šoli, čeprav so vse izredne učence zaposlene. Zadnji dan pouka so se zahvalile svojim predavateljicam in jim podarile šopre cvetja.

3.882 volivcev je podprlo referendum

Nedeljski referendum za podporo občinskemu programu komunalnih del v prihodnjih petih letih je izredno uspel. Vseh volilnih upravičencev je bilo 4747, od teh pa jih je volilo kar 4293 ali 90,44 odstotka. Referendum je podprlo 3882 volivcev (81,7 odst.) proti pa jih je bilo 355 (7,47 odst.). Neveljavnih lističev je bilo le 56. Takšen odziv na referendum je v vsej metliški občini ugodno odjeknil; pričakovali so uspeh, vendar na tako veliko pripravljenost ljudi niso računali.

Predsednik občinske skupščine Metlika Ivan Zele v razgovoru ni mogel skriti presenečenja in zadovoljstva. Povedal je: »Program, ki smo ga začrtali za prihodnjih 5 let, je segel skoraj v vsako vas, zato je bil tudi odziv takšen. Ljudje so razumeli naša prizadevanja, da čimprej napredujemo. Posebno so me razveselili občani Božakovega, Draščičev, Grabrovcva, Krašnjega vrha, Bojanje vasi, Zeleznikov in Skemljeva, ki so vsi brez izjeme podprli referendum.«

S. D.

Metliški dom počitka je veliko pridobil z novo fasado na vhodni strani stavbe ter z drugimi preureditvenimi deli v notranjosti poslopja. Vse investicije so veljale okoli 90.000 din. (Foto: R. Bačer)

V složni vasi je lepo živeti

Novi gasilski dom na Otoku bo vsak čas zgrajen – Postavili so ga vaščani sami – Sploh je v tej vasi navada zidati zastonj!

Otok šteje 28 hiš. Med vojno je bilo tu prvo partizansko letališče, danes pa ljudje spet samo kmetujejo. V vasi ni nobene gostilne, ni vaške hiše, ni vodovoda. Potja so strašansko slaba. Ljudje so zelo složni. Nista bila še dva sosedja na sodišču zaradi meje, in če kdo v vasi gradi, mu vaščani pomagajo zidati zastonj. Še več! Nekdo je zidal vikend. Tudi temu so rade volje pomagali. Naravnost izajeni bi bili, če bi jim nedeljske sšihete kdo hotel plačati. Samo za hrano in pijačo dcajajo.

Otočani že dolgo let najbolj pogrešajo prostora, kjer bi lahko imeli sestanke in se kdaj pa kdaj povzeli. Ker so tudi gasilci pogrešali orodjarno, so pred dveena

letoma začeli zidati večje vaško poslopje. Danes je gasilski dom zgrajen, manjka mu le še sunanji omet, sicer pa je stavba povsem urejena. Ondan so vaški možje in fantje delali še nize in klopi, kajti otvoričev je napovedana za 22. februar.

Povedali so, da so v dveh letih naredili 2.400 prostovoljnih delovnih ur, zadnjih 14 dni pa Urhovi, Starešničevi, Križanovi in Pezdričevi tako rekoč sploh ne gredo domov.

Ne le, da so sezidali gasilski dom sami, vsaka hiša je dala še kubik lesa! Sami so tudi pleskali, naredili lesen strop, zgradili vo h, az. Strokovnjak je pri stavlbi delal samo 6 shtov, ko so postavljali streho. Vsega so zbrali 16 tisoč din po-

moči pri občini, krajevni skupnosti in gasilski zvezi. To so imeli za opako in cement, vse drugo so dali sami.

Clovek bi pričakoval, da si bodo oddahnil, ko bo stavba izročena namenu, toda že mislijo naprej. Tako le so mi rekli:

— Mimo naše vasi teče Kolpa. Ob njej je kraj, ki se ne imenuje zastonj Paradiž. Poleti je ob nedeljah v vasi vedno več avtomobilov. V vasi sta tudi že dva vikenda, veliko pa je še interesentov za gradnjo. Na Otok pridejo ljudje, ki so bili tu med vojno. Vsi prihajajo kljub izredno slabim cestni, vendar pravijo, da ne bodo več dolgo, ker je škoda avtomobilov.

Temeljito popravilo poti bo torej nova naloga Otočanov. Lani so v vaška pota vgradili 30 kub metrov gramoza, a nalivi so skoro ves trud odnesli. Načrt imajo tudi za napeljavo vodovoda s Kučerja. Prav zares so Otočani vrli ljudje: brez garancije in znanja živijo.

z. B.

Jutri se sestane skupščina

Predsednik občinske skupščine Metlika Ivan Zele sklicuje jutri, v petek, 9. sejo občinskega zbora in zbora delovnih skupnosti občinske skupščine Metlika. Na seji bodo poročali o izidu referenduma ter sprejeli odlok o uvedbi krajevnega samopriskevka za območje občine Metlika v prihodnjih petih letih; razpravljali in sklepali bodo o sprejetju odloka o nagradah oz. osebnem dohodku vodilnih delavcev v upravi ObS Metlika. Ob tej priložnosti bodo odborniki dobili še informacije o proračunu za leto 1970. Razen tega bodo imenovali komisijo za družbeno nadzorstvo in imenovali upravni odbor Delske univerze.

Občni zbor

BELOKRANJSKO MUZEJSKO DRUŠTVO V METLIKI BO OB DVAJSETLETNICI SVOJEGA OBSTOJA IMELO V PETEK 20. FEBRUARJA V SEJNI SOBI OBČINSKE SKUPŠČINE REDNI OBČNI ZBOR. PO ZBORU BO PREDAVANJE Z BARVNIMI DIAPOZITIVI »S POTI PO JAPONSKI«, PREDAVALA BO ETNO DR. PAVLA STRUKLJE-MUZEJA IZ LJUBLJANE LOGINJA NARODNEGA VA.

CLANI IN PRIJATELJI DRUŠTVA VARLIJENI!

Božakovo: kmetijsko predavanje

Pred kratkim je bilo na Božakovem kmetijsko predavanje, ki so ga spremljali s filmom na temo: »Sodobna živinoreja in higiena mleka.« Predaval je dipl. inž. Janez Gačnik. Škoda, da predavanja ni poslušalo več gospodinj. Kmetje so se pritoževali zaradi prenizke odkupne cene mleka in so dobili obljubo, da se bo v marcu dvignila cena mleka za 50 par.

Letos velika proslava

V Ljubljani se je nedavno tega sestal odbor 15. SNOUB, ki ima domicil v metliški občini. Sklenjeno je bilo, da bo letos prvo nedeljo v septembru spet večja proslava v Metliki, na kateri bodo borcem slovesno poklonili knjigo o zgodovini 15. brigade. Knjigo pripravlja Mile Pavlin in bo v kratkem tiskana.

SPREHOD PO METLIKI

■ NA PUSTNI TOREK so si tudi metliški gasilci in njihovi družinski člani v novem gasilskem domu pripravili lep družabni večer. Domače vzdušje, posrečene maske in šale so še stopnjevali prijetno razpoloženje.

■ PRI ORGANU, PRISTOJNEM za notranje zadeve občinske skupščine Metlika, je bilo v letu 1969 na novo registriranih 309 motornih vozil. Vsega skupaj je v občini že čez 900 motornih vozil.

■ ISTI ORGAN JE LANI IZDAL ali podaljšal 454 potnih listov. Ljudje so odhajali predvsem na sezonsko delo v Zahodno Nemčijo, Švico, Avstrijo in Italijo. Pracej je bilo tudi izletniških potovanj. — Letošnja leto je bilo v prvih 40 dneh izdanih ali podaljšanih že 46 potnih listov.

■ DESET LJUDI IZ METLIŠKE OBČINE se je lani za stalno izselilo v tujino. Devet oseb je odšlo v Kanado, eden pa v Avstralijo.

■ AVTOPREVOZNO PODJETJE METLIKATRANS se je v kratkem času svojega obstoja krepko raz-

vililo, saj ima v svojih osnovnih sredstvih že 34 tovornih avtomobilov in 15 prikolic. Razen tega je dalo podjetju v najem svoje tovornjake 36 najemnikov. Med vozili je največ tatar, nato sledijo mercedesi in manji.

■ DO KONCA JANUARJA je 57 metliških občanov prejelo letni osebni dohodek nad 20.000 dinarjev. Tu niso všteti obrtniki in morebitni zamudniki. Lani je bilo le 37 prijav. Vendar letos najbrž več kot polovici prijaviteljev ne bo treba plačati davka na osebni dohodek, ker vzdržujejo po več družinskih članov.

■ V PONEDELJEK, 9. FEBRUARJA, so v Metliki pokopali 88-letno Marijo Nemanin. Petnajst let stara je iz rodnih Dobravc šla služiti v Trst, nato pa jo je pot zanesla v Egipt, kjer je 39 let služila kot pestunja in kuharica pri uglednih družinah, med njimi tudi pri francoskem poslaniku. Dobro je govorila slovenski arabško in italijansko. Leta 1932 se je vrnila v domovino in jesen življenja preživela v Metliki.

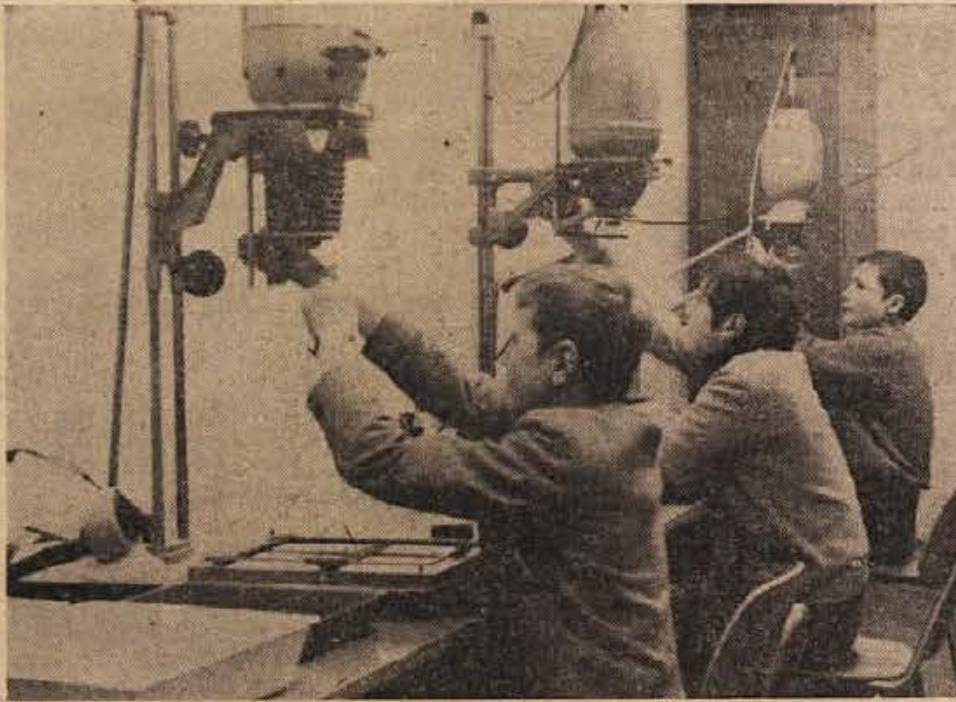

Se nekaj klopi bo treba narediti, pa bo vse nared za prvo otvoritev gasilskega doma. Pravo slavlje z veliko veselico pa bodo Otočani preložili na lepše vreme v začetku poletja. (Foto: R. Bačer)

metliški tednik

Zakaj izbirati šolo?

Na novomeški in šmihelski osnovni šoli bodo začeli te dni vpisovati učence v 1. razred osnovne šole. Na obeh šolah je dvojezični pouk, ker so prostori pretesni. Čeprav bi se morali otroci iz nekaterih novomeških naselij — ločnica so Trdinova cesta, Težki potok in Krka — vpisati na šmihelsko osnovno šolo, imajo starši bodočih prvošolcev pred vpisom različne pomisleke. Skoraj vsi bi radi otroke vpisali na novomeško osnovno šolo, ki pa je preobremenjena. Ker je šmihelska šola kadrovsko dobro zasledena in imajo otroci dobre učne pogoje, prav take kot na novomeški šoli, je ravnateljstvo sklenilo, da bo otrokom iz omenjenih naselij le v izjemnih primerih dovolilo vpis na šolo »Katje Rupenac«, tisti, ki nimajo posebnih vzrokov, pa bodo postali učenci na osnovni šoli Milke Sobar — Nataše.

Učenci osemletke v Zuzemberku so navdušeni smučarji. Ker pa zaradi pomanjkanja snega niso mogli na snegu preizkusiti svojih sposobnosti, so v zimskih počitnicah pod vodstvom tov. Srečka Kodreta organizirali fotografski tečaj. V razredu, ki so ga preuredili v temnico, so v sedmih dneh izdelali 570 fotografij. Z nekateri izmed teh so opremili tudi svoje šolsko glasilo Z BREGOV KRKE. Tečaj je redno obiskovalo 22 učencev. (Foto: V. Kodre)

LETOŠNJI NAČRT: ZNANČEVE NJIVE IN MAROF

Kakšna bodo letošnja izkopavanja?

Kustos Dolenjskega muzeja Tone Knez bo letos začel odkrivati novo naselbino halštatskih Ilirov na Marofu — Kam z izredno bogatimi najdbami zadnjih let? — Letos konec na Znančevih njivah

Kustos Dolenjskega muzeja Tone Knez bo letos nadaljeval izkopavanja velike halštatske gomile na Znančevih njivah v Novem mestu. V načrtu je še odkop dveh, deloma že poškodovanih gomil, potem pa bodo končali z izkopavanjem znamenitega kandijskega grobišča, kjer so pred 30 leti slučajno našli sloviti halštatski bronasti oklep.

Novomeške halštatske najdbe sodijo v vrh evropskih odkritij te dobe. Zato je upravičeno pričakovanje, da bo Tone Knez spet presenetil javnost z novimi dragocenimi najdbami.

Letos čaka novomeške arheologe še drugo delo: na Marofu bodo začeli izkopavati obsežno utrjeno prazgodovinsko naselbino, kjer so tudi prebivali halštatski Iliri in pozneje verjetno še Kelti. Dosedanje najdbe so

izpričale, da je Novo mesto doseglo svoj največji prazgodovinski kulturni in gospodarski razcvet v 5. stoletju pred našim številjem, ko je bilo resnično središče Ilirov v osrednji Dolenjski. Nova izkopavanja naj bi sedanje prepričanje samo še utrdila.

Medtem ko arheologi počivajo, pa v preparatorskih delavnicah urejajo lanske odkritja. V četrti gomili, ki so jo lani odkrili so bili trije grobovi izredno pomembni, saj so v njih našli bronasto situlo, bronasto sikledico, lep in pester nakit iz stekla in jantarja, lepo okrašene zlate lističe, ki so bili deli zlatega diadema, bronaste fibule in veliko zelo kvalitetnih keramičnih vaz. Bogastvo knežjih grobov izpričuje zadnji blesk umirajoče halštatske kulture pred vdorom divjih Kelto v naše kraje.

Medtem ko v slovenskih preparatorskih delavnicah in v znamenitih delavnicah centralnega muzeja v Mainz u restaurirajo dragocene najdbe, pa se v Novem mestu ubadajo z drugimi težavami: ko bodo dobili restaurirane dragocenosti, ne bodo imeli primerne prostora, kjer bi jih pokazali javnosti. Sedanji prostori Dolenjskega muzeja namreč niso dovolj veliki za primerno predstavitev izkopane gradiva. Če pa hkrati upoštevamo, da bodo letošnja raziskovanja dala bržkone nove najdbe, potem se upravičeno zastavlja vprašanje, da bi bilo treba zgraditi paviljon za arheološke raziskave, v katerem bi pokazali izkopanine starega Novega mesta. Bogastvo najdenih predmetov je namreč že zdavnaj preraslo novomeške okvire in postalo evropsko pomembno najdbišče stare halštatske kulture. J. SPLIHAL

Hvala vsem darovalcem

Prostovoljno gasilsko društvo v Vavti vasi je letos kupilo nov gasilski avto. Pri tem so mu pomagali: podjetji NOVOLES in GORJANCI, krajevna skupnost v Straži in občinska gasilska zveza ter prebivalci, ki so z razumevanjem prispevali po svojih močeh. Vsem darovalcem se društvo toplo zahvaljuje za pomoč.

Gasilsko društvo ima sedaj 38 rednih in 15 častnih članov ter pionirsko skupino. Med rednimi člani je 17 mlajših od 23 let. Brez mladih prav gotovo ne bi moglo tako učinkovito opravljati svojih nalog. JOŽE DULAR

Premajhno pokopališče

Šmihelsko pokopališče postaja od dne do dne bolj tesno, in skoraj ni več prostora za nove grobove. Komunalno podjetje Novo mesto, ki vzdržuje novomeško in šmihelsko pokopališče, je že zaprosilo občinsko skupščino, naj razširi sedanje pretesno pokopališče. Če tega ne bo mogoče uresničiti, bo potrebno misliti na novo.

NOVE INVESTICIJE HOTELA GRAD OTOČEC Več zabave na Otočcu

Več možnosti za zabavo petičnih turistov

Štirje labodi, ki so sprva zvedavo gledali na grad sredi Krke so se že udomačili in postali pravi simbol Otočca in obenem simbol ekskluzivnosti tega hotela.

Medtem ko lani niso kaj prida gradili, so letošnje poslovno leto na Otočcu začeli z množico želja. Petični gostje namreč puščajo na Dolenjskem premalo denarja, ker ga nimajo kje zapraviti. Prav zato je v letošnjem programu gradnja hotela s pokritim bazenom in igralnimi avtomati. Bazeno sezono podaljšal, avtomati pa bodo goste kratkočasili. K temu velja prišteti še da bodo hkrati z novim hotelom zgradili tudi avtomat-

ske štiristezno kegljišče in manjšo dvorano, v kateri bodo lahko igrali namizni tenis. Razumljivo je torej, da bo možnosti za razvedrilo razvajenih gostov več kot prejšnja leta. Gradnja hotela bo povezana s sedanjo restavracijo nad avtomobilsko cesto, ki ima že tudi vse potrebne pritlikine za novi hotel.

Menda ni treba posebej poudarjati, da bodo potem, ko bo hotel zgrajen, na Otočcu občutno povečali številno nočitev in promet. Lani so imeli 39.237 nočitev, od tega 22.964 nočitev tujih turistov, promet pa je dosegel 7,75 milijona dinarjev. Ko bo zgrajen novi hotel, se ne bo več dogajalo, da bi bili sredi turistične sezone prisiljeni zaradi premajhnega števila ležišč pošiljati turiste v druge hotele.

Ugoden januar

Januarja je lesni kombinat NOVOLES prodal za dobre 4,38 milijona dinarjev izdelkov. Številke so sicer nižje kot sredi sezone, vendar pa je treba upoštevati, da prve mesece prodaja ni najboljša. V primerjavi z lanskim januarjem pa so letos v NOVOLESU prodali za 29 odst. izdelkov več. Računajo, da bo tovarna v Straži letos ustvarila proizvodnjo v skupni vrednosti 105 milijonov dinarjev.

DVA MILIJONA ZA MESTO IN CESTE

Obilo komunalnih del

Kanalizacija: letos nadoknaditi lanske zamude

Lani so delavci komunalnega podjetja v Novem mestu na Trdinovi cesti položili glavni kanalizacijski kanal, potem pa jih je prehitelo slabo vreme in 12 kanalizacijskih priključkov je moralo počakati do letos. Računajo, da bo do sredine marca vreme že toliko lepo, da bodo z delom lahko nadaljevali.

Komunalnemu podjetju je od lani ostalo tudi urejanje približno 150 metrov dolgega dela kanalizacije v Naselju Majde Silc, položiti morajo tudi del kanalizacije v Novoteksovem naselju v Bučni vasi, kjer bodo letos gradili nove hiše.

Prav tako je podjetje že dobilo ponudbo Dominvesta

za ureditev kanalizacije v Novoteksovem naselju v Bučni vasi, kjer bodo letos gradili nove hiše.

Prav tako je podjetje že dobilo ponudbo Dominvesta za ureditev kanalizacije v Šmihelski in Ragovski cesti in v obrtni coni v Ločni.

V načrtu imajo, da bodo letos obnovili še nekaj novomeških cest, kjer bodo položili kanalizacije in opravili zemeljska dela za polaganje vodovodnih cevi.

Komunalno podjetje vzdržuje tudi približno 100 kilometrov cest četrtega reda in skrbi za čistočo Novega mesta, njegovih trgov in ulic ter zelenic. Za vzdrževanje cest bodo potrebovali 900 tisočakov, za čistočo in olepšanje mesta pa milijon dinarjev. Občinsko skupščino so že zaprosili za potrebni denar, ki ga vsako leto dobijo deloma iz sklada za ceste, deloma pa iz proračuna.

Lansko poslovno leto je v Komunalnem podjetju Novo mesto znašala vrednost proizvodnje 5,56 milijona. Podjetje, ki ima približno 100 zaposlenih, je imelo povprečno osebnih dohodke 1.000 dinarjev, razmerje med osebnimi dohodki in skladi pa je bilo 85:15.

Presenetili bodo za 8. marec

Učenci novomeške osnovne šole, ki so člani dramskega kroška, se skrbno pripravljajo za 8. marec. Recitatorji in solo pevci pripravljajo kratek kulturni program za dekleta in žene, ki so zaposlene v »Krkici«, osmošolci bodo v šolski telovadnici s proslavo presenetili svoje matere, pred 8. marcem pa bo v Domu kulture svečana proslava, na kateri bodo prav tako sodelovali novomeški šolarji.

Posvet z mentorji in mladinci

V februarju bo v Dolenjskih Toplicah posvet, ki ga bo organizirala občinska konferenca ZMS Novo mesto za mentorje mladinskih aktivov in za predsednike aktivov. Na posvetu naj bi obravnavali stališča, ki so bila sprejeta v Celju, sprejeli pa naj bi tudi sklepe, kakšno naj bo poslej skupno delo mladinskih aktivov. Novomeški središčolci so predlagali, naj dokončno obravnavajo in sprejemajo predlog, da je treba glasbo, telesno vzgojo in vedenje drugače ocenjevati kot druge predmete, ker je treba pri posameznikih upoštevati tudi nadarjenost in značaj.

Nove barvne razglednice

Dolenjska turistična zveza v Novem mestu pripravlja izdajo serije 25 novih barvnih razglednic, ki jih bodo našli v Italiji. Slikal je Niko Paulič, skupna naklada bo 175.000 razglednic. Za tisk bodo odšteli 60.000 dinarjev. Na razglednicah bo do znani turistični kraji iz vse Dolenjske.

NOVO MESTO V PODOBI

OSTANKI »MESTNIH PODOV« PO LETU 1901

Mestni podi. Slika kaže podobo kraja, kjer je danes kavarna in bife Metropol, kot ga je gledal človek okoli 1900. Na vsem prostoru od Metropol do bolnišnice in proti Loki so stali takrat mestni podi, gospodarska poslopja meščanov, ki so se

bavili tudi ali samo s kmetijstvom. Podi so pogoreli 21. januarja 1901. Levo nad gospodarskimi poslopji pročitaja s kapitelskim zvonikom, desno viden še danes ohranjeni del mestnega obzidja z nekdanjim sprehajališčem »Na Sancarh« (na okopih).

Kaj in koliko berejo Novomeščani

3000 izvodov Dolenjskega lista na teden sledijo Nedeljski dnevnik, Delo, Tovariš itd. - V promet gre tudi veliko tujejezičnih stripov in revij z ne najbolj vzgojno vsebino

V knjigarni Mladinske knjige je vedno dosti ljudi. Razen knjig dobiš tu tudi vrsto tujih revij, ob katerih si lahko izpopolnjuješ znanje tujih jezikov, mimogrede pa zveš, kaj se je zgodilo v Rimu, Parizu, New Yorku ali Tokiu in kaj bo

prinesla moda v novi sezoni. Od 10 do 20 izvodov vsake od tujih revij (razen modnih!) zadošča Novomeščanom in okolčanom.

Tudi v kioskih, ki jih je dosti več in so založeni z raznovrstnim dnevnim tiskom ter revijami vseh oblik in

velikosti, imajo velik promet. Kako tudi ne, ko pa človeka dože kar same vlečejo k tistem, kar vidijo oči razstavljeno na steklenih stenah in v izloženih oči. Naslovi so tako vabljivi, da se človek samo ozre po njih in že je zastrupljen. Se sam ne veš, kdaj vstopiš in nakupiš nekaj kilogramov hrane za prosti čas za nekaj tisočakov, kajti to ni poceni! Sicer pa lahko papir, potem ko ga prebereš, še koristno uporabiš za zavijanje ali kurjenje ali kaj podobnega.

Novomeščani in okolčani preberemo 326 izvodov Antene, 2.200 Nedeljskih dnevnikov, 408 izvodov Pavilhe, 1.408 izvodov Dela, 1171 Karavan, 1.200 Tovarišev, 1.062 Zvitorepcev, 1.070 izvodov Tedenske tribune, 630 Stopov, 620 izvodov Avta, 360 Dnevnikov, 400 različnih stripov, 310 romanov NN, 103 Naše razgledne in vrsto drugih zanimivosti, ki jih kupimo v manj kot 100 izvodih.

Ker pa vsi dokaj razumejo tudi srbohrvaško (če že ne teksta, pa vsaj slike), kupimo v Novem mestu tudi 354 izvodov Čika, 338 Adamov in Ev, 218 Veselih svetov, 182 Aren, 165 Westerrov, 120 izvodov Humorja, 100 Sportnih novosti, 82 Vsestikov u srijeđu in okrog 20 različnih drugih časopisov ali revij v manj kot 100 izvodih.

Zato pa moramo priznati, da so bralci na tem območju zelo navezani na svoj domači list, saj prejemajo na dom oz. pokupijo kar 3.028 izvodov Dolenjskega lista. Ta številka je daleč največja. To pa je razumljivo, posebno če pomislimo, kako se list trudi, da bi s svojo pestrostjo čim bolj zadovoljil bralce.

ANA VITKOVIČ

Ce vas zanimajo kosilnice!

Društvo kmetijske tehnike, Kmetijska šola Grm in KZ Žužemberk prirejata 25. februarja ob 9. uri v Žužemberku razgovor o uporabi motornih kosilnic na kmetijah. V razgovoru bodo sodelovali strokovnjaki AGROTEHNIKE iz Ljubljane, ki bodo udeležencem prikazali, kako je treba vzdrževati motorne kosilnice. Prireditelji vabijo na razgovor kmetovalce z območja KZ Žužemberk. Enak razgovor bo 26. februarja ob 9. uri v Dolenjskih Toplicah za kmete s tega območja.

IZ NOVOMEŠKE PORODNIŠNICE

Pretekli teden so v novomeški porodnišnici rodile: Helena Popit iz Adlešičev - Tomaž; Marija Povše iz Sela pri Zburah - Franca; Jožica Lampe iz Sentjerneja - Mojca; Ivica Dvojmoč iz Ivanjš - Janka; Paul Cimermančič s Hriba - Jožeta; Alojzija Dragan s Studenca - Marjano; Veronika Tratar iz Hrašovice - Elizabeta; Anamija Bevec s Jazera - Marijo; Anica Kobe iz Dolže - Alojza; Martina Papč iz Ormožja - Suzano; Tereziya Salamun iz Gobja - Jurija; Julka Turk s Prevol - Jožeta; Joža Kirn iz Dobravice - Zdenko; Ivanka Smiljančič s Kračnega vrha - Roberta; Draga Zagorec iz Apnenika - Natasa; Gerita Pregrad iz Gornje Radulje - Branka; Jožeta Absc iz Mišelj vasi - Rozinko; Ana Muhliž iz Gornjih Lakovnic - deklico; Marija Bobič s Gornjega Gradšča - deklico; Marija Jarkovič iz Dobrave - dečka; Ana Vidrih iz Sela - deklico; Marija Stemberger iz Dobravice - deklico; Ana Medved iz Volčkov vasi - deklico; Ana Skubic iz Čegejnice - deklico in Milica Radovan iz Grada - Petra. - Cestitam!

Kurentova oblast je letos pripravila pester program. V nedeljo so slavili tradicionalno Kurentovo obcet, v torek pa so pripravili pustno kroniko, s katero so opozorili na probleme v Seutjerneju, kot so: zobozdravstvo, nove trgovine, asfaltiranje ceste in vodovod. Odlikovali so tudi najzaslužnejše norce. V sredo pa so pokopali Kurenta na povsem nov način: poslali so ga z raketo v vesolje. Na sliki: prizor iz torkove kronike. (Foto: T. Bučar)

OB VPISU ŽELEZNIŠKEGA POSOJILA

Zakaj tako slab odziv?

SRS je z zbrano vsoto denarja daleč pred drugimi republikami - Pričakovanja železničarjev

Z razpisom posojil si je ZZTP obetalo, da bo zbralo ta sredstva. Toda akcija, ki bo trajala do konca marca, je pokazala, da je vsota zbranih posojil dosti manjša, kot so pričakovali.

V Novem mestu so do sedaj zbrali samo okrog 5 milijonov in pol dinarjev od gospodarskih organizacij in posameznikov. Zakaj je akcija tako slabo uspela, smo vprašali predsednika ožinske skupščine Novo mesto tov. Franca Kuharja.

»Ni dvoma, da moramo akcijo podpreti, posebno zato, ker se zavedamo gospodarskega pomena železnice na Dolenjskem,« je dejal tov. Kuhar. »Toda ko bo ZZTP dalo celotni program železnice, kjer bomo videli izboljšave tudi na svojih področjih, pa čeprav v naslednjih 20 letih, bomo videli smisel tega posojila tudi pri nas. Po moji oceni je vpis pri nas prav zaradi dejstva, da v programu, ki ga je ZZTP dala v javnost, ni točno določeno, kaj bo z nekaterimi programi in našim področju. Važno vprašanje je, na primer, kaj bo s progno od Novega mesta do Karlova. Ko bomo videli, da bo ta progna ostala in se ne bomo več pogovarjali o njeni ukinovitvi, bo tudi odnos do železnice la-

hko bistveno drugačen. Ko bodo ti vzroki odstranjeni, bomo imeli tudi osnovo, da bo občinska skupščina dala široko podporo akciji železničarjev, ki je brez dvoma potrebna in povsem utemeljena. A. V.

Na srednjih šolah slab učni uspeh

Predsedstvo občinske konference ZMS Novo mesto je pred kratkim obravnavalo slabe učne uspehe na novomeških srednjih šolah. V prvem polletju so na gimnaziji dosegli 68-odstotni učni uspeh, na ekonomski srednji šoli le 50,9-odstotni, na šoli za zdravstvene delavce pa 75,6-odsto. Na seji so bili tudi predsedniki aktivov na srednjih šolah, ki so povedali, da je za neuspeh kriva neresnost dijakov samih, izostajanje od pouka ter različni vzgojni vplivi.

Otočec: spet o Ciganih

Danes popoldne bo vodstvo družbeno-političnih organizacij na Otočcu skupaj s predstavniki občinske skupščine Novo mesto razpravljalo o programu krajevne skupnosti, ciganskem vprašanju in vprašanjih TVD Partizan.

Osmošolci si izbirajo poklice

Na novomeški osnovni šoli je v torek in sredo predavala diplomirana psihologinja Vilka Avsec staršem in otrokom iz 8. razredov o poklicnem usmerjanju. Zdaj, ko se otroci odločajo za poklice, poskuša tudi sekretariat za narodno obrambo navdušiti fantje za vojaški poklic. V sredo, 25. februarja, se bo na novomeški osnovni šoli oglasil predstavnik republiškega sekretariata za narodno obrambo, ki bo učencem predaval o vojaškem poklicu ter jim zavrtil film. Morda se bodo fantje navdušili za vojaške šole. Med starešinami JLA je namreč le malo Slovencev.

Obvestilo članom ZZB NOV

Zveza združenj borcev NOV Novo mesto-levi breg obvešča vse člane ZZB NOV, da bo letni občni zbor dne 20. februarja. Vljudno vabilni! Odbor

Opoldne, ko se v nekdanji Medicevi hiši nabere 182 šolarjev, nekateri prihajajo iz šole, drugi šele gredo, so učiteljice komaj kos tolikšnemu živzavu. Popoldne se šolarji spet umirijo. Sedijo v klopih in rešujejo domače naloge, se učijo in čakajo, da se njihovi starši vrnejo iz službe. (Foto: Marija Padovan)

Hvala za vašo kri, ki rešuje življenja!

Pretekli teden so darovali kri na novomeški transfuzijski postaji: Danilo Kovačič, Vinko Opalk, Brane Širumbelj, Jože Udovič in Lado Jane, člani Novotosa, Novo mesto; Drago Brezovar, Jože Fakar, Avgust Bobič, Alojz Novak, Creta Kodrič, Marija Šobar, Mirko Zupančič, Miha Jerman, Jože Mikec, Anton Goršič, Jože Bašelj, Jože Turk, Jože Lakušek in Stanko Tramtar, člani Krko, tovarne zdravil, Novo mesto; Martin Šafar, Jože Rožič, Franc Andrejčič, Janez Može, Karolina Zupančič, Franc Cimermančič, Jože Ivanec, Franc Stanša, Jože Lazar, Jože Garvoda, Režka Aringer, Silva Tajman, Stanko Klopučar, Valentin Murgelj, Danijel Nagelj in Franc Udovič, člani DMV Novo mesto; Alojz Poljanec, Alojz Hrovat, Ivan Zoran, Ivan Muru in Antor Kastrevc, člani Komunalnega podjetja, Novo mesto; Janez Konda upokojenec iz Osvojnika; Avgust Sivak, član splošne bolnice Novo mesto; Franc Šalek, član ZGP Ljubljana; Franc Kastelic, član Zavarovalnice Novo mesto; Izidor Muru, Boris Kršinič, Franjo Petrič, Drago Zupančič, Karel Dobos, Josip Jurinca, Viktor Slunski, Pavao Pigoč, Josip Gregorič in Zelimir Mencinger, učenci poklicne šole Novo mesto; Marjan Strajnar, študent iz Dolnje Teške vode; Milan Gazvoda, študent iz Sentjošta; Franc Vidrih in Franc Goršič, delavca iz Smolenje vasi; Janez Muru, kmet iz Volčkovega Oreška; Milana Vidličič, član Pionirja, Novo mesto; Marija Mrgole, gospodinja iz Novega mesta; Angela Može, delavka iz Stopič; Ana Bartolj, gospodinja iz Dolnje Teške vode; Tereziya Može, gospodinja iz Sentjošta; Jože Klopučar in Alojz Okležen, člana Opremalesa, Gotna vas; Alojz Malnar, član Pionirja, Novo mesto.

Novomeška kronika

NA GLAVNEM MOSTU - so vse odvodne cevi že nekaj časa zamašene, ob slabem vremenu se zato na mostu nabira umazana voda, ki ovira še tako oteženi promet, in so vznikli prisiljeni zaradi počez voziti počasi.

NEKATERI NAJPOGUMNEJSI gimnazijci so kljub prepovedi na številnih ukorom že enkrat dokazali, da med odmori kadijo. Po nekaterih straniščih so namesto pepelnikov postavili konzervne skatle, napolnjene z vodo, da cigarete lahko v trenutku ugasnejo. Vse je odvisno od hitrosti posameznika.

VSNKO DRUGO SOBOTO je v domu JLA mladinski ples, ki pa je zelo slabo obiskan. Krivda je verjetno v tem, ker za ples razen nekaterih posameznikov ne ve nihče. V mestu ni nobenega plakata. Na plesu igra orkester novomeške garnizije.

DROGERIJA že nekaj časa posluje v novih, privlačnih prostorih. Vse kaže, da so na leseno ograjo v Citalniški ulici, kjer je bil prej vhod, ko so trgovino še popravljali, pozabili. Ograja je na pol porušena in kazi podoba mesta.

JAVNA STRANIŠKA pred glavnim mostom v Pugljevi ulici so zamernjena in zanje nihče ne skrbi. Voda priteka v detevnih dneh z Glavnega trga in se steka v stranišča, ki so potrebna popraviti.

ZNAK STOP na Prešemovem trgu nasproti mestne tržnice bi morali zamenjati ali popraviti. Je že tako poškodovan, da se na njem nič več ne vidi.

STRMO ULICO Mej vrta, ki vodi k zdravstvenemu domu, bi morali delavci Komunalnega podjetja poslopiti s peskom. Zadnje dni je bila močno poledenela in za ljudi, ki obiskujejo zdravstveni dom, močno nevarna.

LEPO UREJENO vitrino imajo novomeški jamarji, ki tokrat razstavljajo zanimive slike iz naših podzemnih jam. Ob straneh

vitrine je nekaj manjših slikovityh karpinok. Skoda, da niso razstavljali tudi barvni diapozitivi.

MNOGE HIŠE v Novem mestu in okolici so bile brez hišnih števil. Pred kratkim so tablice s številkami v nekaterih ulicah stanovalci že dobili in so jih pridno pribijali.

NA TRGU so bile v ponedeljek čene takele: hruške 4 in 6, pomaranče 5, jabolka 2 in 1,5, ohrovt 3 in 4, zelje 3,5, banane 6, limone 6, češnja 3,5 in 4, korenje 3 in 4, krompir 80 par in 1 din, fižol 5, česen 14, slive 5,5 din kilogram. Jajca so po 80 par.

RODILA JE: Marija Šeben iz Ljubljanske 16 - Matejca.

HORTIKULTURNO društvo vabi vse ljubitelje vrta in cvetja na strokovno predavanje z naslovom »Bolezni in škodljivci vrtnih in lončnih rastlin«. Predavatelj dr. Jože Maček iz Ljubljane bo tudi odgovarjal na vprašanja. Predavanje bo v ponedeljek, 23. februarja, ob 17. uri v dvorani Sindikalnega doma.

Ena gospa je rekla, da iz načrtov za gradnjo starih novih hotelov v mestu ne bo nič; bolje je imeti direktorski stolček v starem hotelu, kot pa nov hotel brez direktorskega stolčka.

INTERTRADE

PODJETJE ZA MEDNARODNO TRGOVINO
LJUBLJANA, TITOVA 1/III

Generalni zastopnik firme IBM za Jugoslavijo

i š č e

TEHNIKA

za vzdrževanje IBM elektronskih računalnikov — delovno mesto Novo mesto ali Sevnica

POGOJI:

višja ali srednja šolska izobrazba elektrotehnične smeri — šibki tok urejena vojaška obveznost obvezno znanje angleškega jezika mlajši od 27 let

Vsi kandidati, ki bodo izpolnjevali pogoje iz objave, bodo testirani po posebnih IBM testih.

Kandidat bo sprejet na delo s polnim delovnim časom za nedoločen čas. Nudimo dopolnilno šolanje za specializacijo na delovnem mestu.

Prijave z življenjepisom, opisom dosedanjih zaposlitev in dokazilom o šolski izobrazbi pošljite na naslov:

INTERTRADE, podjetje za mednarodno trgovino, Ljubljana, Titova 1/III, kadrovska služba — do 2. marca 1970.

Piknik za izseljence

Dolenjske izseljence bo letos gostila brežiška občina. Ta teden smo zvedeli za program, ki ga je pripravil pripravljalni odbor. Sprejem izseljencev bo 11. julija v višnji dvorani brežiškega gradu. Naslednji dan bo srečanje v Četeskih Toplicah. V kulturnem sporedu se bodo predstavili rojakom iz zamejstva: moški pevski zbor iz Brežic, folklorna skupina iz Arčič, orkester mladih harmonikarjev iz Karlova s slovenskimi melodijami in folklorna skupina iz Karlova s hrvaškimi pesmi. Popoldne bo tekmovalje v točenju piva in tekmovalje najboljših koscev.

KNJIŽEVNE ZANIMIVOSTI

GOŠKA ARHITEKTURA — Med serijskimi publikacijami, ki jih izdaja Mladinska knjiga, zavzema pomembno mesto zbirka Ars Slovenie. Njen namen je približati naše kulturne spomenike bralcem, da bodo znali bolj ceniti to, kar imamo. Čeprav nimamo velikega katedralnega spomenika, ki prespega slovenski okvir, so nam naši domači spomeniki toliko bolj dragi. Če bo založba izpolnila napovedani program te zbirke, bo opravila veliko delo, s kakršnim se ne bodo mogli pohvaliti druge države.

Doslej so izlele že tri knjige: dr. Sergej Vrišar: Baročno kiparstvo; dr. Emilijan Cvec: Goška kiparstvo; dr. Nace Sumi: Baročno arhitektura. Kot četrta knjiga pa je izšlo delo Novomeščana dr. Ivana (Draga) Komelja: Goška arhitektura. Posnetke fotografije pa so delo Nina Vranica.

Goška arhitektura obsega 78 strani teksta s fotografijami in celostne slikovne priloge. Iz dolenjske so obdelani tri spomeniki: cistercijski samostan Kostanjevica, stara samostanska cerkev Pieterje, župnijska cerkev Sestropert, križni hodnik cistercijskega samostana v Stični, kapiteljska cerkev sv. Nikolaja v Novem mestu, podružnična cerkev sv. Ahača nad Turjakom, podružnična cerkev sv. Treh kraljev na Brunku, podružnična cerkev sv. Petra na Kamenom vrhu nad Ambrusom, podružnična cerkev Marijinega vnebovzeja na Muljavi, župnijska cerkev sv. Janosa Krstnika na Mirni, župnijska cerkev vnebovzeja Marije Device v Trebnjem ter gradovi Otočec, Gracarjev turn, Mirna, Hmojnik in Stari grad. B. K.

Popis nekdanjih aktivistov OF

Občinske konference SZDL naj takoj uredijo in izpolnijo njihove sezname

Odbor za proslavo pri republiški konferenci SZDL Slovenije je pri odločanju o letošnjem zboru aktivistov, ki bo v Dolenjskih Toplicah 26. aprila, posebej poudaril potrebo, da bi vsaj zdaj, 25 let po osvoboditvi, organizacije SZDL končno evidentirale vse nekdanje aktiviste OF. Zaradi velikih preseljevanj po vojni se je mnogo nekdanjih aktivistov izgubilo in so tako ostali pozabljeni. Ljudje so se selili z dežele v mesta in tako izgubili stike z nekdanji aktivisti OF, zlasti pa so ostali pozabljeni nešteti tih in požrtvovalni odelavci OF, ki po osvoboditvi niso prišli do političnih in drugih funkcij. Večidel so organizirani v organizaciji Zveze borcev, toda ne vsi. Ostali so pozabljeni in dostikrat zagrenjeni.

Socialistična zveza, naslednica Osvobodilne fronte slovenskega naroda, je dolžna zamujeno popraviti. Zaradi tega naj vse občinske konference SZDL takoj sedaj uredijo in izpolnijo sezname aktivistov OF. To delo bi bilo po našem mnenju izvedljivo na ta način, da bi se vsi nekdanji aktivisti sami prijavljali s potrebnimi podatki občinski organizacijam SZDL, in to najprej v občinah, kjer stanujejo, obenem pa tudi organizacijam SZDL v tistih krajih, kjer so med vojno delovali kot aktivisti OF. Tako zbrane sezname naj organizacije SZDL uredijo in posamezne prijave tudi kritično presodijo, kolikor se ne bi skladali s preverjenimi zgodovinskimi ugotovitvami in kriteriji, po katerih je upravičen naziv aktivista.

Izvršni odbor SZDL meni, da je treba šteti med aktiviste Osvobodilne fronte slovenskega naroda zlasti tiste, ki so v času osvobodilnega gibanja v letih 1941 do 1945 bili:

- člani IO OF, Vrhovnega plenuma OF, člani SNOS, odposlanci Kočevskega zbora,
- člani nekdanjih pokrajinskih, okrožnih, podokrožnih, krajevnih rajonskih in terenskih odborov OF ter odborov OF raznih ustanov in poklicev,
- članice odborov APZ,
- člani vodstev mladinskih organizacij (SKOJ in ZMS) od osnovnih do najvišjih,
- člani poveljstva Narodne zaščite, zlasti v letih 1941 in 1942, ter tisti, ki so v tej polvojaški frontovski organizaciji zbirali orožje in opremo, za partizane ali obveščalci partizane o sovražnih premikih ter se udeleževali akcij NZ na zasedenem ozemlju,
- člani odborov Delavske enotnosti (sem je šteti tudi take odbore v Trstu in Trzinu, kjer je bila organizacija DE glavna oblika skupnega revolucionarnega boja slovenske in italijanskega proletariata),
- vsi tisti, ki so trajno aktivno sodelovali pri zbiranju sredstev za ljudsko pomoč, materiala za partizane ali aktivno sodelovali pri skrivanju in transportiranju take pomoči,
- zdravniki in zdravstveno osebje, ki so

zbirali in pošiljali sanitetni material ali za zdravili ranjence in ilegalece,

— terenski zaupniki in obveščevalci,

— družine ali osebe, ki so dajale stanovanja in zavetje ilegalcem,

— kurirji in kurirke, ki so vzdrževali zveze med posameznimi ilegali v okupiranih krajih,

— družine, ki so skrbele za otroke ilegalec in partizanov,

— tisti, ki so dajali prostor za ilegale tehnične in ki so v takih tehnikah delali,

— člani gospodarskih komisij, ki so požrtvovalno zbirali hrano in drug material za partizansko vojsko,

— člani NOO, izvoljeni na osvobojenem ozemlju 1942 ali kasneje, ti odbori so bili večkrat tudi odbori OF ter so morali večkrat delovati ilegalno,

— interniranci, ki so v taboriščih organizirano delovali v interesu osvobodilnega boja,

— slovenski pregnanci v Srbiji in na Hrvaškem, ki so organizirano kot aktivisti sodelovali v srbskem ali hrvaškem osvobodilnem gibanju,

— končno vsi tisti, ki so še na razne druge načine organizirano sodelovali pri slovenskem osvobodilnem boju doma ali v tujini.

Vse zgoraj naštetje je mogoče smatrati za aktiviste OF, kolikor je bilo njihovo delo organizirano in trajnejšega značaja ter se niso iznebili ali kapitulirali ter z delom prenehali, razen iz opravičljivih razlogov, kot so npr. zapor, internacija, ali po direktivi OF iz varnostnih razlogov.

Pozivamo vse organizacije SZDL, da se takoj lotijo urejanja spiskov aktivistov OF, da poiščejo pozabljene aktiviste ter obenem pregledajo, v kakšnem položaju živijo. Zlasti je treba poskrbeti za njihov socialni položaj in po potrebi poskrbeti za družbena priznanja za njihovo aktivistično delo.

Prav bi bilo, da bi organizacije SZDL zbrale vse svoje nekdanje aktiviste ter jim dale ob letošnjem jubilejnem letu primerno priznanje. Nadalje se nam zdi tudi primerno, da bi imele organizacije SZDL aktiviste OF v stalni evidenci, ter jim po potrebi nudile moralno in tudi materialno pomoč, če so je potrebni. Zavedati se moramo, da so izkušnje nekdanjih aktivistov OF dragocen element tudi naše današnje vseljenske obrambne pripravljenosti in sposobnosti.

Priporočamo organizacijam SZDL, naj poskrbijo za udeležbo in omogočijo prevoz vseh nekdanjih aktivistov OF na zborovanju v Dolenjskih Toplicah 26. aprila.

Republiška konferenca SZDL Slovenije bo tiskala in razposlala svojim organizacijam prijavne dopisnice za nekdanje aktiviste OF s namenom, da se aktivistom olajša prijavljanje. Te bodo lahko služile tudi za kartoteko OF.

Izvršni odbor republiške konference SZDL

Rezervisti letos prvič na izpitih

Intervju z Ivanom Slapnikom, predsednikom občinskega odbora ZRVS Novo mesto, članom predsedstva republiškega odbora in delegatom zveznega kongresa, ki je tudi dal novo ime organizaciji

Koncept naše splošne ljudske obrambe je zastavljen tako, da bo dobil ob morebitnem napadu svojo vlogo vsak prebivalec. Pomembne in odgovorne naloge bodo zaupane rezervnim starešinam. Zveza rezervnih vojaških starešin je v ta namen pripravila obsežen delovni načrt. Predsednika občinskega odbora ZRVS Novo mesto tovariša Ivana Slapnika smo prosili, naj o tem pove kaj več.

■ **Tovariš Slapnik, zakaj je postala organizacija rezervnih oficirjev in podoficirjev spet samostojna? Zakaj se je ločila od ZZB?**

»Za to je bilo več razlogov, vendar bi v odgovoru omenil le nekatere, ki se mi zdijo najpomembnejši. Zakon o narodni obrambi, če začnem s tem, je dal tej organizaciji zelo odgovorno mesto pri izvajanju koncepta splošne ljudske obrambe. Iz tega sledi, da se bodo morali rezervisti vojaško in politično tako izobraziti, da bodo kos nalogam, ki jih je dobila organizacija. O tem je bilo več povedano na republiški skupščini in zveznem kongresu, ki sem se ju udeležil. Poleg tega ne smemo pozabiti, da sestavljajo okoli 60 odstotkov rezervnega oficirskega in podoficirskega ka-

dra ljudje, ki so dobili čin v letih po zadnji vojni. Mislim, da je tudi to zadosten razlog za samostojnost omenjene organizacije.

■ **Zakaj se je organizacija preimenovala v Zvezo rezervnih vojaških starešin (ZRVS)?**

»Poudariti moram, da je to družbeno-politična in strokovna organizacija. Novo ime ji popolnoma ustreza, njen delovni načrt pa je zasnovan na stališčih VI. kongresa ZKS in IX. kongresa ZKJ ter tudi Socialistične zveze. Mislim, da je delitev rezervistov na oficirje in podoficirje, čeprav jih zakon o JLA tako deli, že zastarela zadeva, podedovana s terminologijo, ki je bila včasih veljavna. Dandanes se udomačuje naziv starešina, pa naj gre za oficirja ali podoficirja. V mehanizmu splošne ljudske obrambe imajo pomembne dolžnosti tudi desetarji, razvodniki in vojaki. Omogočiti bi jim morali, da bi postali člani ZRVS. Naziv starešina je torej širši pojem kot oficirja in podoficirja, to pa povsem ustreza konceptu splošne ljudske obrambe.

■ **Kako pa je videti ZRVS v občini in kaj od nje pričakujemo?**

»Krajevne organizacije oziroma združenja obsegajo ista območja kot prej, ta pa se ujemajo z območji krajevnih skupnosti. Pri združenjih se ni pravzaprav nič spremenilo: so prav tako samostojna, kot so bila prej. Najvišje telo združenja je skupščina, ki jo sestavljajo vsi člani. Lanskega oktobra so združenja izvolila delegate za občinsko skupščino ZRVS, ki ji traja mandat dve leti. Skupščina je izvolila izvršni odbor. Kaj vse mora imeti ZRVS, je določeno v republiškem statutu, še podrobneje pa bo to napisano v pravih občinskih zvezah. Statuti, pravila — pravni akti, kot jih lahko imenujemo, so rešili pomembno stvar, vsega pa ne. Tu bi poudaril, da bistvo samostojnosti ZRVS ni v taki ali drugačni organizacijski sestavi, ampak v njenih delovnih prijemih, delavnosti in zavzetosti vsega njenega članstva. Ni dovolj, da prisostvujemo obveznim predavanjem, sodelovati moramo povsod tam, kjer lahko krepiamo ljudsko obrambo, kjer lahko tudi prebivalstvu pomagamo do boljše politične in tudi strokovne vzgoje.

■ **Bi nam zdaj lahko povedali še kaj o delovnem načrtu občinskega odbora ZRVS v letu 1970?**

»Odbor je že na prvi seji sprejel poleg večjega števila tudi delovni načrt. Strujen v štiri poglavja zajema: strokovni pouk s predavanji, tehničnim zborom do streliških vaj notranja vprašanja organizacije (evidenca članstva, kadrovanje sposobnih na pomembne dolžnosti v splošni ljudski obrambi itd.) dejavnost članov in organizacije v drugih organizacijah, društvenih, družbeno življenje (srečanja s pripadniki JLA,

izleti v znamenite kraje, obiski drugim organizacijam).

■ **Omenili ste, da bodo morali rezervni starešine obiskovati strokovni pouk oziroma hoditi na predavanja. Prosim, da kaj več poveste o tem!**

»Za strokovno izpopolnjevanje predvideva načrt 36 ur obveznega dela, od tega je 16 ur namenjeno za učenje doma, tako da ne bo treba na predavanja za določeno snov. Gradivo, ki se ga bodo starešine učili doma, bo objavljeno v reviji Naša obramba. V tej reviji pa bodo tudi izpitna vprašanja. Novost bodo torej izpiti, ki bodo predvidoma novembra in decembra. Kdor bo izpit opravil, mu bo to priznано kot sedemdnevna vojaška vaja. Kdor bo padel, bo moral znova pred izpitno komisijsko.

■ **Lani je bil na predavanjih dober obisk. Kaj pričakujete letos?**

»Mislim, da je obisk dober takrat, kadar rezervni starešine pokažejo zavest, željo po strokovnem znanju, da bi v vojni lažje poveljevali enotam ali opravljali kakšne druge naloge. Seveda mora biti tudi snov zanimiva in predavatelj nesuhoparen. Letos naj bi ne bilo drugače kot lani, če ne celo boljše. Naj ob tej priložnosti omenim, da predvideva 68. člen zakona o vojaški obveznosti ukrepe zoper tiste, ki bi neupravičeno izostali.

■ **Kdaj bo ZRVS izvedla ves ta načrt?**

»Splošni del med 15. februarjem in 15. marcem, to je v času, ko na poljih še ne bo dela. Tehnični zbor bo v sporazumu s poveljstvom novomeške garnizije ob koncu aprila ali v začetku maja.

■ **Ali je za vse to delo tudi denarno kritje?**

»Občinski proračun še ni sprejet, zato ne bi mogel povedati, koliko bo denarja. Prepričan pa sem, da nas bodo pristojni razumeli in podprli.

I. Z.

Turistični načrti

Na območju občine Grosuplje je obilo naravnih in drugih pogojev za turizem, ki pa žal še niti niso izrabljeni tako, kot bi bilo želeli. Občina je revna in zato računajo na zanimanje večjih turističnih organizacij od drugega, ki bi bile pripravljene naložiti denar v razvoj turizma. Med objekti, ki bi jih bilo vredno obuditi k življenju in razvijati, omenjajo Taborsko jamo, staro ilirsko-keltsko selišče Vir, grad Podsmreka, ki naj bi se razvil v slovenski etnografski muzej na prostem, Jurčičev rojstni kraj Muljavi in Polževo. Turistični delavci menijo, da bi bilo treba te turistične in zgodovinske znamenitosti med seboj bolj povezati.

Sodobna hrana za dojenčke in male otroke

Pogovor z zdravnikom

Nespečnost

Pred leti sem na tem mestu že pisal o nespečnosti. Ker pa je vedno več bolnikov, ki tožijo o nespečnosti in ker se nekateri obračajo name, naj o tem nekaj napišem, sem se tega ponovno lotil.

Najprej bi rad poudaril, da je zmotno mnenje, da ne morejo spati le stari ljudje; med mladimi jih je kar dosti, ki tožijo za nespečnost. Normalno spanje je brez dvoma zelo važno. Če pomislimo, da prespimo nekako eno tretjino svojega življenja, je to precej. V spanju počivamo, utrip srca in dihanje sta počasnejša, krvni pritisk se zniža, nekateri živčni refleksi ugasnejo, oči se obrnejo navzgor, zenice se zožita itd. Ko se zbudimo, se spet vse uravna v normalno budno stanje z razliko, da utrujenosti ni več in da smo spet sveži in sposobni za delo.

Ce spanje ni tako, kakor bi moralo biti, pomeni da nekaj ni v redu. Večino glavnih vprokov za nespečnost lahko spravimo v naslednje grupe:

1. Dražljaji, ki ovirajo spanje: a) zunanji (ropot, mraz, vročina), b) notranji (vročica, lakota, kašelj, bolečina, želodčne in črevesne motnje, poln mehur, itd).
2. Nenormalna duševna stanja: a) nerveze in nevrastenije, b) duševne bolezni.
3. Strupene snovi, ki delujejo na možgane: a) dobljene od zunaj (kava, čaj, alkoholne pijače, nikotin, nekatera zdravila in podobno), b) nastale v telesu (pri okužbi, uremiji, golši itd).
4. Okvare, ki nastanejo pri kroženju krvi (visok krvni pritisk, poopnenje žil, srčne napake itd.).
5. Žariščne okvare centra za spanje oziroma za budnost zaradi vnetja možgan, možganskih bul, žilnih okvar v centrih in podobno.

Jasno je, da bo nespečnost prešla, če odstranimo vzrok, ki jo povzroča: če npr. prejenemo mraz, znižamo vročico, ne pijemo kave ali čaja, opustimo alkoholne pijače, damo zdravila proti bolečinam in podobno. Bolezni zdravimo, žariščne okvare operiramo ali drugače zdravimo in če smo odstranili vzrok, bo tudi nespečnost izginila.

Zdaj so torej celata le še nenormalna duševna stanja, ki so ponavadi mavrica vseh mogočih vrst in podvrst nevrastenij in psihonevroz. V bistvu gre za lažje duševne motnje, ki nastanejo zaradi zunanjih vzrokov, pravzaprav so to bolezn adaptacije, se pravi prilagoditve na okolje. Taki ljudje nepravilno reagirajo na zunanje dražljaje in vplive, ker se ne morejo prilagoditi okolju. Zato se razvijajo pri takih ljudeh notranja nesoglasja, pride do nezadovoljstva, do strahu, do notranjega nemira in zelo pogosto do nespečnosti. Ta pa spet ni pri vseh enaka.

Prav ta grupa bolnikov, nevrasteniki in psihonevrozi, največkrat kar sama kupuje uspavalila, kar seveda ni pravilno in škoduje. Nekateri kar ne morejo živeti brez svojih praškov in tablet! Prav je, da se taki ljudje posvetijo s svojim zdravnikom, ki jim bo predpisal uspavalilo, če jim je sploh potrebno, in sicer tako pdravilo, ki bo tudi pomagalo. Vsak človek je drugačen in drugače reagira na isto zdravilo, pa tudi na količino zdravila. Nekatera uspavalila pa so, kot druga zdravila, lahko nevarna tudi zato, ker se da nanje navaditi, tako da postanejo že razvada. Takrat pa so celo nevarna. Zato je bolje odpraviti vzrok nespečnosti.

Dr. BOŽO OBLAK

BEBIMIKS je najnovejši proizvod zagrebške PLIVE: to je sodobna hrana iz kvalitetne zelenjave in sadja za dojenčke in majhne otroke v času njihove najpomembnejše rasti in razvoja

Pred kratkim so v tovarni zdravil in dietetskih preparatov »PLIVA« v Zagrebu spustili v obratovanje nov obrat, ki ima poseben pomen za proizvodnjo hrane za dojenčke in male otroke. V obratu, ki je najmoderneje opremljen, je proizvodnja popolnoma mehanizirana in avtomatizirana; to omogoča hitro razširitev izbire preparatov in znatno povečanje zmogljivosti s sorazmerno malimi naložbami.

Novi obrat je odprl sekretar OK Hrvatske Pero Pirker, ki je ob tem v svojem govoru poudaril, da je ta popolnoma avtomatizirani

obrat za proizvodnjo hrane dojenčkom rezultat koristne integracije sorodnih tovarn, s čimer je dosežena večja združitev sredstev, večja kvaliteta kadrov in večje izkoriščanje surovinske osnove.

Za izboljšanje življenjskih pogojev dojenčkom in ob spoznanjih o dejanskih potrebah otroka po kalorični prehrani se danes v naprednih državah po svetu vse bolj uveljavlja prehrana s gotovimi industrijskimi proizvodi. V našem novo odprtem obratu na Borongaju v Zagrebu proizvajamo gotovo hrano iz povrtnin in sadja za dojenčke in male otroke, ki jih prodajamo pod skupnim imenom BEBIMIKS v sledeči izbiri:

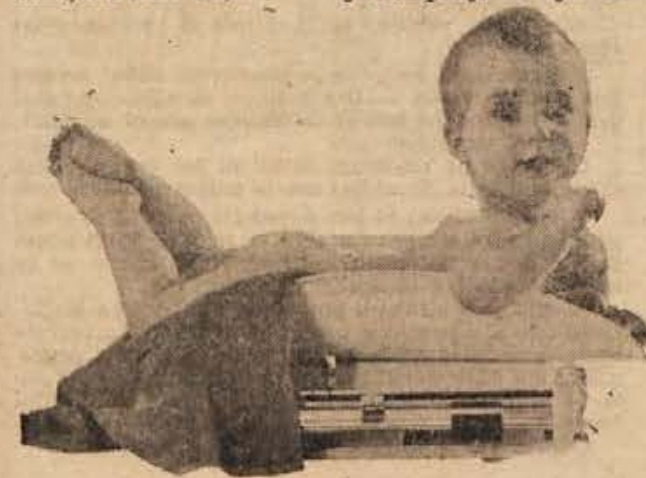
korenje, krompir s špinatno, krompir s paradiznikom, grah s korenjem, grah s paradiznikom in jabolka.

Povrtnina in sadje ohranila prirodno barvo in okus

Pri sestavi recepture smo zeleli izbrati vrste povrtnin in sadja, ki se pri nas največ uporabljajo, imajo visoko hranljivo vrednost in so bogate z minerali in vitamini. Med predelavo obdržita povrtnina in sadje svojo prirodno barvo in okus, hkrati pa je ohranjena vsebina mineralov in vitaminov. Z dodatkom določenih količin posnetega mleka v prahu, cereali in rastlinskih olj je dosežena optimalna hranljiva vrednost vsakega preparata.

Vzeto z jezika

- Naša modrost izvira iz naših izkušenj, naše izkušnje pa izvirajo iz naših neumnosti.
- Bolje je uresničiti majhna dejanja kot velika načrtovati.
- Proti staranju smo brez moči, toda proti temu, da bi ostareli se lahko branimo.
- Različnost mnenj je življenjski sok demokracije. Razprtije so njen rak.

BEBIMIKS je mešana in polnovredna hrana iz povrtnin in sadja, ki vsebuje vse potrebne bioelemente posebno železo in kalcij, ki sta potrebna za pravilno rast in razvoj otroka, ter v vitamini A, B in C, ki so potrebni za zaščito in odpornost otroka.

Takšna optimalna sestava BEBIMIKSA je dosežena dolgotrajnim sodelovanjem strokovnjakov pediatričnih ustanov v državi in našega raziskovalnega centra. BEBIMIKS preparati so preizkušeni na velikem številu otrok v 33 pediatričnih ustanovah. Preiskave so vodili naši najboljši pediatri. Ugodni rezultati preiskav BEBIMIKSA so pokazali njegovo nedvomno hranljivo vrednost, kar je najboljšo jamstvo za kakovost nove hrane, ki omogoča da dobi otrok v vsakem obdobju svojega razvoja vse, kar mu je potrebno za pravilno rast in razvoj.

Klinične raziskave so pokazale, da je BEBIMIKS zelo ugoden za dietalno prehrano, posebno alergičnih otrok, ki ne prenašajo vsake hrane.

Nove hrane ni treba kuhati

Posebna prednost nove hrane je v tem, da je ni treba kuhati. Dovolj je, da pomešate BEBIMIKS s prekuhanim vodo in obrok je pripravljen. BEBIMIKS — instant — preparati so prilagojeni za hitro pripravo brez kuhanja. Zato je BEBIMIKS primeren za prehrano skozi vse leto, posebno v krajih, kjer je pridelek povrtnin in sadja majhen. Ima posebno prednost, ker olajša pripravo hrane zaposleni materi. BEBIMIKS

proizvodi so pakirani v pločevinastih skatlah po 300 g, kar zadostuje za 8—10 obrokov.

S široko izbiro BEBIMIKSA je omogočena prehrana s potrebnimi hranljivimi snovmi, posebno važnimi za razvoj kosti in zob v obdobju najintenzivnejšega psihomotornega razvoja otroka.

Znano je, da je otrok v prvem letu življenja najbolj občutljiv za prehrano in da je v tem obdobju najbolj izpostavljen najhujšim nevarnostim nepravilne prehrane. Zato je potreba in vrednost BEBIMIKSA v pravilni prehrani dojenčka tako pomembna.

S povečanjem izbire dojenčkove prehrane je »PLIVA« edina tovarna v Jugoslaviji, ki poleg zdravil proizvaja specialno hrano za dojenčke in male otroke. Poleg dosedaj znanih in uspešnih preparatov — Bebiron, Laktovit, Laktacit, Bebitiv — bo BEBIMIKS izpolnil izbiro v otroški prehrani. Z BEBIMIKS preparati iz povrtnin in sadja gre »PLIVA« v kotak s svetovno znanimi proizvajalci prehrane take vrste.

»PLIVA« ZAGREB

Nepomembne pomembnosti

Sveže masne mase zlahka odpravimo, če jih potresemo s krompirjevo moko.

Tudi pri kuhanju s plinim bodimo varčni. Plinški plamen naj ne sega izpod lonca temveč le do roba.

Posodo za kuhanje kave ali čaja, ki jo le redko uporabimo temeljito splakniti z vročo vodo: dodamo ji nekoliko jedilne sode, da odstrani morebitno zatohlost.

Surovo maslo lažje penasto umešamo, če mu dodamo malo moke.

ŠEST MESTNIH MATER IN VAŠKA UČITELJICA: O PUBERTETI

„Pusti me pri miru!“

(Nadaljevanje in konec)

Dosti se posvečam vzgoji svoje hčerke in ne opazam nobenih sličnih znakov v njenem obnašanju ali pa neposlušnosti. Moti pa me, da se tako silno zanima za beat glasbo, modo in da bere le stripe. Res je, da tudi nima časa za dobre knjige, ker šola danes dosti zahteva od otrok. — Večkrat me sprašuje za nasvete, kako naj se obnaša ali kaj naj reče v kakšnem primeru. Moti jo slabo obnašanje v družbi in vidim, da tudi pri meni opaža napake, vendar mi jih ne očita.

Privadila sem se že tudi temu, da mi na ulici pokaže tega ali onega »fajna« fanta, toda kadar jo zaradi tega skušam spraviti v zadrego, me vedno zavrne, da ni dosti, če je fant lep, ampak da mora imeti tudi nekaj za čelom. Mislim, da že dosti ve o spolnih odnosih, čeprav se o tem nisim še nikoli pogovarjali.

JOZICA: »Včasih se mi zdi, da me moj sin ne jemlje resno. Kadar mu pravim, naj ne hodi okrog s tako grivo, me jezna zavrne, naj se vendar že spriznam, da ni več otrok in da zna skrbeti zase, sicer pa naj si malo ogledam časopise in naj vendar ne bom tako starokopitna. Kar naprej ga priganjam, naj se učil, ker mu gre večkrat za nos, on pa nič. Ves dan bi rad navijal plošče in se zraven še sam dri in zvijač, da bi pa kaj pametnega vzel v roke, k temu ga ne morem pripraviti. Sicer pa samo še očetova beseda nekaj zaleže.«

ANČKA: »Naša Olga jih še sediti večkrat afaš, čeprav jih ima že skoraj 16. Drugo ne pomaga. Za šolo se zanima samo toliko, da leze naprej, za vse drugo pa vedno najde čas. Misli samo na to, kaj bi oblekla in kako bi se namazala. Hočem take hlače in tako srnjco, to poslušam

vsak dan. Kadar pa ročem ne, pa poslušam, da ima samo ona starokopitno mater, njene prijateljice pa nimajo takih težav. Nikoli mi nič ne pove, samo včasih, kadar pride kakšna prijateljica k njej, ujamem kakšno besedo o fantih. V kuhinji mi pa rada pomaga.«

MAJDA: »Naš Marjan se kar pridno uči, samo bojim se, da bo zaradi športa zanemaril šolo. Zatrjuje mi, da ne bo tako, ker bo šel študirat na višjo šolo za telesno kulturo. — Rad pomaga očetu okrog avtomobila in nimam posebnih težav z njim. Rad se resno pogovarja z očetom in se razjezi, kadar mu rečem »Marjanček«. Mislim, da bi rad čimprej odrasel. Rad mi pomaga opraviti kakšno težje delo in tudi nesti mrežo iz mesta, kadar nakupujem. Dosti več težav imam s hčerko, čeprav je dve leti mlajša in včasih slišim, da jo tudi on ošteva.«

IRENA: »Tudi moja Lučka je 15-letna, vendar ne vidim razlike med seboj in njo. Strašno je resna in kar pretirano kritična za svoja leta. Hodi v glasbeno šolo in zato ji je bliže svet klasične glasbe in ne mara moderne. Mikajo jo stripi, Antena in Tovarši, resne knjige pa odriva, češ da ni časa. — Ko sem se nekega dne hotela z njo pogovoriti o stvarih, ki so del spolne vzgoje, mi je rekla: »Mama, jaz to že vse vem.« Ko se je letos vrnila z noveletnega plesa in sem jo vprašala, pa je rekla: »Ah, nič posebnega. Razočarana sem, ker fantje sploh ne znajo plesati, če se ne stiskajo.«

SONJA: »Nikar me ne sprašujte, saj našega Janeza nikoli ni doma! Odkar smo ga dali učiti za avtomeharika, prihaja samo še jest in spat. Nekaj že zasluži in misli, da je že sam svoj gospod. Večkrat se pre-

piramo, ker prihaja pozno domov; kadar se oba z očetom spraviva na denj, grozi da bo šel od doma, če ga ne pustiva pri miru. — Mi v teh letih nisimo imeli toliko svobode, pa tudi starše smo dosti bolj spoštovali. Ta današnja mladina pa... Človek jih ne more več razumeti.«

Življenje na vasi je različno od življenja v mestu. Učiteljica Silva, ki že več let uči na vasi, pravi:

»Ni bistvene razlike med otroki te starosti v mestu in na vasi, ker danes vas ni več svet zase. Razlika je le v tem, ker se že kmalu zavedajo, da morajo priti čimprej do kruha, da bodo imeli lažje delo na kmetih. Kadar jih sprašujem, kaj bi radi postali, ne znajo odgovoriti. Poklic si izbirajo po svojih možnostih. S 15. letom večinoma nehaajo hoditi v šolo in takrat jih najbolj muči vprašanje: kam zdaj?«

Tu se zanje zaključuje, duba zgodnje mladosti in začnejo se boriti za življenje. Večina se jih po šoli zaposli, zato posebno dakleta že kmalu začne. Jo misli na poroko. Dosti jih je že v osnovni šoli zaljubljenih. Imajo že svoje fante, ki jim pišejo in niso več tako divjaške, razen osamljenih primerov, ko calo prebujajo fante. Izbirajo si zaupne prijateljice, s katerimi mušljajo med odmori o vsem mogočem. Posebno v zadnjem razredu zelo popustijo pri učenju, se zaprejo pred vzgojiteljem in zelo težko je najti stik z njimi. Fantje se začnejo zanimati za motorje in avtomobile in bi se radi čimprej osamosvojili.«

Morda bi mladi sami o sebi povedali drugače, morda bo kdo znanjeval z glavo, ker z izkušnjo ve, da so drugačni. Tudi ginekologi in vzgojitelji v višjo in boljše domačih vseh bi vedeli o njih marsikaj povedati. Danes jih predstavljamo tako, kot jih vidijo njihove matere, ker so njihovi prvi vzgojitelji in ker je amama prva beseda, ki jo otrok zna izgovoriti.

A. V.

Nevesta naprej, svatje: stoj!

Ko so partizanske enote osvobodile Teslic, pomembno industrijsko mesto v Bosni, je tekmar povabil nekaj članov kulturne bataljonske ekipe in komisarja na zakusko, v čast osvoboditeljev. Zdravice so trajale pozno v noč in »kajča stina« je opravila svoje: borci so bili kar precej veseli volje. Ko se je komisar s tovariši vračal v štab, je zavrnil stražar:

»Stoj! Kdo gre?«

»Nevesta in svatje!« mu je veselo zaklical komisar.

»Nevesta naprej, svatje stoj!« je nenađejano odgovoril stražar.

Po sili zvonar

Kasnejši polkovnik Dimitrije Petkovic-Trnavac je 1942 prišel v neko vas na Jastrepcu. Ko je bil v vasi, so ga obkolili četniki in čedalje bolj stiskali obroč. V brezizhodnem položaju je Trnavac stekel v cerkev in kriknil popu:

»Gospod pop, četniki so me obkolili!«

Duhovník je bil simpatizer partizanov in je hitro postal Trnavca v zvonik:

»Zvoni, na vso moč!« mu je rekel, »in nič se ne sekiraj.«

Četniki so prebrskali vso vas in nazadnje prišli pred cerkev. Ker je zvonilo, da se je kar cerkev tresla, so se začeli križati, poljubili so popu roko in šli.

Tako se je Trnavac srečno rešil.

Le sanje

Pozimi 1942, ko so okrog postojanke bile straže in zasede, borci pa so spali okrog ognjev, je šel samo Milan Davorija in metal veje na ogenj.

»Ustašils je zakričal neki starejši partizan, planil na noge in stekel k orožju. Tudi drugi so takoj vstali in pograbili za puške.«

»Počakajte, tovariši!« jim je rekel Milan Davorija. »Nobenih ustašev ni, to se je stričku samo sanjalo.« In komaj je potolažil borce, ki so kar naprej godli in preklinjali »strička«, ki jih je brez potrebe zbudil iz sladkega spanja.

Andraž Kurty
PRIGODA V LENINGRADU

Človeku je menda usojeno, da mora potovati na tuje, če hoče zvedeti, kakšen je po zunanosti, po fiziognomiji.

Tako sem tudi jaz iz svoje rodne Madžarske odpotoval v Sovjetsko zvezo. Z imenitnim tekom sem večerjal v leningrajski restavraciji Metropol, ko sta se ob moji mizi ustavila moški in ženska. On je s kretljivo vprašal, ali smeta prisesti. Potrpežljivo in vladno sem priklimal in večerjal naprej. Ves ljubi dan sem taval po nešteti sobanah čudovite galerije Ermitaž, zato sem bil lačen kot volk in želodec mi je kar na glas krulil.

»Poglej no, kako beđasto gleda!« se je porogala žena. »Nemara se je spomnil, da je tam v svojem čezmorskem stanovanju pozabil ugasniti luč!«

»Veš, ti čezmorc so kot otroci.« ji je pojasnil mož. »V tehniko so res doma, toda upam si priseči, da ta tip v vsem svojem življenju ni prebral še niti ene dobre knjige!«

»Nemara ga malo prehudu sodiš,« se je žena postavila zame. »Poglej, kako visoko čelo ima!«

»Celo ni visoko, le plešast je. Povej, draga, kaj naj naredim?«

»Nekaj lahkega,« je raztreseno rekla njegova soproga in posvetila vso pozornost moji obleki. »Ali vidiš, da nima niti trobe okusa? Čisto nič! V takih capah te jaz v Budimpešti še v službo ne bi pustila. Bog ve, kaj dela? Kakšen poldic ima, kaj misliš?«

Mož je skomignil z ramo.

Dekletce in predsednik AVNOJ

Med četrto sovražno ofenzivo je morala znana igralka Ilika Rutic s hčerko Dima iz Bihaca v Oštrelj. Ilika je s hčerko v naročju v koloni gazila sneg kot drugi borci. Toda ne dolgo. Kolono je dohitel avtomobil v katerem je bil predsednik AVNOJA Ivan Ribar. Ko je zagledal Iliko, je ustavil in jo vzel s seboj.

Vendar to udobno potovanje ni dolgo trajalo, ker je avtomobil kmalu zašel v sneg. Ko so ga z veliko težavo in s šestimi volti avtomobil nekako potegnili iz snega, je tovariš Ribar v šali rekel mali Dini:

»Vidiš, draga punčka, tole si moraš zapomniti: kralja Petra so skori Alhamlja vlekli štirje volji, tebe pa šez Oštrelj šest volov in še predsednik AVNOJA.«

»Pa še pijača,« je sočutno pristavila žena. Nato se je sklonila čez mizo na jedilni list, zraven mojega krožnika — ali ga sme vzeti?

»O. K.,« sem zabundal kot pravi čezmorski turist in si skrtil v dlani žalostno jajčasto glavo.

Pred kratkim je beograjsko železniško transportno podjetje dobilo prvo izmed štirih velikih dvigal, s katerimi si pomagajo pri razčiščevalnih delih po nesrečah na železnici. Največje izmed novih dvigal lahko dvigne breme 125 ton, na kraj nesreče pa lahko prihitijo s 100 km na uro. Dvigala je izdelala vzhodnonemška tvrdka »Kirov« iz Leipziga. Na sliki: preizkušanje dvigala, ki je »prestavilo« lokomotivo, težko 80 ton. Foto: Tanjug

POJAV SODOBNEGA ČASA

Strah: „Srce se mi več ne oglašja!“

Srce je gibalo celotnega obtoka v človeškem telesu. Zdrav človek se delovanja srca ne zaveda, čeprav srce redno ritmično utripuje v njegovih prsih. Čuti ga le, kadar je delovanje srca pospešeno. Pri naporu lahko čutimo in včasih celo slišimo, kako srce močno in naglo utripuje.

Srce pa zašutimo tudi, kadar smo vznemirjeni, razburjeni ali če nas je strah. Tudi takrat srce močneje utripuje. Posebno strah je mnogokrat kriv, da človek utripanje srca napačno tolmači za bolezen. Navadno gre za preobčutljive ljudi, ki so pretirano v skrbeh za zdravje in predvsem za srce.

Najpogosteje se dogodi tole: moreče sanja ali kakšen šum sredi noči človeka zbudi. Ko se zave, čuti moč-

no bitje srca, nato ga neka časa ne čuti, potem pa ga znova zašuti. Zdi se mu, kot da bi se srce začasno ustavilo. Postane ga strah, ker misli, da srce popušča. Začne globoko dihati in hladata za zrakom, misleč, da bo s tem umiril srce. Zgodi pa se nekaj povsem nasprotnega: pri pospešenem dihanju se zmanjša v krvi količina CO₂ in nastane alkaloz. Ob teh spremenjenih kemičnih razmerah v organizmu pa pride res do omotice in občutka negotovosti. Pojavi se otrplost v vseh okončinah in okrog ust, stopala in roke pa postanejo hladne.

Strah in hlastanje za zrakom povečala hitrost srčnega utripa in povzročita vrtooglavo ali celo krajšo nezavest. To bi morali vedeti vsi,

ki srce »čutijo«. V vseh primerih, kadar gre za močnejše srca in pljuč, ki nastanejo ponoči, je na mestu pogovor in pregled pri zdravniku. Če vsem zdravnik zaštri, da srce ne popušča, da je organsko zdravo, potem se je treba čimprej znebiti strahu pred boleznijo. Kadar pa srce »začutite«, se spomnite, da se tudi zdravo srce včasih oglašja.

Dr. MARIJA ŽNIDARSKIĆ

Rešitev križanke iz zadnje številke

- VODORAVNO: 1. starinar, 9. armatura, 10. atol, 11. Tb, 12. rak, 13. trilo, 15. ar, 16. brest, 17. sonata, 18. predel, 20. Rakek, 21. SG, 23. staž, 24. eta, 25. Ti, 26. atom, 27. antilopa, 30. nesmisel

»Proklete coprnice!« je zagodrnjal. »ne boste me premotile, ne. Cotarja že ne, na-a. In če pride sam hudič z vami!«

Zunaj je prvi jutranji svit prodiral skozi temo. Gosta megla je ležala nad Savo in se prelivala po njenih bregovih.

Marija in njena kuharica sta previdno stopali po ozki gazi. Ko sta hoteli zaviti proti trgu navzgor, je stala pred njima visoka moška postava.

»Jezus! Oni so!« je vzkliknila Mica in poljubila fratru Inocencu rokov.

Stopila je v sneg in odbežala po gazi dalje. Sredi ulice se je ozrla.

»Nu, ne bom je čakala, še ozeblina dobim na nogah.«

Marija in Gražar pa sta še vedno stala drug pred drugim. Njiju oči se niso izpušile.

Potem je potegnila roko iz mufa in mu jo podala. Usnice so se ji stresle v nervoznem trepetu. Prijel je njeno toplo roko in jo krčevito stisnil.

»Marija! Marija — to življenje je strašno! Zakaj si mi odrezala pot do sebe?«

Izvila mu je roko in povesila glavo.

»Vi ste prvi postavili zid med naju.«

»Ampak ni še bilo prepozno! Vsak dan bi mogel izstopiti iz samostana, saj je še daleč do moje slovesne zaobljube. Ampak ti, Marija, ki imaš tako čudovito jasno dušo, ti si morala videti, kam blodiva! Oh, saj vem, bila si preponosna, da bi mi odprla oči. Jaz pa sem bil slep in sem mislil, da moram žrtvovati ljubezen, da te obvarujem trdega življenja. Mislim sem, da je mir slajši od borbe. Zdaj pa vem, da je mir — smrt. Marija, peklenske muke trpim!«

Pritisnil si je njeno roko ob vroče čelo. Čutil je, kako se vsa trese.

ILKA VAŠTETOVA:

VRAŽJE DEKLE

(Zgodovinski roman)

»Zdaj se zavedam, kako raste v meni moč. Nič mi ni do tega, kaj mislijo drugi o meni. Zbadanje patra Jurija, posmeh drugih tovarišev, stroge kazni gvardijanove, njegovo nezaupanje — zdi se mi, da me vse to ne doseže. Le to me peče, me biča vse dneve, vse noči... Marija!« Stisnil ji je roko, da je zajelača.

»Marija, da — da te drugi objema, to je moj pekel!«

Divje so gorele njegove oči v njene.

Marija pa — Marija je občutila zgolj srečo. Skozi solze se mu je nasmehnila, da jo je izpustil in se ozrl po jutranjem mraku: nikogar ni bilo na ulici. Sneg, tišina, megla in mrak okrog njiju.

»In ti se mi smeješ, Marija?«

Dvignila je njegovo roko in si jo pritisnila k vročemu licu.

»Nihče me ne objema. Njegova žena sem le — je po imenu,« je zašepetala.

Odstopil je in jo pogledal v neizmernem presenečenju. Ona pa je pojasnjevala.

»Valvasor se je bal zame. In morala sem mu priseči, da — da se poročim s pristavom. Ampak —«

»Ampak?« — nestrpno ji je bral besede z ust.

»Nisem mogla... Hotela sem — sem rajši umreti.«

Pa mi je on prisegel, da — da se me ne dotakne, dokler ga ne bom vzljubila...«

Prijel jo je za roko in si jo pritisnil k ustnam. Potem se je ozrl v njene oči. Tako sta stala dolgo. Vzdrnilo ju je cviljenje vrat. Ozrla sta se: Cotar je pred svojo bajto grabil po snegu. Pogledal je proti njima, se brž vrnil in zaloputnil vrata.

»Moram domov,« je zašepetala.

Izpustil jo je.

»Danes popoldne pridem k tebi, ako boš sama.«

»Sama.«

Se enkrat se je sklonil v dolgem poljubu nad njeno roko, potem sta šla vsak na svojo stran: Gražar dalje za Savo, Marija se je obrnila po ulici navzgor proti trgu.

Vse je drgetalo v njej.

Ali komaj je stopila izza ogla, ji je noga zastala in skoraj bi bila zakričala: dva koraka od nje je stal — pater Jurij.

»Za Matijo vohuni,« se je stresla in zbežala mimo njega.

»Kakor slaba vest,« se je posmehnil pater, ko mu poklona niti vrnila ni. Brž je stopil za ogel — po gazi proti Valvasorjevi hiši je zamišljeno stopal menih.

»Aha! Zalotil sem ju!«

Obrnil se je na drugo stran in šel počasi mimo Cotarjeve bajte. Smehljaj mu je poigraval okrog ust.

»Gospod! Nekaj bi jim povedal!« je začul za seboj pritenjeni glas starega Cotarja. Okrenil se je in stopil za starcem v kočo. Ko je prišel zopet iz nje, so se mu svetile oči v satanskem veselju.

Marija je s strahom pogledovala na veliko stebričasto uro vrh predalne omare v jedilnico. In vračala se je k oknu in stala za zastorom in gledala nepremično na samostanska vrata. Naposled se je zdrznila — Gražar je stopil na cerkveni prag in prihitel čez cesto.

Odpri mu je sama in ga peljala v sobo.

OSCAR WILDE:
romantična zgodba
10
fantastično
Canterville

Ko je prišel do sobe, v kateri sta spala dvojčka — soba se je zaradi modrih zavese imenovala Modra spalnica — je videl, da so vrata narahlo priprta. Hotel je stopiti noter tako, da naredi vtis, zato je naglo in na stežaj odprl vrata. Tedaj pa je naravnost z vrha padel nanj težak vrč z vodo, ga premočil do kože in le za nekaj centimetrov zgrešil njegovo levo ramo. V istem hipu je zaslišal iz široke postelje pridružen smeh. Ta objestni napad je tako prizadejal njegov živčni sistem, da je na vrat na nos pobegnil v svojo čumnato in je potem zaradi hudega prehlada mo-

ral ostati v postelji še ves dan. Edino, kar ga je sploh tolažilo pri vsej tej nezgodi, je bilo veselje, da ni bil vzel s seboj svoje glave, kajti če bi imel glavo, bi bile posledice lahko presneto resne.

Sedaj je duh že izgubil sleherno upanje, da bi sploh še lahko s čim prestrašil to neotesano ameriško družino. Ostalo

mu je zgolj to, da je taval po hodniku v debelih copatah, s kosmatim rdečim šalom okrog vratu zavoljo strahu pred preprihom in s kratko puško kremenačo za primer, če bi ga dvojčka napadla. Zadnji udarec, ki ga je nepopisno prizadel, pa je dobil devetnajstega septembra.

Bilo je okrog četrta na tri zjutraj, in kolikor je lahko ugotovil, so vsi globoko spali. Toda ko je usmeril korake proti knjižnici, da bi videl, ali so po krvavem madežu ostale kake sledi, sta iz nekega mračnega kot nenadoma planili vanj dve postavi, mu divje pomahali z rokami nad glavo in mu zatulili v ušesa: »Bu-uk!

V paničnem strahu, kar je bilo v teh okoliščinah povsem razumljivo, je strmoglavil po stopnicah, tedaj pa je spodaj naletel na Washingtona Otisa, ki ga je čakal z veliko vrtno brizgalko. In ko je bil revež od vseh strani obkrožen od svojih sovražnikov in tako rekoč pritisnjen v kot, je imel en sam izhod: smuknil je v veliko železno peč, ki na srečo ni bila zakurjena, potem pa si je moral utirati pot do svoje čumnate skozi preduhe in dimnike. Slednjilec je le prišel v svoje bivališče, toda grozovito umazan, raztrgan in do kraja obupan.

Po tej nezgodi se ni več upal na nočne pohode. Dvojčka sta večkrat prežala nanj, vsako noč sta posula hodnik z orehovimi lupinami, na veliko jezo staršev in služinčadi, vendar brez uspeha. Bilo je več kot jasno, da je duh do kraja užaljen in se sploh noče več prikazati!

NESREČNA ŽENSKA

Na bregu velike reke je stala kočica. V kočici je živela starka. Imela je vnučko, kosmatega psa in zelo zabo.

Deklica je pri starki dobro živela. Zenica jo je imela rada, skrbela je zanjo, jo oblačila v lepe obleke in ji kuhala dobre jedi.

Pes kosmatinec je slabše živel. Starka ni posebno skrbela zanj in veliko je moral delati. Za hrano je pa dobival samo odpadke.

Najslabše pa je živela žaba. Starka je ni marala in prav nič ni skrbela zanjo. Uboga žaba je morala delati dan in noč: nosila je vodo, sekala drva, spat pa hodila lačna.

Starka je žabo ves dan zmerjala in niti drobtinice ji ni privoščila. Zvečer jo je poslala na reko da skozi luknjo v ledu zajame vode in prinese domov. Žaba je bila na smrt utrujena, vendar je morala iti. Prosila je psa, naj jo spremlja.

Žaba in pes sta šla k reki, se usedla k luknji v ledu in zajokala. Gledala sta mesec in jokala in žaba je žalostno vzklikala:

»Oj, saj ti mesec se najju usmili, kva-kva-kva!
K nama z neba se spu-

sti o mesec, kva-kva-kva!
Mene in psa odnesi s seboj, kva-kva-kva!»

Tako sta jokala in točila solze. In mesec ju je zaslišal. Zaslišal ju je, premagalo ga je sočutje pa se je spustil z neba. Spustil se je prav na reko, vzel žabo in psa, se dvignil na nebo in se ustavil na svojem mestu.

Starka pa je sedela v kočici in čakala, kdaj žaba prinese vodo. Ko se je navlečala čakati, je šla k reki. Gleda in gleda, toda na reki ni ne žabe, ne psa.

Starka ju je klicala in klicala. Klicala psa zmerjala žabo. Nista se oglašala. Tedaj je starka pogledala v nebo in zagledala žabo in psa, kako sedita na mesecu in se igrata.

Sedaj je starka bruhnila v jok:

»O ljuba žaba, o ljubi pes! Hranila sem vaju, varovala! Skrbela kot za lastna otroka, vidva pa sta me meni nič tebi nič zapustila!»

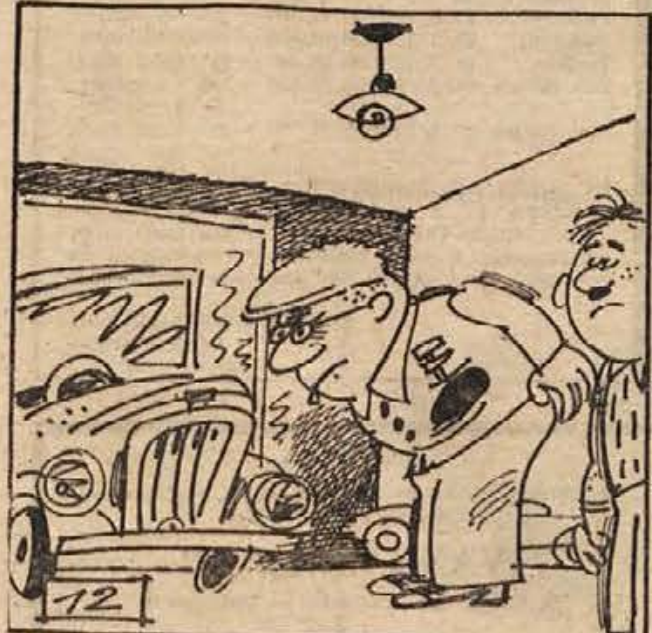
Starka je jokala, vendar svoja delaveca ni dobila nazaj. Od tedaj živi sama z vnučko.

Pes in žaba pa živita na mesecu. Kdor ne verjame, naj pogleda mesec, pa ho videl.

»LEPOTA IN OBLAST« sta si podali roke: znana filmska igralka Olivera Vučo in podpredsednik mestne občine Beograd Miladin Šakić sta se 1. februarja poročila. Priči sta bili Branko Pešić predsednik mesta (v sredini) in filmski režiser Stole Janković.

skok v zameystvo

12. — Težak primer! je menil mojster. — Ves motor bo treba izvleči. Tako je menil, pomignil vajencu, sam pa odšel na izdatno malico in vrček piva.

Vajenec je medtem popravil motor velikega dirkalnega voza. Useknil se je, pustil dirkalca in se lotil kabrioleta. V dveh urah je bilo vse gotovo. Kabriolet in dirkalec!

Priznajmo, končalo se je lepše kot smo pričakovali! No, nismo še vsega slišali!

Ko je Paradižnik sedel v svoj avto in pritisnil na plin, je mislil, da sedi v vesoljski raketi. Kabriolet se je tako zaprašil z mehanikarjevega dvorišča, da so se stresle šipe v oknih. In tako jo je cvrl po mestu, da so policaji zamižali od groze. Nobenega dvoma ni bilo, vajenec je pri popravilu zgrešil malo na-

pako: v Paradižnikov voz je privil dirkalčev motor — in obratno ...

No, ničesar se zdaj ni dalo več storiti! Zavore so popustile. Paradižnik je dvignil noge in se trdneje oprijel volana. Avto je gnalo po mestu, kot vihar, nato pa je Paradižnik ugled pred seboj velike slamnate bale.

— Kot nalašč! je zajel sapo Paradižnik in zavozil vanje.

**elitni ples
dolenjskih
študentov**
Z
brucovanjem
21. feb. ob 20h
otočec

KOMUNALNO PODJETJE TREBNJE

razpisuje
po sklepu DS

LICITACIJO za prodajo:

1. 1 strojnica Pobeda US - 1500
2. 1 stroja za izdelavo strešne opeke
3. 1580 modelov za izdelavo strešne opeke
4. 1 drobilca za drobljenje kamna

Izključna cena:

pod točko 1	25.000 din.
pod točko 2	9.800 din.
pod točko 3	16.000 din.
pod točko 4	6.000 din.

Licitacija bo 27. 2. 1970 ob 7. uri v prostorih Komunalno obrtnega podjetja Trebnje.

Prednost pri nakupu ima socialistični sektor do 10. ure, od 10. ure naprej pa zasebni sektor. Ogled zgoraj navedenih osnovnih sredstev je možen vsak dan od 7. do 12. ure v Komunalno obrtnem podjetju Trebnje.

Agraria
BREŽICE

**LASTNIKI MOTORNH VOZIL
POZOR!**

Vse rezervne dele, avto gume, letne in zimске, za vaša motorna vozila dobite po konkurenčnih cenah v naši trgovini

AVTOMATERIAL

V BREŽICAH, Pod obzidjem 32!

**OBČINSKA SKUPŠČINA TREBNJE
DAVČNA UPRAVA**

razpisuje

JAVNO DRAŽBO

za prodajo

**osebnega avtomobila
AUSTIN 1100**

letnik 1967 in

**dostavni avtomobil
VOLKSWAGEN**

letnik 1958, v voznem stanju.

Javna dražba bo 23. 2. 1970, ob 9. uri za upravno stavbo ObS Trebnje.

Ostala pojasnila in pogoje dražbe dobijo zainteresirani na davčni upravi ObS Trebnje.

Komisija za razpis delovnih mest pri podjetju

**»KROJAČ«
NOVO MESTO**

razpisuje delovna mesta za

**VEČ KVALIFICIRANIH
KROJAČEV**

za izdelavo velikih kosov in izdelkov po meri ali polkonfekcije (uniforme)

POGOJ: izkušen krojač.

Plača za delovna mesta po tarifnem pravilniku. Nastop dela po dogovoru.

»ISKRA«

**TOVARNA KONDENZATORJEV
SEMIČ**

PRODA

kombibus IMV-1000

letno proizvodnje 1966

izključna cena 10.000,00 din

Javna dražba bo v soboto, 21. 2. 1970 — od 10. do 11. ure za družbeni sektor in od 11. do 12. ure za zasebni sektor.

bebimiks®

SODOBNA HRANA
IZ KVALITETNIH POVRTNIN IN SADJA
ZA DOJENČKE IN MALE OTROKE

v sledeči izbiri:

- KORENJE
- KROMPIR S SPINACOM
- KROMPIR S PARADIZNIKOM
- GRAH S KORENJEJEM
- GRAH S PARADIZNIKOM
- JABOLKA

BEBIMIKS — kompletan obrok za dojenčka od 3 mesecev življenja dalje, ko je otrok živahnejši in ima intenzivnejši razvoj.

BEBIMIKS — vsebuje dovolj vitaminov in mineralov, posebno železa in kalcija, ki sta neobhodna za pravilno rast in razvoj otroka

BEBIMIKS — instant — hrana — se pripravlja brez kuhanja, hitro in enostavno!
Oprema: 300 g

»PLIVA« ZAGREB

Kadrovska komisija pri
SPLOŠNEM GRADBENEM PODJETJU
»KONSTRUKTOR«
MARIBOR, SERNČEVA ULICA 8

objavlja:

za izvajanje gradbenih del v domovini in inozemstvu (tj. v Avstriji in ZR Nemčiji) več prostih delovnih mest za

KV in PK tesarje

za izvajanje gradbenih del v Franciji — na Korziki več prostih delovnih mest za:

KV in PK tesarje

KV in PK zidarje

PK betonerje

POGOJI:

Kandidati morajo imeti ustrezna dokazila o strokovni izobrazbi.

Pred nastopom dela mora vsak predložiti zdravniško spričevalo obratne ambulante da je zdrav in zmožen opravljati delo.

Kandidati za delo v tujini morajo imeti veljaven potni list in potrdilo o nekaznovanosti ter odslužen vojaški rok.

Za vsa delovna mesta je določeno poskusno delo do 30 delovnih dni ki ga morajo opraviti v Mariboru.

Odhod na delo v navedene države je možen takoj po opravljenem poskusnem delu ali po dogovoru. Prijave sprejema osebno ali pismeno kadrovske socialni sektor podjetja.

tovariš

**PRIJAZNA SMRT, PREDOLGO
SE NE MUDI:**

pretrepljive zgodbe osamelih in zapuščenih starih ljudi na Kozjanskem

NAIVEC, KI NI NAIVEN:

Tudi Jaki, se strinja s to oznako

**BEČAJEVI SIROTI V DOBRIH
ROKAH**

**»MORIL SEM, KER SEM SE BAL
ŽENSK«**

HITRO, TRDO, FAIR:

na hokejski tekmi med Olimpijo in Jesenicami je bil še led vroč

TESTIRALI SMO MED

tovariš 7 17. 2. 1970

Prijazna smrt, predolgo se ne mudi

n

**novi
tovariš
tokrat prvič
tiskan na
barvni rotaciji**

Po sklepu delavskega sveta
GOZDNEGA GOSPODARSTVA Novo mesto

so razpisani

ZBORI LASTNIKOV GOZDOV

za območje GO Straža in GO Podturn:

Straža	24. 2. 1970 ob 18. uri	— zadružni dom
Dvor	26. 2. 1970 ob 18. uri	— gasilski dom
Hinje	24. 2. 1970 ob 18. uri	— šola Prevole
Zužemberk	26. 2. 1970 ob 18. uri	— kino dvorana
Zagradec	24. 2. 1970 ob 18. uri	— osnovna šola
Ajdovec	25. 2. 1970 ob 18. uri	— osnovna šola
Smihel	24. 2. 1970 ob 18. uri	— osnovna šola
Podturn	25. 2. 1970 ob 19. uri	— gasilski dom
Podnosta	25. 2. 1970 ob 19. uri	— prosvetni dom
Toplice	26. 2. 1970 ob 19. uri	— prosvetni dom
Dol. Sušice	26. 2. 1970 ob 19. uri	— pri Zupanciću na Selišéh
Gov. Sušice	27. 2. 1970 ob 19. uri	— prosvetni dom

Na zborih bodo lastniki gozdov seznanjeni s spremembami in z dopolnitvami statuta podjetja, s poslovanjem GG v letu 1969, izvolili bodo svoje predstavnike v svet lastnikov gozdov obrata in predlagali kandidate za svet lastnikov gozdov podjetja.

GOZDNO GOSPODARSTVO
NOVO MESTO

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše ljubljene mame, stare mame, tete, babice in prababice

IVANE ŽGAJNAR

iz Gabric pri Sentjanžu na Dolenjskem

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so jo v velikem številu spremili na zadnji poti, ji poklonili vence in cvetje ter nam izrazili sožalje. Posebna zahvala vaščanom za nesebično pomoč v težkih trenutkih, gospodu župniku za obrede in vsem govornikom na ganjive poslovilne besede ob odprtem grobu

Zalujoci:

otroci Slavka, Jože, Ivan, Ivica, Milan, Vinko, Julij, Franc, Anica, Tone z družinami, sestre Mica, Pavla, Anica, Fani in drugo sorodstvo

RADIO LJUBLJANA

VSAK DAN: poročila ob 5.00, 6.00, 7.00, 8.00, 10.00, 11.00, 12.00, 15.00, 18.00, 19.30 in ob 22.00. Pisan glasbeni spored od 4.30 do 8.00.

NEDELJA, 22. FEBRUARJA — 8.04 Opera matineja; 9.35 Z ansambli Boruta Lesjaka; 10.15 Pri vas doma; 11.00 Poročila — Turistični napotki za tuje goste; 12.30 Kmetijski nasveti — inž. Julija Smole: Cas in način sajenja sadnega drevja; 12.40 Poje oktet iz Ljutomer; 13.30 Priporočajo vam... 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo; 15.30 Napotki za turiste; 16.00 VsaK dan za vas; 17.00 Clovek in zdravje; 18.15 Rad imam glasbo; 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute z ansambliom Maksa Kumra; 20.00 Slugo Diestler: Iz zborovskega albuma na besedilo Edvarda Mörskerja poje Severno-nemškega pevskega okrožja; 20.30 »Top pope 13«; 21.15 Oddaja o morju in pomorščakih; 22.15 Besede in zvoki iz logov domačih.

SOBOTA, 21. FEBRUARJA — 8.04 Glasbena matineja; 9.30 »Naš avtopost«; 10.15 Pri vas doma; 11.00 Poročila — Turistični napotki za tuje goste; 12.30 Kmetijski nasveti — inž. Vilko Stern: Nova poljedelska tehnologija in zemljiški maksimum; 12.40 Čez razsežne travnike; 13.30 Priporočajo vam... 14.05 Glasbena pravljica; 15.30 Glasbeni intermezzo; 16.00 VsaK dan za vas; 17.05 Gremo v kino; 17.45 Jeakovni pogovori; 18.15 Dobimo se ob isti uri; 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute s Slovenskim instrumentalnim kvintetom; 20.00 Zabavna radijska igra; 20.50 Vedri zvoki; 22.15 Oddaja za naše izseljence.

NEDELJA, 22. FEBRUARJA: 6.00-8.00 Dobro jutro! 8.05 Veseli tobogan; 9.05 Koncert iz naših krajev — Koper; 10.05 Se pomnite, tovariši... rojke Dežman; S kulturniki IX. korpusa; 10.25 Pesmi borbe in dela; 10.45-13.00 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo; 11.00 Poročila — Turistični napotki za tuje goste; 11.50 Pogovor s poslušalci; 13.30 Nedeljska reportaža; 14.05 Slovenska zemlja v pesmi in besedi; 15.05 Nedeljsko športno popoldne; 17.05 Nedeljski operni stereo; 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Glasbene razglednice; 20.00 »V nedeljo svečera«; 22.15 Plesna glasba z orkestrom Jac Wolfe.

PONEDELJEK, 23. FEBR. — 8.04 Glasbena matineja; 9.05 Za mlade radovedne; 10.15 Pri vas doma; 11.00 Poročila — Turistični napotki za tuje goste; 12.30 Kmetijski nasveti — dr. Jože Maček; Zaljubljeni in zavratni na sodan za vas; 17.05 Operni koncert; pitihni orkestror; 13.30 Priporočajo vam... 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo; 15.30 Glasbeni intermezzo; 16.00 VsaK dan za vas; 17.05 Operni koncert; 18.15 »Signal«; 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute z ansambliom Mihe Dovžana; 20.00 Koncert orkestra Slovenske filharmonije; 22.15 Za ljubitelje jazza.

TOREK, 24. FEBRUARJA: 8.05 Opera matineja; 9.35 S pianistom Borutom Lesjakom; 10.15 Pri vas doma; 11.00 Poročila — Turistični napotki za tuje goste; 12.30 Kmetijski nasveti — inž. Jože Salamon; Možnost usmeritve kmetij na pitanje prašičev; 12.40 Od vasi do vasi; 12.30 Priporočajo vam... 14.05 Glasbena matineja; 14.40 Mladinska oddaja; »Na poti s kitaro«; 15.30 Glasbeni intermezzo; 16.00 VsaK dan za vas; 17.05 Popolninski koncert Simfoničnega orkestra RTV — Ljubljana; 18.15 V tork na svidenje! 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute z ansambliom Dorka Skobernet; 20.00 Prodajalna melodij; 22.15 Jugoslovanska glasba.

SREDA, 25. FEBRUARJA: 8.04 Glasbena matineja; 9.25 Iz glasbenih šol; 10.15 Pri vas doma; 11.00 Poročila — Turistični napotki za tuje goste; 12.30 Kmetijski nasveti — inž. Vinko Sugar; Prvo pomladansko cvetje; 12.40 V tork na svidenje! 13.30 Priporočajo vam... 14.05 Koncert za oddih; 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo; 15.30 Glasbeni intermezzo; 16.00 VsaK dan za vas; 17.05 Mladina sebi in vam; 18.15 Rad imam glasbo; 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Glasbene razglednice; 20.00 »Ti in operna«; 22.15 S festivalov jazza.

ČETRTEK, 26. FEBRUARJA: 8.04 Glasbena matineja; 10.15 Pri vas doma; 11.00 Poročila — Turistični napotki za tuje goste; 12.30 Kmetijski nasveti — inž. Rudolf Pipan; Drevesni sestav slovenskih gozdov; 12.40 Čez polja in potoke; 13.30 Priporočajo vam... 14.05 »Pesem iz mladih gril«; 14.40 Enajsta sola; 15.30 Glasbeni intermezzo; 16.00 VsaK dan za vas; 17.05 Četrtekovo glasbeno popoldne; 18.15 »Morda vam bo všeče«; 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute z ansambliom Mojmir Sepeta; 20.00 Četrtekove večer domačih pismi in napevov; 21.00 Literarni večer; 21.40 Glasbeni nočno.

TOREK, 24. FEBRUARJA: 8.05 Opera matineja; 9.35 S pianistom Borutom Lesjakom; 10.15 Pri vas doma; 11.00 Poročila — Turistični napotki za tuje goste; 12.30 Kmetijski nasveti — inž. Jože Salamon; Možnost usmeritve kmetij na pitanje prašičev; 12.40 Od vasi do vasi; 12.30 Priporočajo vam... 14.05 Glasbena matineja; 14.40 Mladinska oddaja; »Na poti s kitaro«; 15.30 Glasbeni intermezzo; 16.00 VsaK dan za vas; 17.05 Popolninski koncert Simfoničnega orkestra RTV — Ljubljana; 18.15 V tork na svidenje! 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute z ansambliom Dorka Skobernet; 20.00 Prodajalna melodij; 22.15 Jugoslovanska glasba.

20.00 TV DNEVNIK (Ljubljana)
20.35 Vladimir Neff: POROČILA IZ RACUNA — češkoslovaška dramska nadaljevanka (Ljubljana)
22.05 ŠPORTNI DOGODEK (JRT)
23.00 POROČILA (Ljubljana)

PETEK, 27. FEBR.
9.35 TV V SOLI (Zagreb)
11.00 ANGLESCINA (Zagreb)
14.45 TV V SOLI — ponovitev (Zagreb)
16.10 OSNOVE SPLOSNE IZO. BRAZBE (Beograd)
16.45 MADZARSKI TV PREGLED (Poh. Plešivec) do 16.30 (Beograd)
17.20 ODDAJA ZA OTROKE — Veliki in majhni (Zagreb)
18.00 REZERVIRAN CAS (Ljubljana)
18.30 OBZORNIK (Ljubljana)
18.35 NA SEDMI STEZI (Ljubljana)
19.00 MOZAIK (Ljubljana)
19.05 PRV IKORAKI — Braco Kolar (Ljubljana)
19.20 NASA SOSESKA — reportaža (Ljubljana)
20.00 TV DNEVNIK (Ljubljana)
20.35 Dominik Smole: KRST PRAVILNICI — predstava SNG (Ljubljana)
22.40 LILJA — oddaja ob obisku predsednika Tita (Ljubljana)
22.55 POROČILA (Ljubljana)

SOBOTA, 28. FEBR.
9.35 TV V SOLI (Zagreb)
11.00 ODDAJA ZA PROSVETNE DELAVCE (Beograd)
16.10 OSNOVE SPLOSNE IZO. BRAZBE (do 16.40) (Beograd)
17.30 OBZORNIK (Ljubljana)
17.35 PO DOMAGE Z ANSAMBLOM 2NIDERŠTIC IN SNAJDER (Ljubljana)
18.05 Ivan Tavčar: »4.000« — TV igra (Ljubljana)
19.15 MOZAIK (Ljubljana)
19.20 S KAMERO PO SVETU — Kamerun III (Ljubljana)
19.45 CIRČAK (Ljubljana)
20.00 TV DNEVNIK (Ljubljana)
20.30 3.2.1 (Ljubljana)
20.35 ZABAVNA ODDAJA (Ljubljana)
21.05 SANREMO: FESTIVAL ZABAVNIH MELODIJ — prenos EVR (Ljubljana)
22.05 REZERVIRANO ZA SMEH (Ljubljana)
22.20 DESTRY — serijski film (Ljubljana)
23.10 TV KAZIPOT (Ljubljana)
23.30 POROČILA (Ljubljana)

TELEVIZIJSKI SPORED

NEDELJA, 22. FEBR.
9.00 KMETIJSKA ODDAJA V MADZARŠČINI (Poh., Plešivec) (Beograd)
9.30 PO DOMAGE Pod lipo (Ljubljana)
10.00 KMETIJSKA ODDAJA (Zagreb)
10.50 MOZAIK (Ljubljana)
10.55 OTROSKA MATINEJA: David Copperfield — filmska burleska (Ljubljana)
11.35 TV KAZIPOT (Ljubljana)
15.45 NOGOMET, VARDAR, RADNICKI (Skopje)
17.30 FESTIVAL MLADIH (Ljubljana)
18.15 MOZ S POLČILINDROM — celovečerni francoski film (Ljubljana)
20.00 TV DNEVNIK (Beograd)
20.35 MOJE MALO MISTO — humoristična oddaja (Zagreb)
21.20 VIDEOFON (Zagreb)
21.25 ŠPORTNI PREGLED (JRT)
22.10 BLEDE SENCE — oddaja iz cikla Neobvezno (Beograd)
23.10 TV DNEVNIK (Beograd)

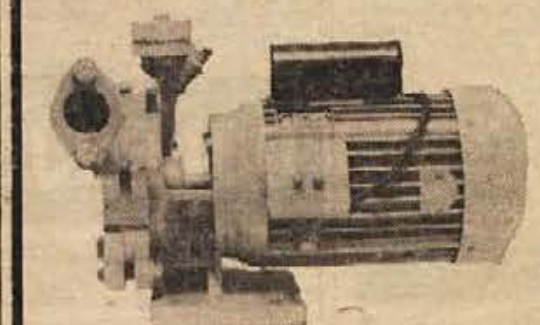
PONEDELJEK, 23. FEBR.
9.35 TV V SOLI (Zagreb)
10.30 NEMŠČINA (Zagreb)
10.45 ANGLESCINA (Zagreb)
11.00 OSNOVE SPLOSNE IZO. BRAZBE (Beograd)
14.45 TV V SOLI — ponovitev (Zagreb)
15.40 NEMŠČINA — ponovitev (Zagreb)
15.55 ANGLESCINA — ponovitev (Zagreb)
16.10 FRANCOŠČINA (Beograd)
16.45 MADZARSKI TV PREGLED (Poh., Plešivec) do 17.00 (Beograd)
17.50 SNEŽNA KRALJICA (Ljubljana)
18.05 Herman Skofič: ELEPLJENA BAZEN (Ljubljana)
18.15 OBZORNIK (Ljubljana)
18.30 ZNANOST IN MI (Ljubljana)
19.00 MOZAIK (Ljubljana)
19.05 MAKSIMETER (Beograd)
20.00 TV DNEVNIK (Ljubljana)
20.35 F. Combeinck: VELICASTNI ROGONOSEC — TV drama (Beograd)
22.00 ZAB — oddaja ob obisku predsednika Tita (Ljubljana)
22.15 CLOVEK S KAMERO: Mi se ne odam (Ljubljana)
22.55 POROČILA (Ljubljana)

TOREK, 24. FEBR.
9.35 TV V SOLI (Zagreb)
10.30 RUSČINA (Zagreb)
11.00 OSNOVE SPLOSNE IZO. BRAZBE (Beograd)
14.45 TV V SOLI — ponovitev (Zagreb)
15.40 RUSČINA — ponovitev (Zagreb)
16.10 ANGLESCINA (do 16.40) — (Beograd)
17.15 VESELJE V GLASBI — Humor v glasbi (Ljubljana)
18.15 OBZORNIK (Ljubljana)
18.30 TORKOV VEČER: Nalevska lipa (Ljubljana)
19.00 MOZAIK (Ljubljana)
19.05 SODOBNO POSLOVANJE: Analiza vrednosti (Ljubljana)
19.30 GESTA IN MI: Mopedisti, traktoristi, otroci (Ljubljana)
19.50 CIRČAK (Ljubljana)
20.00 TV DNEVNIK (Ljubljana)
20.30 3-2-1 (Ljubljana)
20.35 VELIKA IMENA SODOBNEGA FILMA: Ingmar Bergman »NOC KLOVNOV« švedski film (Ljubljana)
22.10 VESELJE V GLASBI (Ljubljana)
23.00 POROČILA (Ljubljana)

SREDA, 25. FEBR.
9.35 TV V SOLI (Zagreb)
11.00 OSNOVE SPLOSNE IZO. BRAZBE (Ljubljana)
16.45 ODDAJA ZA PROSVETNE DELAVCE (Beograd)
16.15 MADZARSKI TV PREGLED (Poh. Pleš.) do 16.30 (Beograd)
17.20 ODDAJA ZA OTROKE — Veliki in majhni (Zagreb)
18.00 REZERVIRAN CAS (Ljubljana)
18.30 OBZORNIK (Ljubljana)
18.35 NA SEDMI STEZI (Ljubljana)
19.00 MOZAIK (Ljubljana)
19.05 PRV IKORAKI — Braco Kolar (Ljubljana)
19.20 NASA SOSESKA — reportaža (Ljubljana)
20.00 TV DNEVNIK (Ljubljana)
20.35 Dominik Smole: KRST PRAVILNICI — predstava SNG (Ljubljana)
22.40 LILJA — oddaja ob obisku predsednika Tita (Ljubljana)
22.55 POROČILA (Ljubljana)

ČETRTEK, 26. FEBR.
9.35 TV V SOLI (Zagreb)
10.30 NEMŠČINA (Zagreb)
10.45 ANGLESCINA (Zagreb)
11.00 FRANCOŠČINA (Beograd)
14.45 TV V SOLI — ponovitev (Zagreb)
15.40 NEMŠČINA — ponovitev (Zagreb)
16.10 OSNOVE SPLOSNE IZO. BRAZBE (Beograd)
16.35 MADZARSKI TV PREGLED (Poh. Plešivec) do 16.50 (Beograd)
17.45 ZAPOJTE Z NAMI — Marjan Kocina (Ljubljana)
18.00 RISANKA (Ljubljana)
18.15 OBZORNIK (Ljubljana)
18.30 ZGODBE S POPOTOVANJ — serijski film (Ljubljana)
19.00 MOZAIK (Ljubljana)
19.05 ENKRAT V TEDNU (Ljubljana)
19.20 ZABAVA VAS JERRY LEWIS (Beograd)

Izdelujemo električne črpalke, ki vam omogočajo avtomatično oskrbo z vodo z vašega vodnjaka

Vodna črpalka tip EVC 31

Gospodinjice, olajšajte si vsakodnevno delo s prenašanjem vode! Tudi sodobne gospodinjske naprave (bojler, pralni stroj in stroj za pranje posode) zahtevajo stalno vodo in pritisak. Enkratni nabavni stroški so neznamni v primerjavi z velikimi koristmi, ki vam jih nudijo priprave za avtomatično oskrbo z vodo. Vse potrebne informacije in prospekte dobite v našem predstavništvu v Ljubljani, Trnava 38, telefon (061) 320-780 ali v naši tovarni.

ELEKTROKOVINA MARIBOR

MARIBOR, TRŽAŠKA CESTA 109, TELEFON (062) 32-250

Delavska univerza Kočevje

razpisuje prosto delovno mesto

Računovodje ustanove

POGOJ: srednješolska izobrazba in 5 let prakse ali nižja izobrazba in 10 let prakse v knjigovodstvu. Osební dohodki in stanovanje po dogovoru. Pismene prijave vložite do 28. 2. 1970. Delovno mesto bo prosto 15. 3.

Dom počitka Impoljca pri Sevnici

razglašja prosto delovno mesto KUHARICE

Zahteva se kvalifikacija in vsaj dveletna praksa. Osební dohodek po pravilniku Doma počitka. Nudimo samsko stanovanje. Nastop službe je možen takoj.

JUGOAGENT

Izredna priložnost za obisk sorodnikov v KANADI in ZDA od junija do septembra 1970.

Vozovnica plačljiva z dinarji. Informacije: JUGOSLOVANSKA POMORSKA AGENCIJA (JUGOAGENT) Gregorčičeva 13, Ljubljana, telefon 21-701.

AVTO-MOTO DRUŠTVO KRŠKO proda osebni avto ZASTAVA 750,

letnik 1969, v brezhibnem stanju. Licitacija bo v soboto, 21. februarja, ob 9. uri v garaži AMD.

Interesente obveščamo, da prodajamo kvalitetno suho SENO,

balirano ali nebalirano, na teh deloviščih: Draškovce, Zalag pri Novem mestu, Trška gora, Ruperč vrh in Vrh pri Skočjanu.

Kmetijska zadruga NOVO MESTO

SPLOŠNO GRADBENO PODJETJE

»PIONIR« NOVO MESTO

vabi kandidate, ki nimajo uspešno dokončane osemletke in so stari najmanj 16 let, da se vključijo v tečaje za pridobitev poklica za:

- ZIDARJE
- TESARJE
- ŽELEZOKRIVCE

Kandidati bodo delali po posebnem programu izobraževalnega središča. Priučevanje traja 2 leti. Izredno ugodni pogoji priučevanja:

— kandidati so v rednem delovnem razmerju, vse oskrbne stroške v času tečaja tudi denarno nagrado.

Kandidati naj pošljejo vloge kadrovske službi SCP »Pionir«, Novo mesto, Kettejev drevored 37.

NOVOTEHNA NOVO MESTO

»SEME« — BEOGRAD PE MARIBOR, Partizanska 12

razpisuje prosto delovno mesto

TRGOVSKEGA POMOČNIKA-POSLOVODJE za kiosk v Novem mestu.

Nastop službe takoj. Stanovanja ni. Plača po pravilniku. Dvomešecna poizkusna doba. Ponudbe pošljite na gornji naslov.

KMETIJSKO IN TRGOVSKO PODJETJE AGRARIA, BREŽICE

razpisuje javno licitacijo

za odprodajo osnovnih sredstev:

- 1 bočnih grabelj
- 1 škropilnice »Biserka«
- 2 kombajnov 630
- 1 kosilnice Fe 35
- 1 obračalnika Sonce (4 koluti)
- 2 avtomobilov znamke »Avala« v voznem stanju

Licitacija bo v torek, 3. marca. Pričetek ob 9. uri na dvorišču uprave podjetja, Sentlenart 72.

RAZPISNA KOMISIJA PRI GRADBENEM OPEKARSKEM PODJETJU MIRNA NA DOLENJSKEM

razpisuje naslednja prosta delovna mesta za dela na območju NOVEGA MESTA in MIRNE

- 1. dva gradbena tehnika z gradbeno srednjo šolo (zaželena praksa)
- 2. dva gradbena delovodja z delovodsko šolo ali VKV zidarja z dveletno prakso
- 3. več KV zidarjev
- 4. več PK zidarjev in tesarjev
- 5. več NK delavcev

Nastop službe po dogovoru.

Razpis velja do zasedbe delovnih mest.

V TEM TEDNU VAS ZANIMA

TEDENSKI KOLEDAR

Petek, 20. februarja — Leon
Sobota, 21. februarja — Irena
Nedelja, 22. februarja — Marjeta
Ponedeljek, 23. februarja — Marija
Torek, 24. februarja — Marija
Sreda, 25. februarja — Saša
Četrtek, 26. februarja — Andrej

KINIO

Brestanica: 21. in 22. II. amer. barv. film PIRATI IZ MOONFL-ETA

Brežice: 20. in 21. II. amer. barv. film SESTANEK S SMRTJO, 22. in 23. II. amer. barv. film — NEVARNEJE OD MOŠKEGA, 24. in 25. II. ital. barv. film AVANTURE 40-LETNIKA.

Crnomelj: od 20. do 22. II. fran-koški barv. film EN MOZ IN ENA ZENA, 24. in 25. II. nem.-jug. barv. film WINETOU IN OLD PI-REHAND.

Kočevje — Jadrano: 21. in 22. II. nem. barv. film VRAG VZE-MI PROFESORJA, 23. II. amer. barv. film ANGELI PEKLA, 24. II. amer. barv. film PREPOVEDANE STOPNICE, 25. II. amer. barvni

film DNEVI JEZE, 26. II. fran-koški barv. film CLOVEK, KI LAZE.

Kostanjevica: 22. II. nem. barv. film GRBAVEC IZ SOHOJA.

Krško: 21. in 22. II. mehški barv. film VELIKI UPOR, 25. in 26. II. amer. barv. film POTOVA-NJE V DVOJE.

Metlika: od 20. do 22. II. angli-fran. barvni film NENAVADNA ZGODBA EDDYJA CHAPMANA. Od 20. do 22. II. amer. barv. film TRI NA ENEM KAVCU, 25. in 26. II. amer. film BILLY THE KID.

Mirna: 21. in 22. II. ital. barvni film REVOLVERAS KLEJ.

Mokronog: 21. in 22. II. jug. barv. film ZBIRALCI PEKLA.

Novo mesto: od 21. do 23. II. mehško-amer. barv. film POJEM ZA PANCH VILLA, Od 24. do 26. II. nem. barv. film VESELI KAPETAN — BELI VOLKOV, Potu-ježi kino Novo mesto: od 20. do 24. II. fran. barv. film FANTO-MASOVA VRNITEV.

Ribnica: 21. in 22. II. ameriški barv. film JESEN CEJENOV.

Sevnica: 21. in 22. II. amer. film SEJN, 23. II. romunsko-fran. film NESMRTNI BORCI.

Sodražica: 21. in 22. II. amer. film DVOBOJ PRI DIABLU.

Šentjernej: 21. in 22. II. ital.-španski barv. film ZBOGOM, TE-XAS.

Trebnje: 21. in 22. II. amer. b. kavbojski film NEVADA SMITH.

ČESTITKE

Dragi hčerki, mamici in sestri Lojki Bohne iz Novega mesta vse najboljše za njen bližnji praznik, predvsem pa zdravlja želijo: mama, hčerka Darinka, sin Dar-ko ter brat Bogo s družino.

Diplomiranemu inženirju elek-tronike Franciju Bazniku iz Ko-stanjevica na Krki čestita za us-pek in mu želi, da bi se na novem delovnem mestu dobro počutil — prijatelj Tonček.

PREKHEI

Stane Pirnat, Klečec 18, Zu-žemberk, prepovedujem vožnjo, odlaganje lesa in hojo po moji parceli v Klečetu. Kdor prepove-di ne bo upošteval, ga bom sodno preganjal.

Janž Velikonja, Smolenja vas, Novo mesto, preključim besede, ki sem jih izrekel Antoniji Zura iz Smolenje vasi, ker so neres-nične.

Jože in Mihaela Turk, Gajna vas 6, Novo mesto, prepovedujem pašo kokoši in vsako škodo po najini njeni na Baniji. Kdor tega ne bo upošteval, ga bova sodno preganjala.

Marija Tramte, Gor. Gomila 3, Šmarješke Toplice, prepovedujem vsako vožnjo in hojo po mojem dvorišču. Kdor tega ne bo upo-števal, ga bom sodno preganjala.

Pepca Muhčič, Gor. Lakovnice 3, Novo mesto, prepovedujem pašo kokoši in delanje škode po mo-jem zemljišču vsem, posebno še Marilji Šurla in Milki Muhčič iz Gor. Lakovnic. Če tega ne bodo upoštevali, jih bom sodno pre-ganjala.

OBVESTILA

SPREJEMAMO naročila za eno-dnevne piščance. Dobite jih lahko v marcu vsako sredo. — Dragica Kovačič, Novo mesto, Nad mlini 28 (bivši mlin).

KOTLE ZA ZGANJEKUHO vseh vrst izdeluje kvalitetno V. Kapelj, bakrokotlarstvo, Ljubljana, Alja-zeva c. 4 — Siska.

Februarsko vreme v starih pregovorih

Kaplja če od sveče prej ko od strehe teče, huda zima še nori kakih sedem-dvajset dni...

Svečnica če je zelena, cvetna nedelja snežena.

Oblačna svečnica — ve-sela kmetica.

O svečnici mušice — po-zneje rokavice.

Svet' Matija led razbi-ja, če ga ni, ga pa naredi.

LUNINE MENE
21. 2. ☉ ob 09.19
1. 3. ☽ ob 03.33
7. 3. ☽ ob 18.43

EKSPRESNO OGISTI oblačila, vsakovrstno perilo opere Praonica in kemlerna čistilnica, Nova me-sto, Germova 5.

TOPLJE KOPELI nudi Javno ko-pališče, Novo mesto, Prešernov trg 5.

GLEDALIŠČA, KONCERTI IN PREDSTAVE

DOM KULTURE V NOVEM ME-STU: 24. februarja ob 19.30 gld-ališka predstava: Igor Torkar »Zlata mladina«. Gostovstvo bo Mestno gledališče ljubljansko.

DOLENJSKA GALERIJA V NO- VEM MESTU: 21. februarja, ob 15. uri: Prešernova proslava. Spo- red pripravila Soia za zdravstve- ne delavce.

27. februarja ob 18. uri: Literar- ni večer dolejških ustvarjalcev. Prireditelja: DPD Svoboda Dušan Jereb in novomeška podružnica Slavističnega društva.

PROSVETNI DOM V BREZI- CAH: od 23. do 28. februarja se- jem filmov. Prireditelj ga bodo Ki- nematografi Zagreb. Vsak dan bo- do na sporedu trije do štiri filmi.

MUZEJI, GALERIJE, RAZSTAVE

BELOKRANJSKI MUZEJ v Met- liki je odprt vsak dan od 8 do 14. ure, ob nedeljah od 9 do 12. ure.

SLOVENSKI GASLSKI MUZEJ v metliškem gradu je odprt ob istem času kot Belokranjski mu- zej.

POSAVSKI MUZEJ V BREZI- CAH je odprt vsak dan od 8 do 12. ure, v popoldanskem času pa ob torkih in petkih od 14 do 16. ure.

STUDIJSKA KNJIZNICA MIRA- NA JARCA V NOVEM MESTU: do 28. februarja razstava »Preše- ren v besedi, podobi in glasih«. Odprta vsak dan od 7 do 19. ure, ob sobotah do 14. ure.

DOLENJSKI MUZEJ V NOVEM MESTU s kulturnogodovinskim in arheološkim oddelkom ter od- delkom NOB je odprt vsak dan, razen ponedeljka, od 9 do 13 ure, ob sredah pa tudi od 17 do 19. ure.

DOLENJSKA GALERIJA V NO- VEM MESTU: do konca meseca bo odprta likovna razstava gim- nazijcev ob Prešernovem prazniku pod naslovom: »Tako mladina pes- nika slavje. Galerija je odprta vsak dan, razen ponedeljka, od 9 do 13 ure, ob sredah pa tudi od 17 do 19. ure.

RAZSTAVA TONETA ZGONCA, likovnega pedagoga iz Trbiča, bo v galeriji v sevnškem gradu od- prta še do 21. februarja vsak dan od 9 do 11. in od 18. do 19. ure.

DOLENJSKI LIST

LASTNIKI IN IZDAJATELJI: občinske konference SZDL Brežice, Crnomelj, Kočevje, Krško, Metlika, Novo mesto, Ribnica, Sevnica in Trebnje

UREJJE UREDNIŠKI ODBOR: Tone Gošnik (glavni in odgovorni urednik) Rita Bačar, Slavčo Doki, Milos Jakopac, Marjan Logar, Marija Padovan, Jože Primo, Jože Spilnar, Jožica Tepey, Ana Vitkovič in Ivan Zorša Tehnični ured- nik: Marjan Moškon

IZHAJA VSAK ČETRTEK — Posamezna številka 1 dinar — Letna naročnina 49 dinarjev, polletna naročnina 24.50 di- narjev, plačljiva vnaprej — Za tuzemstvo: 100 dinarjev od 8 ameriških dolarjev (oz. ustreznega druge valute v tej vred- nosti) — Itekoči račun pri podružnici SDK v Novem mestu: 521-8-9 — NASLOV UREDNIŠTVA IN UPRAVE: Novo mesto, Glavni trg 3 — Poštna predal: 33 — Telefon: (068) 21-227 — Nenaročenih rokoptov in fotografij ne vračamo — Tiska CGP »Delo« v Ljubljani

malio glasi

SLUŽBO DOBI

3-GLANSKA DRUŽINA isče gospo- dinjsko pomočnico. Dr. Müller, Ljubljana, Jančeva 15.

ISCEMO vodovodne instalaterje in monterje centralne kurjave ter avtoogrevarice. Nastop službe možen takoj. Ponudbe pošljite na naslov: Rado Urbanica, Ul. 4. julija 137, Krško.

TAKOJ NUDIMO oskrbo starejši upokojenci, ki bi vsak drugi teden 8 ur pazila na dojenčka. Slavica Anderlič, Zidani most (Majland).

ISCEMO DEKLE za pomoč v go- spodinjstvu v Švici. — Ponudbe pod »zelo dobra plačaa».

GOSTILNA Anica Cerar, Ivančna gorica, sprejme zdravo kmečko dekle za pomoč v kuhinji. Stanovanje in hrana v hiši.

ISCEM DEKLE za pomoč v go- spodinjstvu v Švici. — Ponudbe vas 46, Novo mesto.

SLUŽBO DOBI pekovski pomoč- nik, hrana, stajovanje v hiši, plača po dogovoru. Pekarna Jal- sevo, Turnišče 15, Prekmurje.

VZAMEM MIZARJE, Samsko stanovanje zagotovljeno. Šifra 8 do 0. — din

ISCEMO pošteno, zanesljivo go- spodinjsko pomočnico k tričlan- ski družini s majhnim otrokom. Inš. Sepece, Brežice, Trnja 29.

ZA VARSTVO dveh otrok iščemo ženako. Plača dobra. Naslov v upravi lista (368/70).

ISCEM ZENSKO za varstvo otrok. Stanovanje zagotovljeno, ostalo po dogovoru. Kristina Sturm, Kranj, Kajuhova 26.

YAJENKO za keramično stroko

vzamenjae. Dam hrano in stanovanje. Franc Konjedič ml., Delavska 39, Krauj.

GOSTISICE KRAMER pri težni- ski postaji Dobova sprejme na delo mlajšo moč za delo v streb- bi gostilne. Interesenti naj se zglasijo osebno ali pisмено.

ISCEM DEKLE ali ženo, ki bi 6 ur na dan pomagala čuvati do- jenčka. Plačam dobro. Vprašajte na Koštalovi 3 v Novem mestu.

ZA POMOČ v gospodinjstvu in varstvo otrok iščem gospodinjsko pomočnico. Ponudbe na na- slov: inš. Lojze Škrabi, 4. julija 50, Krško.

STANOVANJA

ODDAM opremljeno sobo s pose- bitim vzhodom eni ali dvema ose- bama. Naslov v upravi lista — (346/70).

MOTORNA VOZILA

PRODAM MOPED T-12. — Milan Zupančič, Ceglina 53, Novo mesto.

PO NIZKI CENI prodam motorna kolesa BMW 250 cm, Horex, 350 cm tip 1954, in PRIMO. — Ogled vsak dan. Jakob Novak, Celevec 14, Šmarjeta.

PRODAM AVTO Moskvič, letnik 1965, v zelo dobrem stanju za 7.000 Ndin. Josip Papež, Sevnica, Cesta na Dobravo 12.

UGODNO PRODAM avto VW

v dobrem stanju. Jamše, Kostanje- vica na Krki.

PRODAM

PRODAM »BEČES« kosilnico — letnik 1969. Anton Čvelbar, Za- meško 19, Sentjernej.

PRODAM HARMONIKO. Marija Slak, Ulica Mirana Jarca, n. h., Novo mesto.

PRODAM dobro ohranjen radio »Savica«. Ogled vsak dan od 15. ure dalje. Eozalija Glogov- sek, Cesta herojev 14, Novo me- sto.

PRODAM pet parov plemenih juncov od 300 do 400 kg. Jože Barbarič, Gorenja vas 12, Šmar- jeta.

PRODAM modele za izdelavo be- tonskih cevi Ø 10, 15, 20, 30, 35, 40, 50 in leseno 80, 90 cm. Prav tako prodam napravo za ročno izdelavo strešne opreke z litoželeznimi kalupi. Oglasite se lahko vsak dan. Anton Cepin, Brežice, Ulica 21. maja 34.

UGODNO PRODAM 5000 kg sena, prodam tudi letošnjo košnjo na treh travnikih. Gor. Brezovica 3 pri Sentjerneju.

UGODNO PRODAM rabljeno sob- no pohištvo. Štrumbelj, Ljub- ljanska 16, Novo mesto. Ogled vsak dan od 16. ure dalje.

PRODAM VPREKNO kosilnico »Bautex Stefanič, Podzemelj — Gradac

PRODAM nov pletilni stroj znam- ke Strikajser avtomatik. Naslov v upravi lista (365/70).

PRODAM kompletno dnevno sobo. Romih, Zagrebška 12, Novo mesto

PRODAM kombiniran (italijanski) vozilek Zadravec, Kočevje (nad komitejem).

PRODAM globok otroški vozilek modre barve, dobro ohranjen. Informacije vsak dan razen tor- ka in četrta. Dr. Degen, Bizelj- sko 51.

NEVERJETNO,

kaj takega ni ponudil še noben slovenski časnik!

Ob 20-letnici izhajanja DOLENJSKEGA LISTA smo pripravili za nove naročnike* izjemno prese- nečenje. Če še niste naročeni na naš list, zado- stuje, da nam na dopisnici sporočite svoj točni naslov, mi pa vam bomo izdali skrivnost. Lahko jo izkoristite, lahko tudi ne — priložnosti pa vseeno ne zamudite:

pišite nam na naslov

DOLENJSKI LIST

p. p. 33
NOVO MESTO

* Ponudba velja za vse, ki stalno žive v Jugo- slaviji in 17. februarja 1970 (na enaindvajseti rojstni dan našega tednika) niso bili naročniki DOLENJSKEGA LISTA! Če nam bodo takoj po- silili svoj naslov na dopisnici, bodo dobili prihodnji teden tudi našo jubilejno številko — BREZPLAČNO!